PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE VEĽKÉ POLE NA PROGRAMOVÉ OBDOBIE 2026 – 2031

(Strednodobý strategický rozvojový dokument vypracovaný podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z.)

2026

Charakteristika: Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Veľké Pole je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v zmysle Zákona č. 309/2014 Z. z., ktorým sa dopĺňa Zákon č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja. Strategický dokument je v súlade s cieľmi a prioritami stanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe rozvoja vyššieho územného celku (VÚC), na území ktorého sa obec nachádza.

Objednávateľ: Obec Veľké Pole

Zhotoviteľ: © RNDr. Antónia Semaňáková a RNDr. Mgr. Anna Štefanková, 2026

OBSAH

ÚVOD.....5

ČASŤ A
1 AUDIT ÚZEMIA.....16
1.1 Základná charakteristika obce Veľké Pole a vymedzenie územia.....16
1.1.1 Základné údaje o obci.....16
1.1.2 História obce Veľké Pole.....17
1.1.3 Heraldické znaky obce.....18
1.1.4 Členstvo obce Veľké Pole v združeniach.....19
1.2 Stav územnoplánovacej a programovej dokumentácie.....19
1.3 Prírodné, vodné a pôdne pomery.....19
1.3.1 Starostlivosť o životné prostredie a o ochranu životného prostredia.....19
1.3.2 Geomorfologické a litogeografické pomery.....24
1.3.3 Klimageografické pomery.....25
1.3.4 Fytogeografické pomery.....26
1.3.5 Zoogeografické pomery.....27
1.3.6 Hydrogeografické pomery.....27
1.4 Demografické pomery.....27
1.4.1 Obyvateľstvo.....27
1.4.2 Dynamika obyvateľstva.....28
1.4.3 Veková a pohlavná štruktúra.....29
1.4.4 Národnostné zloženie obyvateľstva.....30
1.4.5 Zamestnanosť.....31
1.4.6 Nezamestnanosť.....34
1.5 Technická vybavenosť obce Veľké Pole.....34
1.6 Domový a bytový fond.....41
1.7 Doprava.....41
1.8 Kultúra a kultúrne podujatia v obci Veľké Pole.....43
2 FINANČNÁ ANALÝZA.....46
2.1 Finančná analýza obce Veľké Pole.....46
3 ZHODNOTENIE CELKOVÉHO SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA.....49
3.1 SWOT analýza interného (vnútorného) prostredia obce Veľké Pole.....49
3.2 SWOT analýza externého (vonkajšieho) prostredia obce.....51
3.3 Analýza problémov.....52
3.4 Zhodnotenie plnenia predchádzajúceho PHRSR obce Veľké Pole.....53
ČASŤ B
STRATEGICKÁ ČASŤ.....54
4 HIERARCHIA STRATEGICKÝCH CIEĽOV.....54
4.1 Stratégia rozvoja obce Veľké Pole na obdobie rokov 2026 − 2031.....54
ČASŤ C
C. PROGRAMOVÁ (PLÁNOVACIA) ČASŤ.....92
5 PROGRAMOVÁ (PLÁNOVACIA) ČASŤ OBCE VEĽKÉ POLE
NA OBDOBIE ROKOV 2026 − 2031.....92
5.1 Prioritné oblasti, ciele, aktivity a možné zdroje financovania.....92

ČASŤ D
D REALIZAČNÁ ČASŤ.....111
6 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE VEĽKÉ POLE.....111
6.1 Akčný plán.....112

ČASŤ E
MONITOROVANIE PHRSR.....114

ČASŤ F
8 FINANČNÁ ČASŤ.....117
8.1 Finančné zabezpečenie PHRSR.....117

ČASŤ G
ZÁVER.....118

ČASŤ H
IMPLEMENTAČNÁ ČASŤ.....119
PRÍLOHA.....121

ÚVOD

Formulár č. Ú 1 - Hlavička dokumentu PHRSR

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Veľké Pole na roky 2026 – 2031
Územné vymedzenie:	Banskobystrický kraj, okres Žarnovica, obec Veľké Pole
Územný plán obce schválený:	nie
Dátum schválenia PHRSR:	,uznesenie č.
Dátum platnosti:	XX.XX.2026 – 31.12.2031
Verzia:	2.0
Publikovaný verejne:	06.11.2026

Obec Veľké Pole ako orgán miestnej samosprávy je oprávnená plánovať budúce smerovanie rozvoja obce tak, že plánovanie a programovanie bude založené na systematickom prístupe, ktorý zabezpečí, že budúce rozhodnutia vedenia miestnej samosprávy budú vykonávané na základe vopred stanovených a prerokovaných cieľov a vízií. Kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy, ktorý zohľadňuje konkrétne potreby a predstavy občanov, podnikateľov, záujmových skupín o budúcom rozvoji obce je *Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (PHRSR).* Jedná sa o rozvojový dokument, ktorý sa spracováva spravidla na obdobie 5 rokov a je výsledkom strategického plánovania. Dokument zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe rozvoja Vyššieho územného celku (VÚC), na území ktorého sa obec nachádza.

Existencia PHRSR je podmienená zákonom č. 309/2014 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Pri spracovaní programu sú rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky (SR) a princípy regionálnej politiky Európskej únie (EÚ), zakotvené najmä v nariadení Rady Európskeho spoločenstva (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Dokument PHRSR obce Veľké Pole s výhľadom do roku 2031 je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele, aktivity a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. PHRSR obce sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú, environmentálnu a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie hospodárskeho, sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce, ktorý na základe výsledkov priebežného hodnotenia bude následne aktualizovaný a dopĺňaný.

Formulár č. Ú 2 - Zámer spracovania PHRSR

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Veľké Pole na roky 2026 − 2031
Forma spracovania	- s pracovníkmi samosprávy, so starostom obce Veľké Pole - s pomocou externých odborníkov (spolupráca),
Riadenie procesu spracovania	- Za riadenie procesu spracovania zodpovedá p. František Demeter- starosta OcÚ Veľké Pole. - Informovanie prebehlo prostredníctvom zasadnutia obecného zastupiteľstva a formou obecnej web. stránky.
Obdobie spracovania	Obdobie spracovania PHRSR bolo vykonané od 10.06.2026 – XX.XX.2026 - harmonogram spracovania je uvedený vo formulári č. Ú 3.
Financovanie spracovania	Náklady na spracovanie PHRSR obce Hodruša-Hámre 2026 − 2031 sú financované z vlastných finančných zdrojov obce a neznamenajú zaťaženie rozpočtu obce.

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2021

Formulár č. Ú 3 - Harmonogram spracovania PHRSR

Termín	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
Úvod									
Analytická časť									
Strategická časť									
Programová									
Realizačná									
Finančná časť									
Záver									

Zdroj: Úrad podpredsedu vlády pre investície a informatizáciu.JAMEČNÝ, L. a kol., 2019. Vybudovanie intervenčnej logiky strategického plánovania v ústredných orgánoch štátnej správy. Príručka strategického plánovania. [online]. 2026. Dostupné na internete: https://mirri.gov.sk/wp-content/uploads/2020/01/Prirucka-strategickeho-planovania.pdf

PHRSR je spracovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z. z., ktorý definuje PHRSR obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci socio-ekonomickú a fyzicko-geografickú analýzu obce, hlavné smery vývoja obce, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovávania, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády SR a princípy regionálnej politiky EÚ zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1260/1999 (Nariadenie Rady (ES) z 21. júna 1999 ustanovujúce všeobecné ustanovenia o štrukturálnych fondoch).

Formulár č. Ú 7 - Použité participatívne metódy

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály	nie	áno	áno
Verejné informačné tabule	nie	nie	nie
Informačné formuláre, tabuľky údajov	áno	áno	áno
Internetové stránky	áno	áno	áno
Dotazník pre záujmové skupiny	nie	nie	nie
Verejné vypočutie	áno	áno	áno
Návšteva v dotknutom území	áno	áno	áno
Miestne poradné skupiny	áno	áno	áno
Riešenie problémov	áno	áno	áno

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2026

PHRSR obce Veľké Pole je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v SR. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty, ktoré sú vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty EÚ (pre využitie zdrojov predvstupových a štrukturálnych fondov).

Východiskové podklady

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na základe:

a) Miestnej úrovni

- **PHRSR obce,** ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- **viacročný rozpočet,**
- **Komunitný plán sociálnych služieb (KPSS).**

b) Národnej úrovni

- **Digitálna stratégia SR –** prioritné oblasti správa obce (digitalizácia), hospodárska (wifi, Smart obce).
- **Environmentálna politika SR** – prioritné oblasti environmentálna a klimatická politika.
- **Partnerská dohoda** určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2030. Ide teda o základný národný dokument, ktorý zastrešuje všetky operačné programy SR pre nové programové obdobie. Neformálne vyjednávania k príprave Partnerskej dohody a operačným programom SR na roky 2021 – 2027 sa začali 23. marca 2017 stretnutím so zástupcami Európskej komisie (EK). Následne sa uskutočnili aj ďalšie neformálne kolá rokovaní, o ktorých bližšie informácie je možné získať na stránkach Úradu vlády ako Centrálneho koordinačného orgánu pre fondy EÚ v podmienkach SR.
- **Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2021 – 2027** - dokument identifikuje z pohľadu Európskej komisie hlavné

rozvojové potreby s možnosťou financovania opatrení v rámci fondov Spoločného strategického rámca EÚ v podmienkach SR. Zároveň tento dokument predstavuje základ pre negociácie s Európskou komisiou k Partnerskej dohode a operačným programom SR na roky 2021 – 2027.

- **Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2021 – 2027.**
- **Integrovaný regionálny operačný program „IROP“** - predstavuje programový dokument SR pre programové obdobie 2021 – 2027, ktorého globálnym cieľom je: prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.
- **Sektorový operačný program,** ktorý je strednodobý dokument vypracovaný pre vopred určené sektory.
- **Regionálna integrovaná územná stratégia 2021 –2027.**
- **Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja** (PHRSR BBSK), ktorý je strednodobý programový dokument, je v súlade s cieľmi a prvoradými potrebami ustanovenými v národnom pláne a s podkladom na vypracovanie príslušného regionálneho operačného programu. Jeho vypracovanie zabezpečuje príslušný samosprávny kraj - (prioritné oblasti doprava, cestovný ruch a školstvo a ďalšie).
- **PHRSR obce,** ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- **Partnerská dohoda Slovenskej republiky na programové obdobie 2021 – 2027.**
- **Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2030.**
- **Stratégia odpadového hospodárstva SR do roku 2035**
- **Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2030.**
- **Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania.**

c) Nadnárodnej úrovni

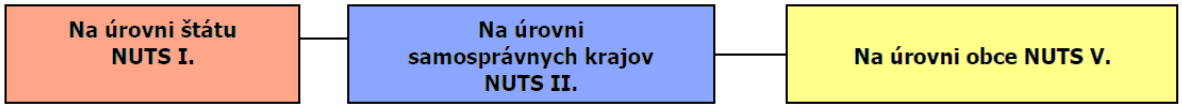
Programové dokumenty EÚ pre využitie štrukturálnych fondov tvoria:

- **Stratégia EÚ (Agenda 2030) –** prioritné oblasti Environmentálna, sociálna a ekonomická
- **Spoločný strategický rámec EK,**
- **Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),**
- **CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji,**
- **CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry** – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
- **CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu**,
- **CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,**
- **CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán národného programu reforiem SR 2030,**
- **Stratégia rozvoja udržateľného cestovného ruchu Slovenska do roku 2035,**
- **Stratégia kultúry a kreatívneho priemyslu 2030,**

- **Národná stratégia regionálneho rozvoja SR-** prioritné oblasti hospodárska a sociálna oblasť.
- **Rámec podpory spoločenstva (CSF – Community Support Framework),** ktorý bude vytvorený na základe **Národného rozvojového plánu** v spolupráci s Európskou komisiou, je hlavným dokumentom vymedzujúcim poskytnutie podpory zo štrukturálnych fondov Európskej únie.
- **Sektorové operačné programy (SOP – Sectoral Operation Programme),** ako taktické dokumenty vytvorené na úrovni ministerstiev, ktoré rozpracovávajú problémové celky stratégií majúcich plošný (celoštátny) charakter, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- **Regionálne operačné programy (ROP – Regional Operation Programme),** ako taktické dokumenty, ktoré budú spracované na úrovni regiónov NUTS II a rozpracovávajú tie problémové celky stratégií, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- **Strategické usmernia Spoločenstva (SUS) – ROP** odráža 1 usmernenie SUS t.j. *„urobiť Európu a jej regióny atraktívnejším priestorom pre investície a prácu“*, a súčasne 3 usmernenie SUS t.j. *„vytvorenie väčšieho množstva a kvalitnejších pracovných miest“*.

Zdroje a dokumenty:

V súlade so snahou SR o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave PHRSR obce Veľké Pole nasledovné strategické dokumenty:

Podporné materiály:

Pri vypracovaní PHRSR obce Veľké Pole boli použité aj prognostické údaje vypracované Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu hospodárskeho a sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Obec Veľké Pole má nasledovné možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorít v zmysle stanovených tematických cieľov Stratégie Európa 2030 a prioritných oblastí Pozičného dokumentu:

- **Partnerská dohoda** (ďalej len „PD“), ako obdoba súčasného Národného strategického referenčného rámca, obsahuje záväzky členského štátu, že pridelené alokácie pre politiku súdržnosti EÚ sa využijú na implementáciu Stratégie Európa 2030. Partnerská dohoda obsahuje aj návrh operačných programov.
- **Operačné programy** (ďalej len „OP“) sú hlavným riadiacim nástrojom pre využívanie fondov EU. Na zabezpečenie naplnenia cieľov stratégie Európa 2030 vypracovala EK tzv. „kondicionality“, t.j. podmienky, ktoré musia členské štáty splniť, jednak sú to podmienky ex ante, ktoré musia byť zavedené pred poskytnutím prostriedkov z fondov, ako aj podmienky ex post, podľa ktorých

bude uvoľnenie dodatočných prostriedkov z fondov závisieť na výkonnosti a dosahovaní cieľov stratégie Európa 2030.

Tematické ciele v súlade so stratégiou Európa 2030:

1) posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií;
2) zlepšenie prístupu k informáciám a komunikačným technológiám a zlepšenie ich využívania a kvality;
3) zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov a poľnohospodárskeho sektora (v prípade EPFRV) a sektora rybného hospodárstva a akvakultúry (v prípade EFNRH);
4) podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch;
5) podpora prispôsobovania sa zmenám klímy, predchádzania a riadenia rizík;
6) ochrana životného prostredia a presadzovanie efektívneho využívania zdrojov;
7) podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach;
8) podpora zamestnanosti a mobility pracovnej sily;
9) podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe;
10) investovanie do vzdelania, zručností a celoživotného vzdelávania;
11) zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a efektivity verejnej správy;
12) zlepšenie zdravotnej starostlivosti;
13) posilnenie hospodárskeho riadenia; v záujme stability a zjednotenia;
14) vytvorenie dohody pre jednotný trh;
15) podpora environmentálnej udržateľnosti;
16) rast prostredníctvom znalostí; posilnenie postavenia jednotlivcov;
17) posilnenie európskeho výskumného priestoru; zvýšenie závažnosti otázky financovania výskumu a vývoja;
18) zvyšovanie inovácií a tvorivosti;
19) zlepšenie demografickej situácii so zameraním výziev spojených so starnutím, migrácie a integrácie;
20) zlepšovanie aktívneho prístupu k prisťahovaleckej politike;
21) lepšie kontrolovanie a zlepšovanie prístupu v spoločnej európskej prisťahovaleckej politike- zabezpečenie dôveryhodného systému riadenia vonkajších hraníc EÚ vrátane koordinovaného systému vydávania víz štátnym príslušníkom tretích krajín; lepšie zabezpečenie vnútornej bezpečnosti EÚ v súvislosti s vonkajšou bezpečnosťou;
22) zabezpečenie energetickej bezpečnosti a opatrení v rámci zmien klímy: nová priemyselná revolúcia; hľadanie udržateľnej výroby energie; zníženie vonkajšej energetickej závislosti EÚ;
23) vedenie boja proti zmenám klímy;
24) vytvorenie európskeho bezpečnostného modelu; vytvorenie obranného modelu;
25) budovanie kultúry spolupráce: bezpečnosť ako nadnárodný verejný záujem;
26) zvýšenie hospodárskej konkurencieschopnosti Európy atď.

Pozičný dokument definuje nasledujúce prioritné oblasti:

- podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie;
- infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť;
- rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce;
- trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov;
- Smart, digitálna a profesionálna verejná správa.

Priority stanovené v Pozičnom dokumente boli použité ako podklad pre prípravu najdôležitejších strategických dokumentov SR pre čerpanie fondov EÚ: na základe Partnerskej dohody a operačných programov.

Štruktúra operačných programov

P.č.	Operačné programy	Riadiaci orgán	Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom	Tematický cieľ / Investičná priorita	Fond EÚ
1	Výskum a inovácie (VaI)	MŠVVŠ SR		1a, 10	EFRR, ESF
			MH SR	1b, 3	
2	Integrovaná infraštruktúra (II)	MDVRR SR	MF SR	2 7a,b.c,d	KF, EFRR
3	Ľudské zdroje (ĽZ)	MPSVR SR	MV SR	9	EFRR, ESF
				8,9,10,	
			MZ SR	9a	
			MŠVVŠ SR	10	
4	Kvalita životného prostredia (KŽP)	MŽP SR	MDVRR SR	4c	KF, EFRR
			MH SR	4,7e	
				4,5,6,	
			MV SR	5b	
5	Integrovaný ROP (IROP)	MPaRV SR	MK SR	6c	ESF, EFRR
			VÚC	5,6,7,9,10	
				5,6,7,9,10,	
6	Efektívna verejná správa (EVS)	MV SR		11	EFRR, ESF
7	Technická pomoc (TP)	ÚV SR		11	EFRR
8	Rozvoj vidieka	MPaRV SR			EPFRV
9	Rybné hospodárstvo	MPaRV SR			EFNRH
10	Európska územná spolupráca	RO budú určené zo strany EK			EFRR
11	Interact, Urban	RO budú určené zo strany EK			EFRR

Zdroj: https://www.employment.gov.sk/esf/

Uplatnenie integrovaného prístupu

rozmer – 1

Rôzne aspekty života obce – environmentálny, hospodársky, sociálny a kultúrny – sú vzájomne prepojené a úspech v rozvoji samosprávy možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce sa fyzickej obnovy sa v PHRSR skombinovali s opatreniami na podporu vzdelávania, hospodárskeho rozvoja, sociálneho začleňovania a ochrany životného prostredia. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, medzi miestnym hospodárstvom a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne dôležitý v súčasnosti vzhľadom na vážnosť problémov, pred ktorými momentálne samospráva stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom až po dôsledky zmeny klímy. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá na dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti, ktorá je cieľom Stratégie Európa 2030.

rozmer – 2

PHRSR obce Veľké Pole integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. PHRSR obce na roky 2026 – 2031 integruje a nadväzuje na predchádzajúce PHRSR obce a na viacročný rozpočet. PHRSR obce vychádza a integruje strategické dokumenty na národnej úrovni akými je napr. aj Partnerská dohoda, ktorá určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority Stratégie Európa 2030, ďalej na Pozičný dokument Európskej komisie, ciele Partnerskej dohody. PHRSR nadväzuje aj na Stratégiu financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov, na Integrovaný regionálny operačný program „IROP“. Ďalej PHRSR integruje a vychádza

zo strategických dokumentov EÚ: Stratégia EÚ 2030; z Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom), CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT), CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu, CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu, CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán Koncepcie rozvoja občianskej spoločnosti.

rozmer – 3

Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti obce, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OZ, starosta, komisie. Integrovaný prístup bol uplatnený v prípravnej fáze spracovania PHRSR, prostredníctvom rozhovoru a dotazníkového prieskumu. Následne bol integrovaný prístup uplatnený v rámci schvaľovacej fázy PHRSR, kde bol návrh dokumentu zaslaný na posudzovanie vplyvov (EIA, SEA) na životné prostredie (ŽP) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o posudzovaní vplyvov“) Okresnému úradu Žarnovica, odboru starostlivosti o životné prostredie, ako príslušnému orgánu štátnej správy podľa § 5 ods. 1 zákona. na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

V Slovenskej republike je posudzovanie vplyvov na ŽP v súčasnosti plne harmonizované s medzinárodnými dohovormi a smernicami EÚ a je upravené nasledovnými všeobecne záväznými právnymi predpismi:

- Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Vyhláška MŽP SR č. 113/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie.
- Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon), ktorý nadobudol účinnosť 1. februára 2006, upravuje posudzovanie vplyvov na životné prostredie (SEA/EIA) komplexne.

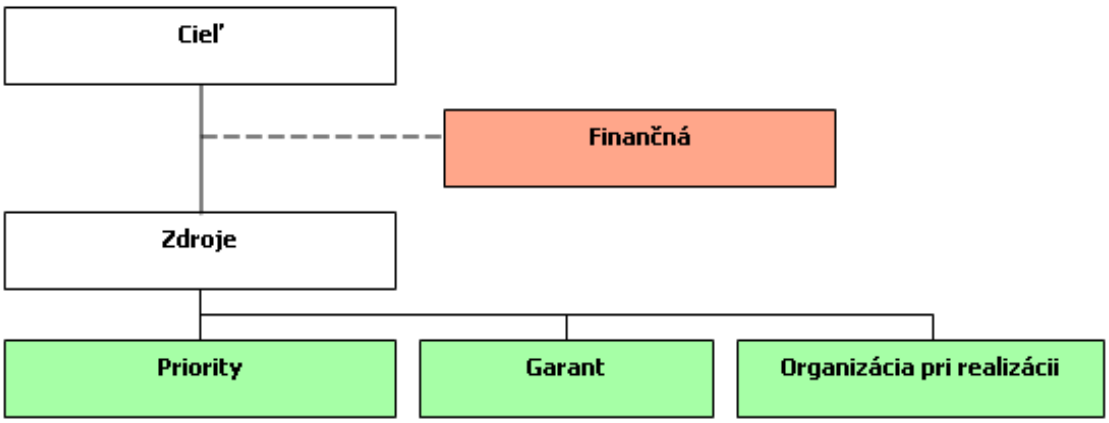
rozmer – 4

Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

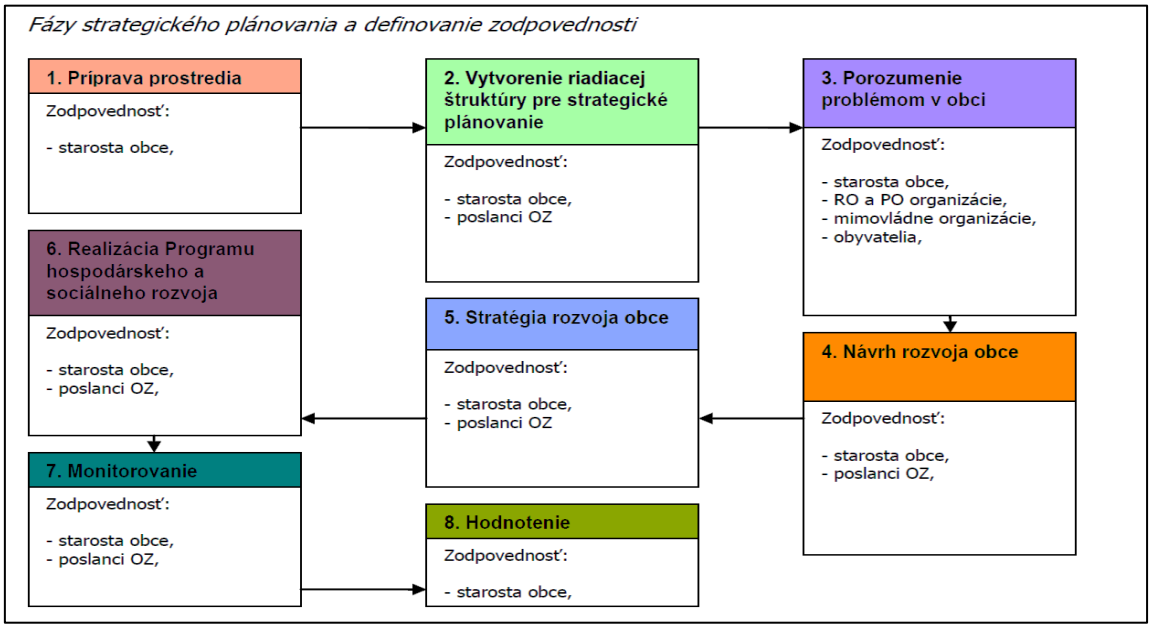
Osnovu PHRSR obce Veľké Pole znázorňuje Schéma 1.

Schéma 1 Osnova PHRSR

PHRSR sa skladá z hlavného dokumentu a príloh, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou.

Fázy strategického plánovania a definovanie zodpovednosti

Zdroj: Woleková, Mezianová, 2004, s.14 – 17.

Fáza 1: Inventarizačná, analytická a prognostická časť tvorby PHRSR

V tejto fáze PHRSR nadväzuje na kľúčové zameranie/vízie a na hlavný cieľ, na kľúčové výzvy, problémy, impulzy a možné riešenia. PHRSR vo svojom obsahu poskytuje súbor analýz, zozbieraných zdrojov a informácií o obci Veľké Pole pre ďalšiu tvorbu a implementáciu stratégie. Pri realizácii analytickej časti bola využitá SWOT analýza doplnená o údaje relevantné pre tvorbu samotného dokumentu PHRSR.

Jednotlivé analýzy obsahujú socioekonomické analýzy, územno-technické analýzy, prírodno-environmentálne analýzy zamerané na analýzu prírodného prostredia a inštitucionálno-organizačné analýzy. Na základe parciálnych analýz v tejto uvedenej štruktúre mohla obec Veľké Pole identifikovať hlavné faktory a disparity rozvoja v území.

V rámci SWOT analýzy obec zadefinovala strategické smerovanie, priority a ciele PHRSR.

Fáza 2: Strategická časť: Definovanie strategického smerovania, priorít a strategických cieľov PHRSR

Primárne analýzy o doterajšom vývoji a stave obci Veľké Pole predstavujú koncentrovaný zdroj informácií pre prioritné oblasti rozvoja obce, z ktorých vyplývajú opatrenia a následné aktivity predložené pre riešenie jednotlivých problémových oblastí rozvoja. Podrobný plán konkrétnych aktivít je obsiahnutý v akčnom pláne. Jednotlivé akčné plány a projektové návrhy by mali napĺňať vízie obce. Sú spracované na úrovni činností, časovej a finančnej náročnosti. V rámci tohto kroku stratégie boli zosumarizované všetky výstupy PHRSR, ktoré sú následne predložené na participatívne pripomienkovanie obecnému zastupiteľstvu obce Veľké Pole. Navrhované zmeny sú následne doplnené a implementované do stratégie PHRSR.

Fáza 3: Programová časť: Návrh vlastnej stratégie- strategického prístupu, postupu a nástrojov na naplnenie vízie, hlavného cieľa, priorít a systému cieľov

V tejto fáze PHRSR bol identifikovaný prístup, postup a nástroje (opatrenia, aktivity, programy a projekty) v časovej následnosti a v priestorovej súvislosti pre realizovanie jednotlivých krokov stratégie. V tejto fáze obec Veľké Pole navrhla vlastnú stratégiu, ktorá dosiahne naplnenie celého systému počnúc víziou až po systém cieľov PHRSR. Obec sa rozhodla presadzovať integrovaný prístup a zameriavať sa na inovačne orientované Smart stratégie rozvoja integrujúce tvrdé infraštruktúrne riešenia s mäkkými organizačnými, inštitucionálnymi a sociálnymi inováciami, ktoré využívajú najnovšie poznatky zo sociálnych, prírodných a technických vied a najmodernejšie technológie pre efektívny a udržateľný rozvoj a zabezpečenie kvality života obyvateľov a kvality podnikateľského prostredia. Implementácia Smart stratégie rozvoja nie je o zvyšovaní výdavkov, ale o efektívnejšom využívaní finančných zdrojov, ktoré obci majú priniesť úsporu v strednodobom a dlhodobom horizonte.

Fáza 4: Realizačná časť- Návrh vlastnej stratégie – strategického prístupu, postupu a nástrojov na dosiahnutie vízie a cieľov

V tejto fáze PHRSR je zamerané na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

Fáza 5: Implementačná časť: Nastavenie implementácie, financovania, monitorovania a vyhodnocovania PHRSR

V tejto fáze obec Veľké Pole vypracovala podrobný plán implementácie stratégie, ktorá je obsiahnutá v PHRSR. Definuje harmonogram implementácie stratégie a v jeho rámci aj konkrétne úlohy pre implementáciu navrhovaných nástrojov vrátane subjektov zodpovedných za splnenie a určenie výstupov realizácie týchto úloh, ktorý je reprezentovaný akčným plánom implementácie. V rámci PHRSR je zabezpečený systém monitorovania a transparentného hodnotenia, čiže napĺňania cieľov stratégie a taktiež plán využitia zdrojov vrátane zostaveného finančného plánu implementácie stratégie. Obsahom PHRSR sa stali konkrétne činnosti a úlohy, ku každej činnosti a úlohe sú priradení partneri zodpovední za ich vykonanie a dôraz bol kladený aj na časový systém rozpočtového programovania územnej samosprávy.

Finančné zabezpečenie

V zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z. z., o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, sa financovanie regionálneho rozvoja realizuje na troch úrovniach: na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združovaním zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Samosprávy nemajú spoločný zdroj financovania. V súčasnej situácii je možné rozvojové aktivity financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných projektov. V prípade financovania projektov majúcich význam v kontexte priorít celého kraja zohráva významnú úlohu Banskobystrický samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EU. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácií realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaisťovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z. z. O obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. O majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich úloh má obec okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícií nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov ako aj zdroje zo štrukturálnych fondov EÚ.

Monitorovanie a vyhodnocovanie PHRSR

V rámci monitorovania sa budú identifikovať možné riziká a navrhovať opatrenia na ich zníženie. V procese monitoringu je vytvorený monitorovací výbor zo zástupcov obecného zastupiteľstva, ktorí bude zodpovedať za plnenie priorít a cieľov PHRSR.

V systéme hodnotenia bude vypracovávaná monitorovacia správa o realizácii priorít a cieľov PHRSR, ktorá bude hovoriť o úspešnosti plnenia priorít a cieľov. V rámci implementácie stratégie v rámci tejto aktivity je vypracovaný aj finančný plán využitia zdrojov a finančný plán implementácie stratégie PHRSR. Finančný plán implementácie stratégie identifikuje finančné objemy, grantové, revolvingové, investičné, neinvestičné zdroje a spôsoby financovania projektov (vlastné zdroje, pôžičky, verejné financie, súkromné zdroje, grantové schémy a pod.)

Fáza 6: Prerokovanie a schvaľovanie PHRSR

Integrálnou súčasťou tejto fázy je prerokovanie a schvaľovanie PHRSR dotknutou verejnosťou a dotknutými orgánmi. V návrhu postupu a v harmonograme participatívnej tvorby a schvaľovania PHRSR je treba integrovať procesy strategického environmentálneho hodnotenia. Na základe preloženia Oznámenia o strategickom dokumente príslušný orgán stanoví rozsah hodnotenia podľa zákona č 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Takto spracovaný a schválený PHRSR obecným zastupiteľstvom je predložený VÚC.

PHRSR sa skladá z hlavného dokumentu a z príloh, ktoré sú jeho súčasťou.

ČASŤ A

1. AUDIT ÚZEMIA

Pre spracovanie PHRSR obce Veľké Pole je dôležité poznať vonkajšie a vnútorné prostredie. Z tohto dôvodu ďalšia časť sa zaoberá základnou socioekonomickou a fyzicko-geografickou charakteristikou. Tieto komplexné funkčné celky tvoria najvhodnejšie predpoklady pre krajinnoekologické plánovanie a potenciál pre využívanie územia. Analýza prírodnej zložky krajiny (primárnej krajinnej štruktúry) obsahuje viaceré kroky pre využiteľné analýzy a syntézy. Táto analýza obsahuje analýzu geologických a geomorfologických zložiek krajiny, analýzu ostatných prvkov (o vode, pôde, klíme a pod.). Analýza socioekonomickej charakteristiky obsahuje informácie o počte a pohlavnom zložení obyvateľstva, o veku obyvateľov, natalite, mortalite a o ostatných charakteristikách týkajúcich sa obyvateľstva v obci Veľké Pole. Všetky analýzy o študovanom území tvoria podklad pre krajinnoekologické a územné plánovanie obce. Historická analýza o obci sprehľadňuje podrobnú analýzu o vzniku obce. Z historickej štruktúry môžeme vidieť, že územie je dynamické a veľmi premenlivé a že sa dominantne prejavuje v kultúrnej krajine.

1.1 Základná charakteristika obce Veľké Pole a vymedzenie územia

1.1.1 Základné údaje o obci

- **Sídlo obecného úradu:** Veľké Pole 1, 966 74 Veľké Pole
- **Telefón:** +42145 689 51 23
- **Mail: ocu@velkepole.sk**
- **Web: www.velkepole.sk**

Administratívne začlenenie:

- **Štát: Slovensko**
- **Kraj:** Banskobystrický
- **Okres:** Žarnovica
- **Región:** Tekov
- **Mikroregión:** Kľakovská dolina, Medzihorie
- **IČO:** 00321079
- **Počet obyvateľov**: 415 (Stav k 31.12.2025)
- **Hustota:** 11,65 obyv. na km^2
- **Rozloha:** 35.62 km^2 (3562 ha)
- **Nadmorská výška obce:** 556 m n. m.
- **Súradnice**: 48º33'00" S 18º34'00"V
- **Prvá písomná zmienka o samostatnej obci pochádza z roku** 1332
- **Starosta:** František Demeter

Obec Veľké Pole leží na severozápade okresu Žarnovica na styku pohorí Tríbeč a Vtáčnik. Je to obec poľnohospodárskeho charakteru. Obec sa rozprestiera na rozlohe 3 562 ha. Nadmorská výška je v strede obce 556 m, v jej chotári 400 – 880 m.

Územie mikroregiónu je vymedzené hranicami katastrálnych území jednotlivých obcí. Lokalizáciu obce Veľké Pole dokumentuje Obrázok 1.

Zdroj: https://mapy.com/sk/?source=osm&id=1015715632

Obrázok 1 Lokalizácia obce Veľké Pole v rámci okresu Žarnovica

Intravilán obce leží v nadmorskej výške 400 m n. m. – do 880 m n. m. Obec Veľké Pole sa nachádza geograficky v Strednom Pohroní. Sledované územie severnou časťou zasahuje do CHKO Ponitrie. Nachádzajú sa tu tri sledované územia navrhované do systému chránených území NATURA 2000 a to Vtáčnik zasahujúci do obce Veľké Pole svojou južnou časťou, Stráž a Tomov štál v obci. Obec Veľké Pole spolu s ďalšími13 obcami patrí k jednému z mála zachovaných historických krajinných štruktúr na Slovensku- k rozptýlenému (disperznému, štálovému) územiu. Novobanská štálová oblasť resp. Stredoslovenská kopaničiarska oblasť (Stredoslovenská Novobanská štálová) zaberá plochu 31 373 ha troch okresov (Žarnovica, Prievidza a Zlaté Moravce). Novobanská štálová oblasť vznikla prevažne v spojitosti s baníctvom, uhliarstvom, drevorubačstvom, sklárstvom, furmanstvom a pastierstvom, na základe príchodu nemeckého obyvateľstva v 13. až v 14. storočí v období začiatkov rozvoja baníctva. Najskôr to boli iba sezónne sídla, ktoré neskôr prerástli v trvalé.

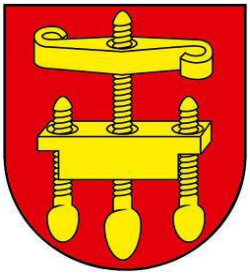
1.1.2 História obce Veľké Pole

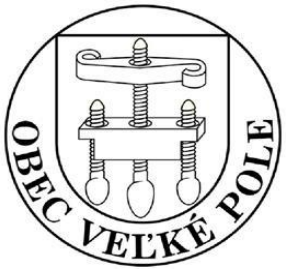
Obec Veľké Pole vznikla na obchodnej ceste spadajúcej Ponitrie s Pohroním, ktorá prechádzala údolím oddeľujúcim pohorie Tribeč a Vtáčnik. Stredoveké Veľké Pole vystupuje po prvýkrát v archívnych dokumentoch pochádzajúcich z rokov 1332 – 1337, najskôr pod pomenovaním Pratum (t. j. Lúka), no už o niekoľko rokov neskôr z roku 1352 je doložený názov obce Velika Pole a Welké Pole z roku 1808. Toto pomenovanie môže poukazovať aj na rozvinuté poľnohospodárstvo. Tento názov zostal v rôznych písomnostiach až do 19. storočia jedným úradným názvom Veľkého Pola. V období maďarizácie sa obec nazývala „Pálos Nagymezö“. V časoch nemeckej kolonizácie sa obec volala Hochwies, tzv. „Hoch-Wiesen“. Najstaršie zmienky o obci sú spojené s tunajším pustovníkom Matejom. Samotná obec patrila najskôr kráľovi, potom zemanom z Baračky (dnes Bardoňovo, okres Nové Zámky), ktorí ju opustenú v roku 1354 nanovo osídlili. Neskôr obec patrila rádu Paulínov z Lefantoviec, ktorí tu v roku 1395 založili kláštor. V obci bola i banícka tradícia, keďže sa tu dolovalo striebro a olovo, bane však v časoch tureckých vojen (1241) zanikli. V dôsledku tatárskeho vpádu v roku 1241 bola krajina takmer vyľudnená. Územie sa dosídľovalo novým obyvateľstvom- Nemcami, pričom im boli udelené privilégiá, ktoré domáce obyvateľstvo nemalo. Boli oslobodení od daní slobodne volili richtára. Tieto výhody mali aj ich potomkovia, ak si udržali bydlisko

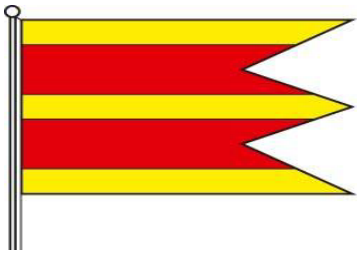
a jazyk, ak uzatvárali manželstvá medzi sebou a tým udržiavali národnostnú a stavovskú spolupatričnosť. To zapríčinilo, že tieto obce si zachovali pôvodný ráz a izolovali sa od slovenského prostredia (Gašparík, 1992). Nemecké obyvateľstvo nazývalo obec nemeckým prekladovým názvom *„Hochwies“* Písmeno „w“ je podľa zvyčajnej výslovnosti stredoslovenských nemeckých usadlostí zmenené na písmeno „b“, *„Houbies“*. Nemecké označenia si i dnes zachovali viaceré miestne časti (Marek, 2006).

Obec Veľké Pole prosperovala a vyvíjala sa ako zemepanské mestečko, v ktorom pôsobili početní remeselníci. Z nich sa na prvom mieste uvádzajú stolári. Táto skutočnosť našla svoj význam pri tvorbe erbovej pečati v roku 1723 a aj obecného erbu v roku 2003. V roku 1536 mala obec 12 osád, v roku 1601 mala obec obecnú školu a 61 domov. V roku 1715 sa nachádzal v obci aj mlyn a 81 daňovníkov, z toho tvorilo 14 remeselníkov a to hlavne stolárov, čižmárov, debnárov, kováčov, súkenníkov, sedlárov. Dnešné obyvateľstvo do obce sa prisťahovalo z okolitých obcí Kľak, Ostrý Grúň, z Veľkej a Malej Lehoty. Za I. ČSR a tzv. slovenského štátu obyvatelia pracovali v poľnohospodárstve a v priemysle v okolí. V roku 1951 na časti pôdy vzniklo Jednotné roľnícke družstvo (JRD), na ostatnej pôde v roku 1953 bol založený žrebčín, ktorý patril krajskej správe lesov. V roku 1962 bol vybudovaný v obci Štátny majetok, ktorý prebral pôdu JRD a pôdu žrebčína. Neskôr časť obyvateľov pracovala v priemysle v okolí (Dolné Hámre, Žarnovica, Partizánske, Žiar nad Hronom, Banská Štiavnica). Do roku 1960 obec patrila pod Tekovskú župu, okres Nová Baňa, kraj Banská Bystrica. Po roku 1960 patrila obec pod okres Žiar nad Hronom a kraj stredoslovenský. Na základe rozhodnutia vyšších straníckych a štátnych orgánov došlo v roku 1971 k vytvoreniu **Spoločného Miestneho národného výboru Veľké Pole – Píla**. Po revolúcií v roku 1991 sa obce opäť rozdelili. V súčasnosti obec Veľké Pole patrí pod okres Žarnovica, kraj banskobystrický.

1.1.3 Heraldické znaky obce

Erb, pečať a vlajka tvoria trojicu základných symbolov obce, ktoré boli schválené Heraldickou komisiou Ministerstva vnútra Slovenskej republiky 30. septembra 2003. Na tvorbu každého z nich sa vzťahujú osobitné heraldické (náuka o erboch), vexilologické (náuka o vlajkách) a sigilografické (náuka o pečatiach) zákonitosti, pravidlá a zvyklosti. V červenom štíte sa nachádza zobrazený upínací nástroj s dvoma horizontálnymi dielmi, spojenými strednou z troch vertikálnych skrutiek - všetko zlaté. Tento upínací nástroj patril zrejme do výbavy stolárskej dielne.

Komentár: Ojedinelý obsah erbu presne podľa historického obecného erbového pečatidla z r. 1732.
Dátum prijatia: 01.08.2003
Číslo uznesenia: OZ - 25/2003
Signatúra HR SR: V-208/2003
Autori: Ladislav Vrtel, Tomáš Brúder

1.1.4 Členstvo obce Veľké Pole v združeniach

Obec Veľké Pole je členom v niekoľkých združeniach: ZMOS, Mikroregión Kľakovská dolina, Združenie obcí Kľakovskej doliny. Obec je aj členom Oblastnej organizácie cestovného ruchu GRON, ktorá má sídlo v Novej Bani.

Obec od roku 1998 je aj súčasťou Mikroregiónu Medzihorie, ktorý je zväzkom obcí Horná Ves, Oslany, Radobica, Veľké Pole a Veľké Uherce. Obec Veľké Pole sa stala partnerom Centra integrovaných sociálnych a zdravotných služieb v Novej Bani (CISZS), ktoré vzniklo 01. apríla 2024.

1.2 Stav územnoplánovacej a programovej dokumentácie

Obec Veľké Pole v okrese Žarnovica nemá vypracovaný a schválený územný plán obce. Pre svoje strategické a rozvojové smerovanie, ako aj posudzovanie zámerov v území, obec namiesto toho využíva Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHRSR) obce Veľké Pole. Vzhľadom na absenciu územnoplánovacej dokumentácie obce sa pri investíciách, obmedzeniach alebo povoleniach vychádza z nadradenej dokumentácie, ktorou je Územný plán Banskobystrického samosprávneho kraja (BBSK). Stavebný úrad a dotknuté orgány posudzujú umiestnenie stavieb individuálne podľa platného stavebného zákona, pričom sa prihliada na ochranu prírody, koncepcie kraja a existujúci intravilán/extravilán obce.

1.3 Prírodné, vodné a pôdne pomery

Obec Veľké Pole zaujme návštevníkov predovšetkým krásnou prírodou a svojim vidieckym charakterom. Typické roztratené osídlenie – štále, sú obľúbené ako chalupárska oblasť. Obcou vedú viaceré turistické a cykloturistické trasy, ktoré návštevníkov prevedú po prírodných zaujímavostiach v okolí. Jednotlivé osady obce Veľké Pole sa rozkladajú v pohoriach Tríbeč, Pohronský Inovec a Vtáčnik. Tríbeč, ktorý obec ohraničuje zo západu je jadrovým pohorím. Na území obce je tvorený predovšetkým pieskovcami, ílovcami, škvrnitými a tmavými vápencami, či dolomitmi. Z južnej strany ohraničuje obec Pohronský Inovec a z východu a severu je to masív pohoria Vtáčnik. Sú to typické mladovulkanické pohoria, ktoré tvoria granodiority, granity a rôzne formy andezitov.

Územie obce patrí do povodia rieky Hron. V obci sa nachádza viacero menších potôčikov. Všetky vodné toky na území obce sa vlievajú do Pílanského potoka, ktorý tečie juhovýchodným smerom.

Na väčšine územia obce prevládajú kambizeme, ktoré sa vyskytujú na svahoch sopečných pohorí. Keďže podložie západnej časti obce tvoria predovšetkým vápence a dolomity, nachádzajú sa tu aj odlišné pôdy. Rozšírené sú tu predovšetkým rendziny.

Na týchto pôdach rastú kyslomilné bukové lesy. V dolinách sú rozšírené karpatské dubovo-hrabové lesy a svahy Pohronského Inovca a Vtáčnika pokrývajú podhorské bukové lesy a jedľovo-bukové lesy.

1.3.1 Starostlivosť o životné prostredie a o ochranu životného prostredia

Stanovenie zraniteľnosti jednotlivých zložiek životného prostredia (ŽP) vyplýva z ich environmentálnej citlivosti (prirodzenej náchylnosti na deštrukciu) a environmentálnej významnosti (súčasná kvalita a tiež jedinečnosť v danom priestore),

ktoré sa takto konfrontujú s prípadným pôsobením nového stresového faktora. Obec Veľké Pole sa v starostlivosti o ŽP riadi podľa Zákona NR SR č. 17/1992 Zb. Zákonom o životnom prostredí, ktorý ustanovuje dodržiavať zásady ochrany ŽP a povinnosti pre právnické a fyzické osoby chrániť a zlepšovať stav ŽP a to v princípoch trvalo-udržateľného rozvoja.

Obec sa snaží dodržiavať aj zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, kde legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života v území. Zákon vymedzuje druhovú a územnú ochranu drevín. Druhová ochrana sa viaže na chránené rastliny, chránené živočíchy, chránené nerasty a chránené skameneliny. Za najzávažnejšie problémy, ktoré negatívne ovplyvňujú kvalitu životného prostredia tejto skúmanej oblasti môžeme považovať predovšetkým znečistené povrchové vody, znečistené pôdy a znečistené podzemné vody, tzv. „divoké“ skládky odpadov ako veľmi závažný rizikový faktor, hluk, eróziu a zápach.

NATURA 2000

V dotknutej obci sa do územia európskeho významu zaraďuje územie európskeho významu sústavy Natura 2000- Vtáčnik, kde sa uplatňuje V. stupeň ochrany. V území sa nachádza 13 typov európsky významných biotopov a 11 živočíšnych druhov európskeho významu. Okrajové časti pohoria človek v priebehu času odlesnil a zmenil na lúky a pastviny. Záujmové územie sa nachádza v území osobitne chránenej časti, t. j. veľkoplošného chráneného územia Chránenej krajinnej oblasti Ponitrie (Berntanová, Čuka, Ruml, 2003).

Sústavu NATURA 2000 podľa našej národnej legislatívy tvoria teda 2 typy území:

- *chránené vtáčie územia* - osobitne chránené územia – vyhlasované na základe smernice o vtákoch;
- *územia európskeho významu* - osobitné územia ochrany vyhlasované na základe smernice o biotopoch, (pred vyhlásením, po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórie chránených území) (Berntanová, Čuka, Ruml, 2003).

Následne sa tu nachádza niekoľko území európskeho významu sústavy NATURA 2000 vyhlásených v zmysle Výnosu ŽP SR. č. 3/2004- 5.1 zo 14 júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu, opatrením MŽP SR zo 7. decembra z 29. novembra 2018 č. 1/2018, ktorým sa mení a dopĺňa výnos MŽP SR zo 14. júla 2004 č. 3/2004- 5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu v znení opatrenia č 1/2017 a to v nasledovnom rozsahu:

1) SKUEV 0013- Stráž,
2) SKUEV 0023- Tomov štál,
3) SKUEV 0273- Vtáčnik (z časti prekrýva MCHÚ NPR Vtáčnik),
4) SKUEV 0593- Sokolec (z časti prekrýva MCHÚ PR Sokolec).

Okrem menovaných vyhlásených území európskeho významu sa aktuálne nachádzajú aj navrhované územia obdobného charakteru. Vo vyššie uvedených osobitne chránených územiach sa uplatňuje podľa §13 zákona o ochrane prírody a krajiny tzn. 2. stupeň ochrany prírody.

V posudzovanej lokalite majú zastúpenie aj maloplošné chránené územie a to:

1) SKUEV1013 Stráž- Územie s rozlohou 329,038 ha (z toho 329,038 ha v okrese Žarnovica) sa nachádza v katastrálnom území obce Veľké Pole. Jeho správcom je Správa CHKO Ponitrie, platí v ňom 2. stupeň ochrany. Zoznam biotopov, ktoré sú predmetom ochrany:

- 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovištia *Orchideaceae*),
- 9150 Vápnomilné bukové lesy,

- 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky,
- 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy. Druhová ochrana sa neurčuje.

2) Prírodná rezervácia Sokolec, ktorá bola vyhlásená Všeobecne záväznou vyhláškou KÚ v Banskej Bystrici č 1/1997 z 23.1.1997 a v ktorej sa uplatňuje V. stupeň ochrany prírody. PR Sokolec (EČ 1017) bola zriadená všeobecne záväznou vyhláška Krajského úradu životného prostredia v Banskej Bystrici č. 1/1997 z dňa 23.1.1997. K úpravám došlo na základe všeobecne záväznej vyhlášky Krajského úradu životného prostredia v Banskej Bystrici č. 16/1999 z 5.8.1999. Dôvodom vyhlásenia bola ochrana územia s pestrou geologickou stavbou a so systémom viacerých tektonických porúch na severovýchodnom okraji pohoria Tríbeč. Vyskytuje sa tu aj geomorfologický útvar zvaný hogback (kozí chrbát), predstavuje kolmé úklony kremencových lavicových súvrství. PR sa nachádza v katastrálnom území obcí Malá Lehota a Veľké Pole. Rezervácia je v správe ŠOP SR – CHKO Ponitrie.

3) Národná prírodná rezervácia Vtáčnik, ktorá bola vyhlásená Vyhláškou MŽP SR č. 83/1993 Z. z. z 23. marca 1993 a v ktorej sa uplatňuje tiež V. stupeň ochrany prírody. NPR Vtáčnik je zároveň súčasťou územia európskeho významu sústavy NATURA 2000-SKUVE 0273 Vtáčnik. NPR je vyhlásená z dôvodu ochrany typických vrcholových spoločenstiev buka vystavených extrémnym klimatickým pomerom. Podobné spoločenstvá sú aj v iných pohoriach, kde však vznikli prevažne odstránením vyššie položených spoločenstiev smrečín a kosodreviny. Nachádza sa v katastrálnom území obcí Kľak (okres Žarnovica), Lehota pod Vtáčnikom a Kamenec pod Vtáčnikom (okres Prievidza), v CHKO Ponitrie. Celková výmera chráneného územia je 245,62 ha, platí v ňom 5. stupeň ochrany. Rezervácia je v správe ŠOP SR – CHKO Ponitrie.

4) SKUEV0023 Tomov štál Územie s rozlohou 1,534 ha (z toho 1,534 ha v okrese Žarnovica) sa nachádza v katastrálnom území obce Veľké Pole. Jeho správcom je Správa CHKO Ponitrie, platí v ňom 2. stupeň ochrany. Zoznam biotopov, ktoré sú predmetom ochrany:

- 91E0 Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy. Druhová ochrana sa neurčuje.

5)SKUEV0273 Vtáčnik - Územie s rozlohou 10,056 ha (z toho cca 2 957,23 ha v okrese Žarnovica) sa nachádza v katastrálnom území obcí Kľak, Ostrý Grúň, Píla a Veľké Pole. Jeho správcom je Správa CHKO Ponitrie, platí v ňom 2. - 5. stupeň ochrany.

Zoznam biotopov, ktoré sú predmetom ochrany:

- *8150 Nespevnené silikátové skalné sutiny kolinného stupňa,*
- *9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy,*
- *91I0 Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku,*
- *9180 Lipovo-javorové sutinové lesy,*
- *8220 Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou,*
- *91G0 Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy,*
- *6410 Bezkolencové lúky,* - *9140 Javorovo-bukové horské lesy,*
- *6510 Nížinné a podhorské kosné lúky,*
- *91E0 Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy,*
- *6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa,*
- *9110 Kyslomilné bukové lesy.*

Zoznam druhov, ktoré sú predmetom ochrany: kunka žltobruchá *(Bombina variegata)*, roháč obyčajný *(Lucanus cervus)*, fuzáč alpský *(Rosalia alpina)*, plocháč červený *(Cucujus cinnaberinus)*, podkovár malý *(Rhinolophus hipposideros)*, medveď hnedý *(Ursus arctos)*, netopier obyčajný *(Myotis myotis)*, netopier veľký alebo netopier blythov *(Myotis myotis)*, vlk dravý *(Canis lupus)*, rys ostrovid *(Lynx lynx)*, netopier pobrežný *(Myotis dasycneme)*, vydra riečna *(Lutra lutra)*, netopier veľkouchý *(Myotis bechsteinii)* a dvojhrot zelený *(Dicranum viride)*

ÚSES a RÚSES

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) je najvýznamnejším prienikom krajinno-ekologických princípov do reálnej ekologickej politiky a do priestorovej plánovacej praxe. Je súčasťou legislatívy, je všeobecným ekologickým regulatívom rôznych plánov a projektov a stáva sa povinnou súčasťou rozhodovacích procesov (Izakovičová a kol., 2000).

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) v katastrálnom území obce Veľké Pole predstavuje sústavu ekologicky významných segmentov krajiny, ktoré zabezpečujú zachovanie biodiverzity, ekologickej stability a priestorovej prepojenosti prírodných ekosystémov. Základ ÚSES tvoria najmä rozsiahle lesné komplexy, prirodzené a poloprirodzené lúčne spoločenstvá, vodné toky a ich sprievodná vegetácia. Významnú úlohu zohrávajú najmä ekologicky stabilné lesné porasty vo vyšších polohách a údoliach, ktoré vytvárajú súvislé biotopové celky a zároveň plnia funkciu ekologických koridorov. Z hľadiska širších ekologických väzieb je územie Veľkého Poľa súčasťou horského priestoru Vtáčnika a Pohronského Inovca. Lesné komplexy vytvárajú podmienky na migráciu živočíchov a umožňujú prepojenie jednotlivých biocentier. Významnú funkciu majú tiež vodné toky a ich brehové porasty, ktoré predstavujú prirodzené líniové prvky ekologickej siete. Ekologickú stabilitu územia podporuje vysoký podiel lesných pozemkov, členitý reliéf a zachovaná mozaika lesných, lúčnych a pasienkových biotopov. Naopak, k narušeniu ekologických väzieb môže dochádzať v miestach zastavania územia, dopravnej infraštruktúry, intenzívnejšie využívaných poľnohospodárskych plôch a pri nevhodných zásahoch do vodných tokov a brehových porastov (RÚSES, 2020).

Podľa **aktuálneho RÚSES okresu Žarnovica** (spracovaný v rámci RÚSES II, dokument z roku 2023) sa v katastrálnom území **Veľké Pole** nachádzajú alebo doň zasahujú tieto významné prvky ÚSES. Oficiálne priestorové dáta RÚSES sú zároveň publikované SAŽP v mapových vrstvách biocentier a biokoridorov.

Tabuľka 1 ÚSES – Veľké Pole

Označenie	Názov	Typ	Význam	Rozsah / charakteristika
RBc 1	**Stráž**	biocentrum	regionálny	**2 384,5 ha**; mozaika lesných a nelesných biotopov
NRBk 1	**Tríbeč**	biokoridor	nadregionálny	**4,7 km**, šírka 200 m – 1,7 km
RBk 3	**Stráž**	biokoridor	regionálny	**987 m**, šírka 840–850 m
RBk – Pílanský potok	**Pílanský potok**	biokoridor	regionálny	hydricko-terestrický; zasahuje aj širšie územie Veľkého Poľa
NRBc 1	**Vtáčnik**	biocentrum	nadregionálny	významný horský lesný a lúčny komplex v širšom území

Zdroj: RÚSES , 2023

RBc 1 Stráž je podľa RÚSES **biocentrum regionálneho významu** s výmerou **2 384,5 ha**. Jeho príslušnosť je uvedená pre **k. ú. Veľké Pole**. Biocentrum tvorí mozaika lesných a nelesných biotopov a je charakteristické najmä výskytom dubových a bukových lesných

porastov. Medzi významné dreviny patria buk lesný, dub zimný, dub žltkastý, dub mnohoplodý, dub cerový, jedľa biela, brest horský, jaseň štíhly a ďalšie druhy.

V k. ú. Veľké Pole je podľa RÚSES vyčlenený aj **NRBk 1 Tríbeč – nadregionálny terestrický biokoridor**.

- dĺžka: **4,7 km**
- navrhovaná šírka: **200 m – 1,7 km**
- stav: **vyhovujúci**
- k. ú.: **Veľké Pole**
- charakter: komplex **lesných, krovinatých a trávnych biotopov**
- nadväzuje na **RBc 1 Stráž**.

Jeho význam spočíva najmä v zabezpečení **prepojenia ekologicky významných lesných a nelesných biotopov** a v umožnení migrácie organizmov medzi biocentrami.

RBk 3 Stráž je ďalším prvkom, ktorý sa nachádza priamo v k. ú. Veľké Pole.

- kategória: **terestrický biokoridor regionálneho významu**
- dĺžka: **987 m**
- šírka: **840–850 m**
- stav: **vyhovujúci**
- k. ú.: **Veľké Pole**
- prepája **RBc 1 Stráž** a **NRBc 1 Vtáčnik**
- vedie prevažne **po hrebeni v lesnom prostredí**.

RÚSES upozorňuje najmä na riziko zmeny drevinového zloženia lesov, odstraňovania starých porastov, budovania lesných ciest a vzniku erózie pri nevhodnom približovaní dreva.

NRBc 1 Vtáčnik je biocentrum **nadregionálneho významu**. V širšom území predstavuje jeden z najvýznamnejších ekologicky stabilných horských komplexov.

Uvádzaná výmera je približne **2 957,23 ha**. Tvorí ho komplex lesných a lúčnych porastov s viacerými biotopmi európskeho významu, vrátane bukových a jedľovo-bukových lesov, javorovo-bukových horských lesov, lipovo-javorových sutinových lesov a horských lúčnych spoločenstiev.

Pre Veľké Pole je dôležité najmä jeho prepojenie prostredníctvom **RBk 3 Stráž**. RÚSES výslovne uvádza, že tento biokoridor prepája **RBc 1 Stráž a NRBc 1 Vtáčnik**.

V širších väzbách ÚSES treba spomenúť aj **RBk 5 Pílanský potok**, ktorý je hydrickým biokoridorom regionálneho významu. RÚSES ho uvádza v nadväznosti na územie **Veľkého Poľa a Píly**. Význam vodných tokov spočíva v prepájaní lesných a nelesných ekosystémov a v zabezpečovaní migračnej funkcie krajiny.

Na územie okresu Žarnovica nezasahuje žiadna biosférická rezervácia.

Hodnotením stavu ovzdušia sa obec Veľké Pole riadi pokynmi príslušného orgánu štátnej ochrany ovzdušia pre malé zdroje znečistenia v zmysle zákona č. 137/2010 Z. z. o ochrane ovzdušia. Kvalita ovzdušia na území katastra je z ekologického a environmentálneho hľadiska najviac negatívne ovplyvňovaná produkciou tuhých látok a plynných emisií z výfukových plynov z automobilov cestnej premávky, resuspenziou

tuhých častíc z dopravy (oder pneumatík, brzdových obložení a povrchov ciest a pod.), veternou eróziou z nespevnených povrchov a najviac z domácich lokálnych vykurovacích systémov na tuhé palivá (hlavne domáce kúreniská).Vzhľadom na nárast cien zemného plynu začal návrat k používaniu tuhých palív. Preto sa očakáva, že tento zdroj emisií tuhých znečisťujúcich látok v najbližších rokoch bude výrazne narastať. Taktiež najväčšej miere na znečistení ovzdušia sa podieľajú tuhé prachové častice PM10. Lokálne znečistenie ovzdušia sa v Banskobystrickom kraji meria na meracích staniciach v Banskej Bystrici a v Žiari nad Hronom. Pre uvedené oblasti riadenia kvality ovzdušia KÚŽP v Banskej Bystrici vypracoval Programy na zlepšenie kvality ovzdušia podľa § 11 ods.2 zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov. Kvalita životného prostredia v obci je z hľadiska čistoty ovzdušia optimálna. Z hľadiska technického vybavenia je pre obec naliehavé najviac vyriešenie odkanalizovania a vybudovanie nového vedenia miestneho vodovodu.

1.3.2 Geomorfologické a litogeografické pomery

Podľa regionálneho geomorfologického členenia Slovenka (Mazúr, Lukniš, 1978) zaraďujeme územie obce Veľké Pole so sústavy Alpsko-himalájskej, do podsústavy Karpaty, do provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorné Západné Karpaty, do oblasti Slovenské stredohorie, do geomorfologického celku Pohronský Inovec (Lehotská planina, Vojšín), do oblasti Fatransko-tatranskej. Sledované územie sa nachádza na dvoch rozdielnych geomorfologických celkoch. Vtáčnik a Tribeč. Obidva tieto orografické celky tvoria CHKO Ponitrie. Na geologickej stavbe Tribeča sa podieľajú horniny kryštalika tatrika a jeho obalovej sekvencie, permsko-mezozoický komplex veporika, triasový súbor hronika, ako aj pokryvné terciérne a kvartérne uloženiny. Rázdielska časť je tvorená pohorím Tríbeč. V tejto časti je prítomný aj krížňanský príkrov so stratigrafickým rozsahom súvrství od spodného triasu po alb. V SV časti sú permsko-mezozoické sedimentárne členy postihnuté metamorfózou a spolu so svojim kryštalickým granitoidným podložím tvoria samostatnú litostratigraickú jednotku, ktorú označujeme ako sekvencia Veľkého Pola. Chočský príkrov je zastúpený len v rázdielskej časti a reprezentujú ho súvrstvia od karbónu po vrchný trias. S a SZ od Veľkého Pola mladšie paleozoikum chočského príkrovu sa nachádzajú len v podobe malých izolovaných ostrovčekov v nadloží krížňanského príkrovu.

Sedimenty neogénu sa nachádzajú na povrchu v podobe izolovaných ostrovov po celom okraji územia. Na V a JV vystupujú neovulkanity štiavnického stratovulkánu (spodný báden-vrchný sarmat), reprezentované hlavne vulkanoklastikami a lávovými prúdmi. Na severe ich zastupujú extrúzie amfibolicko-pyroxenických andezitov plešinskej formácie (vrchný báden), ale najmä pyroklastické horniny s obsahom lávových prúdov a pyroxenických andezitov, menej redeponované pyroklastiká a epiklastické brekcie-vtáčnická formácia (sarmat). Z akumulácií kvartéru majú najväčšie zastúpenie deluviálne, eolické a eolickp-deluviálne sedimenty (stredný až vrchný pleistocén-holocén), ako aj fluviálne a proluviálne sedimenty spodného pleistocénu a holocénu (Ivanička a kol., 1998).

Pohorie Tribeč je kryštalicko-druhohorné pohorie, ktoré sa radí k typu reliéfu hrástí. Obal kryštalického jadra Tribeča tvoria usadené horniny: vápence, dolomity a pieskovce. Vtáčnik sa radí k typu veľkých kryhových vulkanických štruktúr. Do dnešnej podoby pohorie vyformovala treťohorná vulkanická činnosť. Geologickými zaujímavosťami sú zachované pozostatky vulkanických kužeľov efuzívneho typu, drobné intrúzie, extruzívne telesá, lávové prúdy a iné. Hranicu medzi pohoriami Vtáčnik a Tribeč tvorí územie Veľkopoľskej vrchoviny.

Nerastné suroviny

Stopy po exploatácii nerastných surovín a stopy po ich vyhľadávaní nachádzame aj v predmetnom území. Najvýznamnejšie je Pb zrudnenie na lokalite Veľké Pole, úspešne exploatované v minulosti (ťažba prestala v r. 1958). Všetky novšie pokusy nájsť jeho pokračovanie sa však zatiaľ skončili s negatívnym výsledkom. Polymetalické zrudnenie je známe asi 4 km na JV od obce Píla v Kulianovej doline a v doline Maras. Ide o dva systémy strmo uklonených rudných žíl orientovaných SJ a VZ smerom. V Kulianovej doline sa nachádza zaujímavý mineralogický výskyt antimonitu. Ďalšou oblasťou zrudnenia je oblasť Skýcov- Drahožická dolina- Veľké Pole (Au, Pb, Hg, Sb). V lokalite Veľké Pole- Sokolec sa dobývali kvalitné limonity, ktoré sa vyvinuli pozdĺž kremencového pruhu na styku s okolitými brekciovitými dolomitmi. Limonity majú konštantnú prímes arzénu, ktorá prechádza do surového železa a nepriaznivo ovplyvňovala jeho kvalitu. Za mineralizáciu primárneho pôvodu a primárne rudné ložisko, resp. výskytom sa považujú produkty vápencov na stykovej polohe s bridlicami v oblasti obce Veľké Pole. Na túto zónu sa viaže aj galenitovo-chalkopyritová- pyritovo- sfaleritová mineralizácia za sprievodu barytu, kalcitu a kremeňa. Výskyt vápenca v okolí Veľkého Poľa slúžil len na miestnu výrobu vápna (Ivanička, 1998).

1.3.3 Klimageografické pomery

Podnebie v takmer celom území skúmanej oblasti sa vyznačuje veľkou premenlivosťou, čo je ovplyvnené oceánskymi a kontinentálnymi vzdušnými masami, ako i členitosťou povrchu a nadmorskou výškou. Územie obce Veľké Pole patrí podľa Lapina (2020) do európsko-kontinentálnej, kotlinovej klimatickej oblasti do pomerne mierneho teplého, suchého pásma, s oceánskym mierne vlhkým vzduchom, ktorý sa transformuje na kontinentálny, vrchovinovo horský chladný až mierne chladný vzduch. Zahŕňa poväčšine hlavné údolie Veľkopoľskej brázdy. Mikroregión spadá z desaťstupňovej škály charakteristík do druhej (chladnejšej) oblasti (Bielik a kol., 2005).

Suma priemerných denných teplôt viac ako 10°C predstavuje 2500 – 2200 a počet dní s teplotou vzduchu nad 5°C je 215. Priemerná teplota vzduchu v januári je –2 ^{o}C až –5°C a priemerná teplota vzduchu za vegetačné obdobie (IV – IX) sa pohybuje od 13 °C do 15°C (SHMÚ, Sliač, 2025).

Priemerné ročné zrážky sú 650 – 850 mm a priemerná ročná teplota vzduchu je –4,75^{o}C v januári a 17,25^{o}C v júli. Vo vyšších polohách (pohorie Pohroský Inovec,Tribeč, Vtáčnik) je chladná klimatická oblasť s horskou studenou klímou, kde sa ročné zrážky pohybujú od 1000 do 1400 mm a teplota vzduchu – 6,5^{o}C v januári a 12,5^{o}C v júli. Popri prúdení oceánskeho vzduchu je tu i južné prúdenie od Stredomoria, prinášajúce najvýdatnejšie zrážky najmä na jeseň a na jar, ako aj arktického vzduchu, ktorý prináša ochladenie najmä v zime. Charakter podnebia vyplýva z rozmanitosťou územia a je vyjadrený priemermi jednotlivých klimatických prvkov a ich častosťou. Základné zhodnotenie klimatických pomerov katastra sa opiera zväčša o dáta SHMÚ Sliač 2025.

Nižšie časti pohoria patria do mierne teplej. Okrsok mierne teplý, vlhký vrchovinový, s júlovou teplotou viac ako 16 ^{o}C. Kataster obce zaberá aj JV časť Radobice, a centrálnu časť Píly. Priemerné ročné teploty sa pohybujú okolo 8°C. Vyššie klesajú a na severozápadnej časti na hrebeňoch pohorí, kde dosahujú len okolo 5°C. Najteplejšími mesiacmi sú júl s 38°C a august so 37°C, najchladnejšími sú január a február s dlhoročným priemerom – 2°C. Mrazové obdobie vymedzené priemernou dennou teplotou vzduchu 0 ^{o}C a menej trvá v priemere 70 dní od polovice decembra do začiatku druhej dekády februára (SHMÚ, Sliač, 2025).

V horúcich letách vystupujú absolútne maximá teploty vzduchu až na 39°C. Priemerná teplota vzduchu vo vegetačnom období je 14°C. Minimálna teplota vzduchu klesá pod 0°C v priemere v 118-tych a maximálna teplota vzduchu v priemere v 20-tych dňoch. Teplotu vyššiu ako 15°C má sto dní v roku. Priemerný počet letných dní s teplotou vyššou ako 25°C je päťdesiat. Priemerný počet ľadových dní s maximálnou teplotou – 0,1°C a nižšou je viac ako tridsať (SHMÚ, Sliač, 2025).

S teplotou vzduchu úzko súvisí aj relatívna vlhkosť vzduchu. Najvyššia relatívna vlhkosť je v zimných mesiacoch, kedy prevláda západné alebo severozápadné prúdenie vzduchu. Najnižšia vlhkosť je v letných mesiacoch jún a júl. Vzhľadom na kotlinový charakter a otvorenosť územia, je lokalita pomerne dobre vetraná, čo je priaznivé z hľadiska rozptylu znečisťujúcich látok.

Oblasť Veľkého Pola patrí medzi oblasti s komplikovanými veternými pomermi. Čo sa týka veterných pomerov v členitom reliéfe danej krajiny je prúdenie vzduchu rôznorodé. Závislé je najmä na orientácie dolín, expozície a sklonitosti svahov. V ročnom priemere prevláda vietor totožný so smerom vyznačeného údolia, prípadne svahu. Vpádom novej studenej vzduchovej hmoty sa vyskytujú v doline silné padavé vetry, ktoré majú niekedy ničivé účinky v lesných porastoch. Najčastejšie prichádzajú na začiatku jari a najmenej na konci leta. V údolných záveterných lokalitách sa priemerné ročné rýchlosti vetra pohybujú v rozsahu 1-1,5 m/s a zastúpenie slabého prúdenia vzduchu s priemernými rýchlosťami do 2 m/s je až 80%. Najväčšia veternosť je vo vrcholových polohách kopcov, v ktorých priemerné ročné rýchlosti vetra sa pohybujú v rozsahu 3-3,5 m/s a slabé prúdenia vzduchu s priemernými rýchlosťami do 2 m/s sa vyskytuje v priemere v 50%-nej častosti.

Oblačnosť a slnečný svit závisí tiež od ročného obdobia a miesiaca. Prízemné inverzie o vertikálnej hrúbke do 100 metrov sa vytvárajú najmä v údolí predmetného územia. Prízemné inverzie sa vyskytujú prevažne od večernej do skorej dopoludňajšej doby. V priemere v 35 dňoch sa v najnižších polohách vyskytujú celodenné prízemné inverzie. Najväčšiu početnosť v 65 –70% zastúpení vykazujú inverzie slabej intenzity, pri ktorých sú pahorkatinné polohy oproti dolinám teplejšie o 0 − 2°C (SHMÚ, Sliač, 2020).

Hmly sa vytvárajú prevažne v jesennom a zimnom období. Najviac oblačnosti sa vyskytuje v novembri až januári. V júli až septembri je pokrytie oblohy oblačnosťou menej ako 5% a tým sa v tomto období vyskytuje najmenej, v priemere len 4 − 5 zamračených dní (SHMÚ, Sliač, 2020).

1.3.4 Fytogeografické pomery

Podľa fytogeografického členenia (Atlas Slovenska, 2000) územie patrí do bukovej a dubovej zóny. V bukovej zóne zasahuje do sopečnej činnosti, konkrétne do fytogeografického okresu Vtáčnik a v dubovej zóne do horskej podzóny kryštalicko-druhohornej oblasti, okresu Tribeč a podokresu Rázdiel. Potenciálnu prirodzenú vegetáciu tvoria lužné lesy podhorské a horské, dubovo-hrabové lesy karpatské, bukové lesy vápnomilné, bukové lesy kvetnaté, bukové kvetnaté lesy podhorské, bukové kyslomilné lesy podhorské, dubov kyslomilné lesy a dubovo-cerové lesy. Pobrežné lesné spoločenstvá na fluviálnych sedimentoch sa nachádzajú v údolných potokoch v pahorkatinnom a horskom stupni. Na širších aluviálnych nivách v podhorských a horských oblastiach boli lužné lesy väčšinou vyrúbané, odlesnené plochy premenené na lúky alebo pasienky. Po dubovo-hrabových lesoch karpatských nastupujú náhradné spoločenstvá lúk a pasienkov, aj keď sa vo veľkej miere premieňajú na polia a iné kultúry. Lúky sú floristicky bohaté na psicovo-vresovité porasty, na teplomilné porasty a pod.

1.3.5 Zoogeografické pomery

V rámci zoografického členenia patrí územie do paleoarktickej oblasti, eurosibírskej podoblasti, do provincie listnatých lesov a podkarpatského úseku. Jednotlivé spoločenstvá tvoria spektrum ekosystémov od intravilánu obce cez polia, lúky a pasienky, nivy potokov až po rozmanité lesné porasty. Živočíšstvo intravilánu tvoria tri skupiny. Jednu skupinu tvoria zvieratá, ktoré hľadajú prameň výživy zväčša u človeka a v jeho hospodárstve. Je to napr. drozd čierny, vrabec domový, myš domová a pod. Druhú skupinu tvoria druhy, ktoré si vyhľadávajú domy a hospodárske budovy ako hniezdiská. Túto skupinu tvoria vtáky ako napr. plamienka driemavá, lastovička domová, lasica myšožravá a pod. Tretiu skupinu tvoria druhy, ktoré sa vyskytujú v budovách a v ich okolí, ale vyskytujú sa aj na iných biotopoch ako napr. ropucha zelená, užovka obojková, jež hnedý atď. Inými typickými druhmi sú svrček poľný, bystruška medená, skokan zelený, medveď hnedý, jariabok hôrny, srna divá, vlk dravý, rys ostrovid, salamandra škvrnitá, zajac poľný a pod.

1.3.6 Hydrogeografické pomery

Obec Veľké Pole odvodňuje potok Pílanský, ktorý v obci Horné Hámre sa vlieva do potoka Kľakovského, ktorý odvodňuje rieka Hron, ktorá ďalej preteká okresom Žarnovica. Sekvencia Veľkého Pola je budovaná brusnianskymi a rpedajnianskymi súvrstviami, ktoré môžeme charakterizovať ako nepriepustné. Významné z hydrologeologického hľadiska sú veľmi dobre zvodnené gutensteinské vápence, ramsauské a hlavné dolomity, ktoré tvoria zvodnený komplex s krasovo-puklinovou priepustnosťou, kde sa nachádzajú spomínané pramene. Nad týmto komplexom leží fatranské súvrstvie, ktoré aj napriek hydrogeologicky relatívne priaznivému litologickému zloženiu má iba veľmi obmedzené sústredené výstupy podzemných vôd (Ivanička a kol., 1998).

V katastri obce sa nachádza chránená vápencová Veľkopolská jaskyňa a aj prírodná rezervácia Sokolec a Skala.

1.4 Demografické pomery

Každú zo zložiek obyvateľstva dokumentujú nasledovné podkapitoly a Tabuľky.

1.4.1 Obyvateľstvo

V Tabuľke 2 uvádzame počet obyvateľov v obci Veľké Pole v rokoch 2020 – 2025.

Tabuľka 2 Počet obyvateľov v obci Veľké Pole v rokoch 2020 – 2025.

Názov obce / rok	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Veľké Pole	428	411	416	425	417	415

Zdroj: https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html
Spracovala: RNDr. Mgr. Anna Štefanková, 2026

Z demografických údajov vyplýva, že počet obyvateľov **celkovo mierne klesal**. Najvyšší počet obyvateľov bol v roku **2020 (428)**, zatiaľ čo najnižší v roku **2021 (411)**. Po poklese v roku 2021 počet obyvateľov opäť vzrástol a v roku 2023 dosiahol **425 obyvateľov**. V rokoch 2024 a 2025 však opäť mierne klesol, až na **415 obyvateľov**. Celkovo teda obec za sledované obdobie prišla o **13 obyvateľov**.

Stav trvale bývajúceho obyvateľstva bol v obci analyzovaný aj z pohľadu populácie mužov a žien samostatne. Zistené informácie dokumentujú Tabuľky 3 a 4.

Tabuľka 3 Stav trvale bývajúceho obyvateľstva v obci Veľké Pole − muži v rokoch 2020 − 2025

Rok	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Spolu muži	248	242	244	253	244	238

Zdroj: https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html
Spracovala: Mgr. RNDr. Anna Štefanková, 2026

Tabuľka č. 4: Stav trvale bývajúceho obyvateľstva v obci Veľké Pole − ženy v rokoch 2020 − 2025

Rok	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Spolu ženy	180	168	172	172	173	177

Zdroj: https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html
Spracovala: Mgr. RNDr. Anna Štefanková, 2026

Z tabuľky č. 3 a č. 4 môžeme vidieť, že populácia mužov má za posledných päť rokov prevahu nad ženami. V roku 2025 žilo v obci spolu 238 mužov a 177 žien.

1.4.2 Dynamika obyvateľstva

Medzi základné demografické ukazovatele patrí aj dynamika obyvateľstva, ktorá sa vyjadruje prirodzeným a mechanickým pohybom. Dynamiku obyvateľstva v obci Veľké Pole v rokoch 2020 – 2025 dokumentuje Tabuľka 5.

Tabuľka 5 Dynamika počtu obyvateľov v obci Veľké Pole v rokoch 2020 - 2025

	Rok		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Obec Veľké Pole	Prirodzený Pohyb	narodení	2	5	5	3	3	5
		zomrelí	6	16	9	5	11	9
	Prirodzený Prírastok		-4	-11	-4	-2	-8	-4
	Migračné saldo		-1	1	9	11	0	2
	Celk. prírastok		-3	-10	5	9	-8	-2
	Počet obyvateľov		428	411	416	425	417	415

Zdroj: https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html
Spracovala: RNDr. Anna Štefanková, 2026

Tabuľka 5 zachytáva vývoj počtu obyvateľov v obci Veľké Pole v rokoch 2020 až 2025 a zároveň znázorňuje, ako sa na tento vývoj podieľal prirodzený a migračný pohyb obyvateľstva. V sledovanom období možno pozorovať celkový pokles počtu obyvateľov. V roku 2020 žilo v obci 428 obyvateľov, pričom do roku 2025 ich počet klesol na 415. Najvýraznejší pokles nastal v roku 2021, keď počet obyvateľov klesol zo 428 na 411. V ďalších rokoch sa počet obyvateľov mierne zvýšil, najmä v rokoch 2022 a 2023, keď obec zaznamenala kladný celkový prírastok. Od roku 2024 však opäť došlo k poklesu.

Prirodzený pohyb obyvateľstva bol vo všetkých sledovaných rokoch záporný. Počet zomrelých každoročne prevyšoval počet narodených. Najnepriaznivejšia situácia bola v roku 2021, keď sa narodilo 5 detí, ale zomrelo až 16 obyvateľov, čo predstavovalo prirodzený úbytok 11 osôb. Najmenší prirodzený úbytok bol zaznamenaný v roku 2023, keď rozdiel medzi narodenými a zomrelými predstavoval -2 osoby.

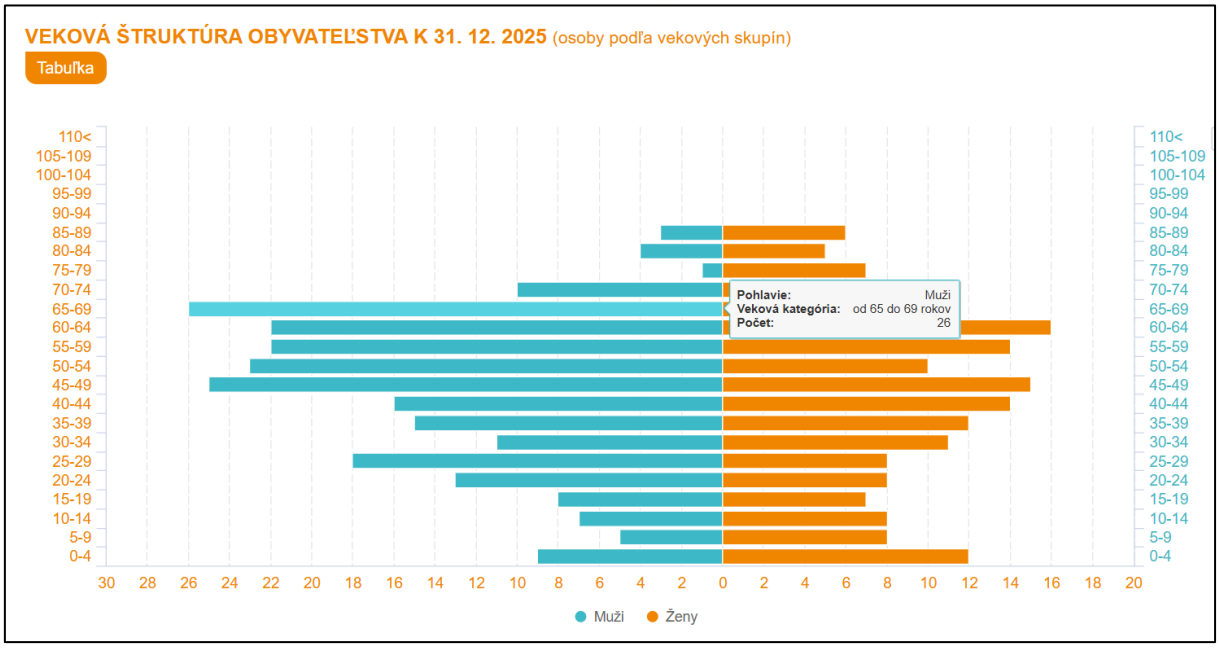
Na rozdiel od prirodzeného pohybu bolo migračné saldo v niektorých rokoch kladné. Najvyššie bolo v roku 2023, keď sa do obce prisťahovalo v čistom vyjadrení o 11 obyvateľov viac, než sa z obce vysťahovalo. Pozitívne migračné saldo bolo zaznamenané aj v rokoch 2021, 2022 a 2025. V roku 2024 bolo migračné saldo nulové.

Vývoj celkového prírastku tak do veľkej miery ovplyvňovala migrácia. Najvyšší celkový prírastok bol v roku 2023 (+9 obyvateľov), keď kladné migračné saldo prevážilo prirodzený úbytok. Naopak, najväčší celkový úbytok bol v roku 2021 (-10 obyvateľov). V roku 2025 obec zaznamenala celkový úbytok 2 obyvateľov.

Celkovo teda možno konštatovať, že Veľké Pole v rokoch 2020 – 2025 čelilo nepriaznivému demografickému vývoju, ktorý bol spôsobený predovšetkým dlhodobo záporným prirodzeným prírastkom. K stabilizácii počtu obyvateľov v niektorých rokoch prispievalo kladné migračné saldo, avšak z dlhodobého hľadiska počet obyvateľov klesol o 13 osôb, teda približne o 3 %.

1.4.3 Veková a pohlavná štruktúra

Pri vekovej a pohlavnej štruktúre sa zdôrazňuje pritom prepojenosť pohlavnej a najmä vekovej štruktúry s jednotlivými zložkami demografickej dynamiky. Tieto zložky sa navzájom kauzálne ovplyvňujú. Zastúpenie jednotlivých vekových skupín v populácii v súčasnosti je výsledkom pôsobenia vyššie uvedených procesov prirodzeného pohybu a zároveň nepriamo procesov, ktoré ich ovplyvňujú (Jurčová, 2003). Vekovú pyramídu zobrazuje Obrázok 2. V obci majú prevahu muži nad ženami.

Zdroj: https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html
Spracovala: RNDr. Štefanková Anna (2021)

Obrázok 2 Veková štruktúra obyvateľstva obce Veľké Pole (Stav k 31.12.2025).

Obrázok 2 znázorňuje vekovú štruktúru obyvateľstva obce Veľké Pole k 31. 12. 2025, pričom obyvateľstvo je rozdelené podľa vekových skupín a pohlavia. Modrou farbou sú znázornení muži a oranžovou ženy. Celkový počet obyvateľov obce bol v tomto období 415, z toho približne 238 mužov a 177 žien. Z obrázka 2 je zrejmé, že počet mužov prevyšuje počet žien, čo je výrazné najmä vo vekových skupinách 45 – 49, 50 – 54, 55 – 59, 60 – 64 a 65 – 69 rokov. Najpočetnejšou skupinou mužov bola veková kategória 65 – 69 rokov, v ktorej žilo 26 mužov. Pomerne početné boli aj skupiny mužov vo veku 45 – 49 rokov (25), 50 – 54 rokov (23), 55 – 59 rokov (22) a 60 – 64 rokov (22).

U žien bola najpočetnejšia veková skupina 60 – 64 rokov, v ktorej žilo približne 16 žien. Výraznejšie zastúpenie mali ženy aj vo vekových skupinách 45 – 49 rokov (15), 40 – 44 rokov (14) a 55 – 59 rokov (14). Vo vyšších vekových kategóriách možno zároveň pozorovať prevahu žien nad mužmi, čo súvisí s vyššou priemernou dĺžkou života žien.

Naopak, mladšie vekové skupiny sú zastúpené menej početne, čo poukazuje na nízky počet detí a mladých obyvateľov. V kategórii 0 – 4 rokov bolo približne 9 chlapcov a 12 dievčat. Podobne aj ostatné najmladšie vekové skupiny dosahujú pomerne nízke počty.

Celkovo má teda veková štruktúra obce regresívny charakter, keďže výraznejšie sú zastúpené stredné a vyššie vekové skupiny, zatiaľ čo počet detí a mladých ľudí je nižší. Takáto veková štruktúra poukazuje na proces starnutia obyvateľstva, ktorý môže byť do budúcnosti spojený s ďalším prirodzeným úbytkom obyvateľov a znižovaním počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva (*https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html*).

1.4.4 Národnostné zloženie obyvateľstva

Obec Veľké Pole nie je národnostne homogénna, nakoľko ku slovenskej národnosti sa v roku 2021 pri poslednom sčítaní obyvateľstva hlásilo spolu 90,25 % ľudí, k českej národnosti spolu 0,46 % ľudí a k nezistenej národnosti bolo pripísaných spolu 9,28%

obyvateľov. V obci žije spolu 431 obyvateľov) (stav k 31.12.2021 podľa posledného SODB).

Tabuľka 6 Štruktúra obyvateľov podľa pohlavia a národnosti v obci Veľké Pole

Národnosť	Spolu	%
Slovenská	389	90,25
Česká	2	0,46
Nezistená	40	9,28
Spolu	**431**	**100,00%**

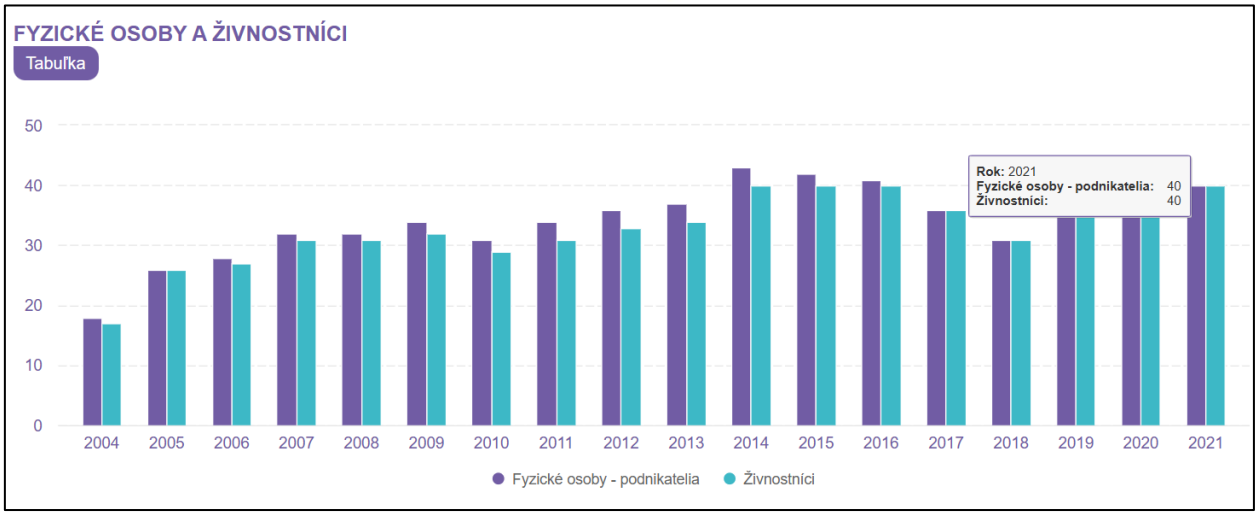
Zdroj: SODB, 2021
Spracovala: RNDr. Štefanková Anna, 2026

1.4.5 Zamestnanosť

Medzi dôležité demografické ukazovatele môžeme zaradiť zamestnanosť obyvateľstva. V minulosti ľudia žijúci v obci Veľké Pole boli prevažne samostatní v každej osade, kde sa spravidla vyskytovalo niekoľko remeselníkov, väčší počet robotníkov a hospodárov. V obci sa nachádzali obuvníci, kováči, kolári, stolári, želiari, uhliari a v prevažnej miere boli v minulosti obyvatelia zamestnaní ako drevorubači v lesníctve. Poľnohospodárska výroba v obci Veľké Pole bola dobre rozvinutá na všetkých kopaniciach, pretože väčšiu časť územia pokrývali lúky a pasienky a až ostatnú časť tvorili lesy. Bývajúce obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia a dochádzky do zamestnania a podľa odvetvia hospodárstva najviac využívalo a aj naďalej využíva možnosť zamestnať sa v oblasti priemyselnej výroby, v doprave, vo verejnej správe, vo veľkoobchode a v maloobchode, niektorí obyvatelia sa venujú aj oprave motorových vozidiel, lesníctvu a pracujú v stavebníctve alebo podnikajú v rôznych iných oblastiach.

V súčasnosti výrazný vplyv na obyvateľstvo má priemyselná výroba. Bývajúce obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia a dochádzky do zamestnania a podľa odvetvia hospodárstva najviac využíva možnosť zamestnať sa v oblasti priemyselnej výroby. Vidiecke obce sú charakteristické nízkym počtom pracovných príležitostí a vysokým percentom dochádzky do zamestnania do okresu Žarnovica, ale aj mimo Slovenska. Priemerne dochádza za zamestnaním, službami a školou vyše 65 % obyvateľov (Interný materiál ÚPSVaR, Banská Štiavnic, 2026).

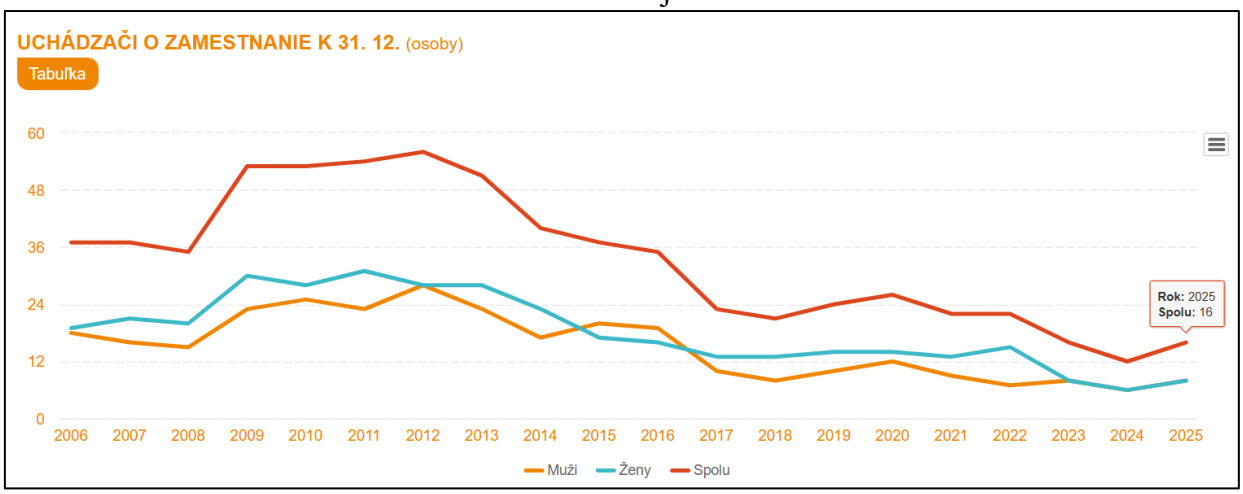
V okresnom meste Žarnovica k nosným ekonomickým odvetviam patrí strojársky priemysel. Medzi dominantné odvetvia priemyslu v Žarnovici patria: Illichmann Slovakia s.r.o, Neumann Aluminium Fliesspreswerk Slovakia s.r.o, Tubex Slovakia s.r.o, NAFO Žarnovica s. r. o, Metal Craft- Anton Kráľ, Mestský podnik služieb, COOP Jednota Žarnovica s. d., CMK s. r. o, BENY s. r. o. a ďalšie. V okrese sa uplatnili aj podnikatelia. Vytvorili priaznivé podnikateľské prostredie najmä v domácom prostredí, pracujú ako stolári, murári, domáci remeselníci a pod. V obci je evidovaných spolu 40 obyvateľov na živnosť (viď. Obrázok 3).

Zdroj: https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html

Obrázok 3 Fyzické osoby a živnostníci v obci Veľké Pole

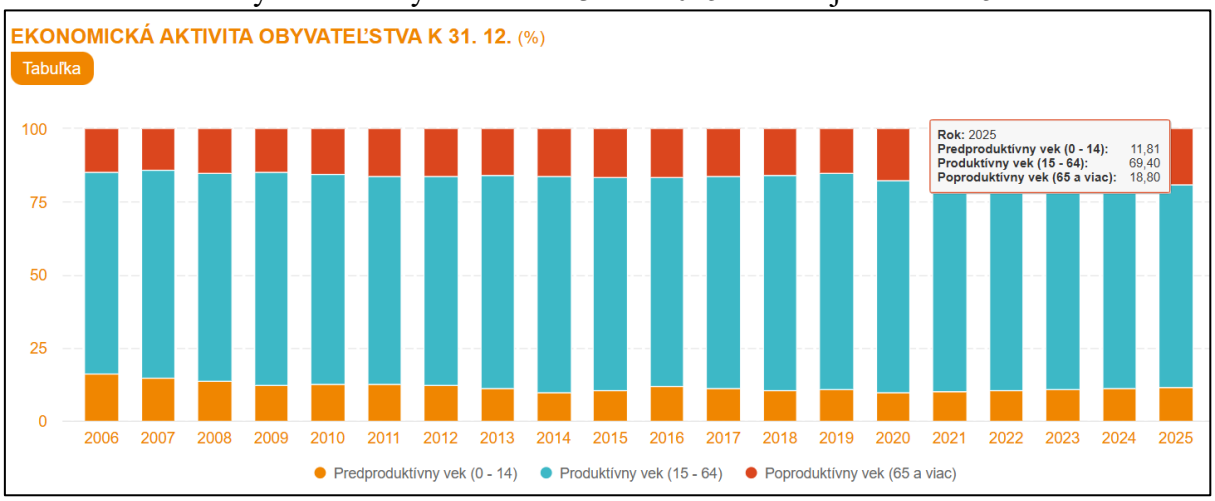
Počet uchádzačov o zamestnanie dokumentuje Obrázok 4.

Zdroj: https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html

Obrázok 4 Počet uchádzačov o zamestnanie z obce Veľké Pole

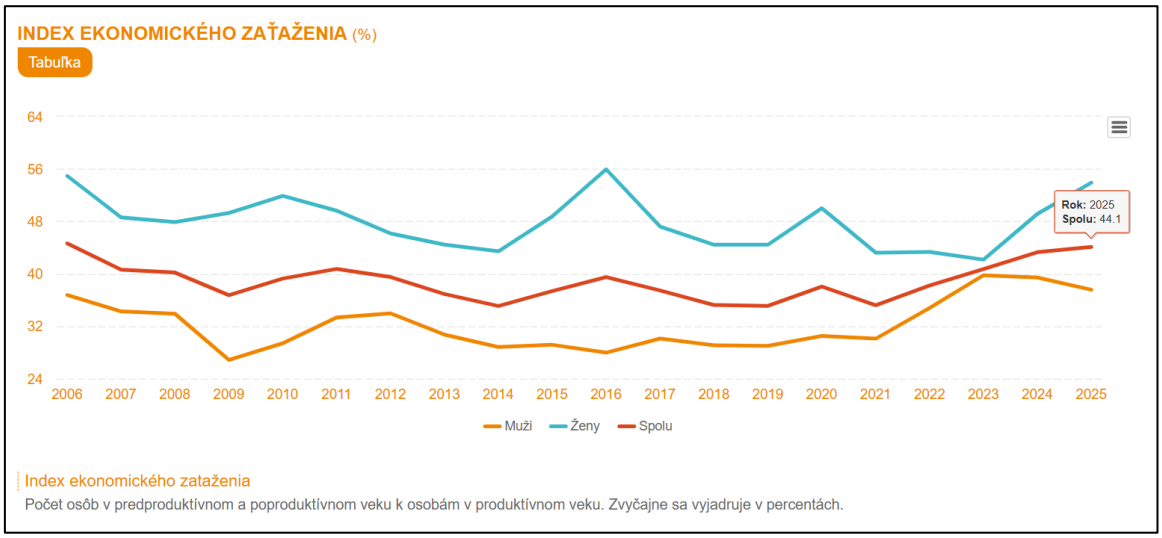
V roku 2025 sa o zamestnanie uchádzalo spolu 16 obyvateľov, z toho 8 žien a 8 mužov. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo k 31.12.2025 zobrazuje Obrázok 5.

Zdroj: https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html

Obrázok 5 Ekonomická aktivita obyvateľstva z obci Veľké Pole

V roku 2025 tvorili obyvatelia obce Veľké Pole v produktívnom veku 69,40 % populácie. Predproduktívna veková skupina vo veku 0 – 14 rokov predstavovala 11,81 %, zatiaľ čo obyvatelia v poproduktívnom veku 65 rokov a viac tvorili 18,80 %. Vyšší podiel obyvateľov v poproduktívnom veku v porovnaní s predproduktívnou skupinou poukazuje na starnutie populácie obce. Index ekonomického zaťaženia dosiahol v roku 2025 hodnotu približne 44,11 %, čo znamená, že na 100 obyvateľov v produktívnom veku pripadalo približne 44 obyvateľov v predproduktívnom a poproduktívnom veku. V porovnaní s rokom 2022, keď index ekonomického zaťaženia dosahoval približne 38,21 %, došlo k jeho zvýšeniu, čo poukazuje na rastúce ekonomické zaťaženie produktívnej časti obyvateľstva.

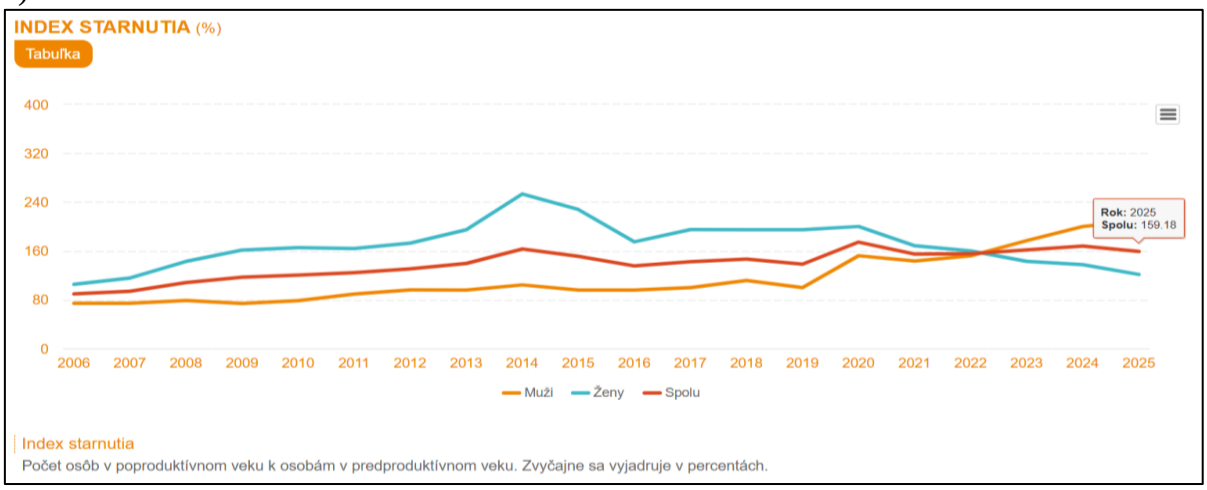
Zdroj: https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html

Obrázok 6 Index ekonomického zaťaženia v percentách (%) v obci Veľké Pole

Index ekonomického zaťaženia (Počet osôb v predproduktívnom a poproduktívnom veku k osobám v produktívnom veku) v obci Veľké Pole dosiahol 44,1 %.

Index starnutia

Index starnutia v obci dosiahol ku koncu roka 2025 celkom 104,4 % (viď. Obrázok 7).

Zdroj: https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html

Obrázok 7 Index starnutia obyvateľstva v obci Veľké Pole v percentách (%)

Index starnutia v obci dosiahol ku koncu roka 2025 celkom 159,18 %. Táto hodnota poukazuje na nepriaznivú vekovú štruktúru obyvateľstva a na výrazný proces starnutia populácie. Na 100 detí vo veku 0 – 14 rokov pripadalo približne 159 obyvateľov vo veku 65 rokov a viac. Pre obec to predstavuje demografickú výzvu, keďže vyšší podiel staršieho obyvateľstva môže v budúcnosti viesť k zvyšovaniu nárokov na sociálne a zdravotné služby a zároveň k znižovaniu podielu mladšej a ekonomicky aktívnej populácie.

1.4.6 Nezamestnanosť

Významným ukazovateľom na trhu práce je i doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. Celková miera nezamestnanosti v okrese Žarnovica ku koncu sledovaného obdobia a to v mesiaci december 2025 vykazovala spolu 5,5 % (ÚPSVaR, 2025).

1.5 Technická vybavenosť obce Veľké Pole

Medzi demografické údaje patrí aj celková vybavenosť obce službami. V súčasnosti má obec pomerne dobrú technickú vybavenosť, nakoľko sa nachádza v centrálnej časti obce kultúrny dom s obecným úradom, pošta, dom smútku, cintorín, kostol, domov dôchodcov a sociálnych služieb a ubytovanie v miestach zariadenia. V rámci tejto časti dokumentu podávame stručný prehľad o celkovej vybavenosti obce (stav 2026) v Tabuľke 7.

Tabuľka 7 Technická a sociálna vybavenosť obce Veľké Pole (stav k 31.12. 2026)

Technická vybavenosť	Obec Veľké Pole/hodnota
kultúrny dom/osvetové stredisko	áno
obecný úrad	áno
pohostinné odbytové stredisko	áno
predajňa potravín	áno
dom smútku	áno
kostol/kaplnka	áno
farský úrad	nie
plyn	nie
vodovod	áno
kanalizácia	nie
základná škola	nie
materská škola	áno
domov sociálnych služieb	áno
poštový úrad	áno
hasičská požiarna zbrojnica	áno
turistické alebo rekreačné ubytovne v okolí	áno
internet	áno
Ihrisko (príp. Multifunkčné ihrisko)	áno
miestny rozhlas	áno
ČOV	nie

Zdroj: OcÚ Veľké Pole, 2026

Elektrická energia

Obec Veľké Pole je zásobovaná elektrickou energiou zo samostatných transformačných staníc. Stanice slúžia pre zásobovanie maloodberateľov pomocou distribučnej elektrickej siete NN, časť výkonu využívajú podnikateľské subjekty. Trafostanice sú pripojené pomocou 22 kV prípojkového vedenia VN AlFe na jestvujúcu VN linku AlFe. Vzdušné vedenie 22 kV, prechádzajúce katastrom obce sa postupne dostáva do zastavaného územia obce. NN vzdušné vedenie je v dobrom stave. Vedenie je realizované na betónových a drevených podperných bodoch. Hlavné vetvy vzdušného vedenia sú vedené pozdĺž hlavných ciest, miestami v súbehu s telefónnym vedením a vedením dedinského rozhlasu. Rozvádzače NN umiestnené na stožiarových trafostaniciach a vyhovujú požiadavkám pre zásobovanie elektrickou energiou. Podzemné káblové vedenie je v obci realizované v malej miere. Len niektoré prípojky k rodinným domom sú vedené káblovým vedením v zemi. Pri výstavbe stavebných objektov a inžinierskych sietí treba toto vedenie rešpektovať. V obci nie sú objekty s veľkými nárokmi na elektrickú energiu. Do obce elektrickú energiu dodáva Stredoslovenská energetika a. s. z transformovne 110/22 kV. Vzhľadom na vzrastajúcu spotrebu elektrickej energie môžeme konštatovať, že dnešné rozvody prestanú byť postačujúce a že ich bude potrebné posilniť a rozšíriť najmä v rozvojových častiach obce. Vedenie elektrickej energie je obci vybudované vzdušné aj káblové.

Plynofikácia obce

Plynofikácia sa v obci nenachádza. V budúcnosti by prispela k zvýšeniu kvality ovzdušia, nakoľko takmer všetky domy vykurujú domácnosti drevom, uhlím a elektrinou, pričom vzniká viac škodlivín.

Zdroj pitnej vody a odkanalizovanie obce

Občania ako zdroj pitnej vody používajú vlastný, výdatný obecný zdroj. Obec nemá vybudovanú splaškovú kanalizáciu s pripojením na ČOV. Obec nemá vybudované domové ČOV. Objekty občianskeho vybavenia a realizované rodinné domy majú vlastné žumpy. Sústavná dažďová kanalizácia nie je v obci vybudovaná. Dažďová kanalizačná sieť je rešená prostredníctvom rigolov popri miestnych komunikáciách.

Telekomunikačné služby

Pokrytie mobilných operátorov je nasledovné T - mobile 70 %, Orange 60 %, O_2 40 %. Signál má kolísavú kvalitu. Občania majú v súčasnosti možnosť pripojenia na internet prostredníctvom telefónnej linky - wi-fi NB siete, prípadne prostredníctvom mobilných operátorov. Do budúcnosti sa ráta s rozšírením pokrytia územia obce bezdrôtovým miestnym rozhlasom a bezdrôtovým wi-fi pripojením. V obci nechýba ani klasický, káblový telefónny rozvod.

Verejné osvetlenie

Osvetlenie ciest, komunikácií a verejných priestranstiev je vybudované úspornými LED svietidlami, ktoré sú upevnené na bezpäticových osvetľovacích stožiaroch.

Rádiokumunikácie

V obci príjem televízneho signálu je zabezpečovaný televíznym prekrývačom TVP cez satelitné vysielanie. Signál ku koncesionárom sa dostáva na kvalitnej úrovni. Kvalitný príjem signálu TV by bol možný aj zriadením káblovej televízie s prijímacím zariadením. O tomto zámere v obci sa v súčasnosti uvažuje o jeho zrealizovaní.

Miestny rozhlas

Rozhlasová ústredňa je umiestnená v budove obecného úradu. Od budovy OU je rozvod vedený na stĺpoch, na ktorých sú upevnené reproduktory. Vedenie miestneho rozhlasu tiahne pozdĺž miestnej komunikácií, väčšinou súbežne s telefónnym vedením a vedením NN. Pôvodné rozvody sa ponechajú.

Sociálna infraštruktúra

Sociálne služby sa poskytujú iba v existujúci zariadeniach sociálnych služieb, ktoré sú zriadené v okrese Žarnovica a v okolí. Ich zriaďovateľmi je obec, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Tie poskytujú sociálnu pomoc v zmysle zákona NR SR č. 195/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov. V oblasti zariadení vybavenosti sociálnej starostlivosti je v obci vybudované špecializované komplexné zariadenie. V budúcnosti sa v obci Veľké Pole a v rámci mikroregiónu plánuje vybudovať denný stacionár, prípadne Domov dôchodcov pre ľudí, ktorí sú odkázaní na sociálnu pomoc. Sociálne služby krízovej intervencie v obci, ani sociálne služby na podporu rodiny s deťmi nie sú poskytované. Túto oblasť chce obec rozvíjať aj v ďalšom budúcom období. Sociálne služby poskytované v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vec sú v obci Veľké Pole poskytované a poskytovateľov sociálnych služieb znázorňuje Tabuľka 8.

Tabuľka 8 Sociálne služby podľa zákona 448/2008 Z. z. poskytované v obci Veľké Pole

Poskytovanie sociálnej služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku	**Forma**	**Miesto**	**Počet osôb**
Domov sociálnych služieb	pobytová- ročná	Domov n. o. Veľké Pole č. 5, 966 74	56/59
Zariadenie podporovaného bývania	pobytová- ročná	Domov n. o. Veľké Pole č. 5, 966 74	22/24
Domáca opatrovateľská služba	terénna	Obec Veľké Pole	4

Zdroj: OcÚ, Veľké Pole, 2026

Podporné služby v obci nie sú poskytované. Z vyššie uvedených údajov vyplýva, že v obci sa poskytujú 3 druhy sociálnych služieb:

1. domov sociálnych služieb;
2. zariadenie podporovaného bývania;
3. domáca opatrovateľská služba.

Domov sociálnych služieb – neverejný poskytovateľ Domov n. o.

- registračná karta č. 47.1.1.1. až 47.1.1.6

- sociálna služba sa poskytuje pobytovou formou fyzickej osobe (v tomto konkrétnom zariadení mužom) do dovŕšenia dôchodkového veku, ak je táto fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z. v znp. - v zariadení sa poskytuje:
1. pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
2. sociálne poradenstvo,
3. sociálna rehabilitácia,
4. ubytovanie,
5. stravovanie,
6. upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva,
7. osobné vybavenie,

zabezpečuje:
1. rozvoj pracovných zručností,
2. záujmová činnosť, utvárajú podmienky na:
    1. vzdelávanie,
    2. úschovu cenných vecí.

Zariadenie podporovaného bývania – neverejný poskytovateľ Domov n. o.
- registračná karta č. 47.1.2.
- sociálna služba sa poskytuje fyzickej osobe od 16. roku veku do dovŕšenia dôchodkového veku, ak je táto fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z. v znp. a na dohľad, pod ktorým je schopná viesť samostatný život
- dohľad na účely poskytovania sociálnej služby v zariadení je usmerňovanie a monitorovanie fyzickej osoby pri zabezpečovaní sebaobslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť v rámci zariadenia a základných sociálnych aktivít podľa prílohy č. 4 predmetného zákona

- v zariadení sa poskytuje:
1. ubytovanie,
2. sociálne poradenstvo,
3. pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, utvárajú podmienky na:
    1. prípravu stravy,
    2. upratovanie,
    3. pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva,

Sociálne služby poskytované organizáciou Domov n. o. Veľké Pole stavajú na prirodzených väzbách klienta so svojou rodinou a komunitou. Tieto väzby organizácia udržiava a rozvíja. Napríklad klienti DSS i ZPB využívajú služby bežne poskytované verejnosti, napr. pedikérske služby, navštevovanie miestneho obchodu, účasť na bohoslužbách v kostole vo Veľkom Poli, účasť na voľbách a pod., nakoľko tieto sa vnímajú ako najúčinnejší prostriedok predchádzania vzniku a posilňovania závislosti prijímateľa na sociálnej službe.

Opatrovateľská služba – verejný poskytovateľ obec Veľké Pole
- registračná karta č. 210.1./1 - sociálna služba je poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z. v znp. a je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4 uvedeného zákona. Obec Veľké Pole má vypracovaný Komunitný plán sociálnych služieb, ktorý opisuje hlavné ciele a stratégie rozvoja, všeobecné ciele

a priority, ktoré sa týkajú rozvíjania a podpory sociálnych služieb v obci, preto pre ďalšie ciele a opatrenia viď. komplexný dokument.

Centrum integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti (CISZS) Nová Baňa

Centrum integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti (CISZS) Nová Baňa predstavuje komunitné centrum zamerané na prepojenie sociálnej a zdravotnej starostlivosti s cieľom zabezpečiť občanom dostupnú, koordinovanú a komplexnú pomoc v ich prirodzenom domácom prostredí.

Centrum integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti (CISZS) Nová Baňa vzniklo v apríli 2024 v rámci národného projektu „*Rozvoj dlhodobej starostlivosti poskytovanej na komunitnej úrovni v Banskobystrickom samosprávnom kraji*.“ V rámci tohto projektu bolo zrealizovaných 10 nových centier integrovanej zdravotnej starostlivosti, ktoré poskytujú komplexnú starostlivosť pre seniorov a osoby so zdravotným znevýhodnením v BBSK. Zriaďovateľom centra je Združenie obcí Mikroregión Nová Baňa. Poslaním centra je prepájať sociálnu a zdravotnú starostlivosť a zabezpečovať koordinovanú podporu seniorom, osobám so zdravotným postihnutím, osobám odkázaným na pomoc inej fyzickej osoby a ich rodinám. Centrum poskytuje základné sociálne poradenstvo, koordináciu sociálnych a zdravotných služieb, pomoc pri orientácii v systéme sociálnej pomoci, podporu neformálnych opatrovateľov a preventívne aktivity zamerané na podporu zdravia a zotrvanie občanov v ich prirodzenom domácom prostredí čo najdlhšie. Svojimi službami pokrýva mesto Nová Baňa a okolité obce mikroregiónu vrátane obce Hodruša-Hámre. Do projektu sú zapojené obce: Mesto Nová Baň, Brehy, Hronský Beňadik, Malá a Veľká Lehota, Orovnica, Rudno nad Hronom, Tekovská Breznica, Voznica, Kľak, Ostrý Grúň, Hrabičov, Župkov, Horné Hámre, Veľké Pole, Píla a Hodruša-Hámre (CISZS, Nová Baňa, 2026). Obce využívajú komplexnú sociálno-zdravotnú starostlivosť priamo vo svojom domácom prostredí. Centrum sa zameriava na integráciu sociálnych a zdravotných služieb, čím zlepšuje celkovú efektivitu starostlivosti na komunitnej úrovni prostredníctvom CISZS v BBSK, kde cieľom je podporiť nové prístupy k riešeniu celospoločenských sociálnych výziev vo vzťahu k zabezpečeniu terénnych služieb dlhodobej starostlivosti poskytovaných na komunitnej úrovni prostredníctvom centier CISZS s metodicko-koordinačnou podporou BBSK. Od apríla 2026 sa obce z okresu Žarnovica a tým aj obec Veľké Pole zapojili do nového projektu *„Kroky k zdraviu“,* ktorý je zameraný na podporu zdravia a prevenciu ochorení v regióne. Hlavným cieľom je znižovanie rizikových faktorov, podpora aktívneho životného štýlu a zvyšovanie povedomia o zdraví. V rámci projektu sa pripravujú skupinové cvičenia pre seniorov pod vedením odborníkov, prednášky a edukácie v oblasti prevencie ochorení. V rámci poskytovania sociálnych služieb sú poskytované terénne, ambulantné a pobytové sociálne služby, základné sociálne poradenstvo, preventívne aktivity pre seniorov (besedy, prednášky). V rámci zdravotných služieb sa CISZS zameriava na poskytovanie zdravotníckych pomôcok (polohovateľná posteľ, vozík, schodolez a pod.). Taktiež služby sa zameriavajú na sprostredkovanie lekárskej starostlivosti, na pomoc ľuďom zvládať ťažké životné situácie, čím sa zvyšuje ich kvalita života. Služby sú v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a táto služba je určená osobám so zdravotnými problémami, ktoré potrebujú vyššiu mieru bezpečia a dohľadu. Služba funguje 24 hodín denne, 7 dní v týždni.

CISZS je určené najmä:

- seniorom,
- osobám so zdravotným postihnutím alebo dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom,
- osobám odkázaným na pomoc inej fyzickej osoby,
- rodinným príslušníkom a neformálnym opatrovateľom,
- osobám nachádzajúcim sa v nepriaznivej alebo krízovej životnej situácii.

Hlavným poslaním centra je poskytovať občanom komplexné informácie a koordinovať dostupné sociálne a zdravotné služby na jednom mieste. Centrum pomáha občanom orientovať sa v systéme sociálnych služieb, zdravotnej starostlivosti a kompenzácií sociálnych dôsledkov zdravotného postihnutia. Zároveň podporuje zotrvanie občanov vo vlastnom domácom prostredí čo najdlhšie pri zachovaní ich samostatnosti a kvality života.

V oblasti sociálnych služieb CISZS zabezpečuje najmä:

- základné sociálne poradenstvo,
- sprostredkovanie terénnych, ambulantných a pobytových sociálnych služieb,
- pomoc pri vybavovaní úradných záležitostí a sociálnych dávok,
- sprevádzanie seniorov a osôb so zdravotným postihnutím pri kontakte s úradmi a inštitúciami,
- preventívne a osvetové aktivity zamerané na podporu zdravého a aktívneho starnutia.

V oblasti zdravotnej podpory centrum sprostredkúva:

- zdravotnícke pomôcky (napr. polohovacie postele, invalidné vozíky alebo schodolezy),
- monitorovacie zariadenia na privolanie pomoci,
- objednanie k lekárom a koordináciu zdravotnej starostlivosti,
- sprevádzanie klientov pri návštevách zdravotníckych zariadení.

Činnosť centra je založená na úzkej spolupráci sociálnych pracovníkov, koordinátorov zdravia, zdravotníckych zariadení, poskytovateľov sociálnych služieb, obcí, rodinných príslušníkov a ďalších partnerov. Takýto integrovaný prístup umožňuje efektívnejšie reagovať na individuálne potreby občanov, predchádzať zhoršovaniu ich sociálnej situácie a podporovať ich zotrvanie v prirodzenom domácom prostredí. Hlavným cieľom CISZS Nová Baňa je zabezpečovať dostupnú, kvalitnú a komplexne prepojenú sociálnu a zdravotnú starostlivosť v regióne. Zameriava sa na podporu samostatnosti a bezpečia klientov, na zlepšovanie kvality ich života a zároveň na pomoc a odľahčenie ich rodinám.

Zdravotnícka infraštruktúra

V obci sa nenachádza doteraz žiadne zdravotnícke zariadenie, obyvatelia obce využívajú služby zdravotníckych zariadení prevažne len v blízkosti susediacich miest ako napr. v meste Nová Baňa a Žarnovica. V obci Veľké Pole pravidelne ordinuje lekár MUDr.

Boris Vácval každý utorok od 13:00 hod. do 15:00 hod. v budove Obecného úradu na prízemí. Lekárska pohotovostná služba sa nachádza v Žiari nad Hronom a v meste Žarnovica. Zdravotná starostlivosť o obyvateľov na území obce nie je riešená.

Vo sfére základnej zdravotníckej starostlivosti sa hľadajú nové prístupy uvažuje sa i o možnosti zriadenia súkromných ordinácií, resp. rodinných lekárov. Vytvorenie kvalitnejšej zdravotníckej starostlivosti je podmienené zvýšením úrovne a kapacity zdravotníckych zariadení, všetkých druhov zdravotníckych služieb, kvality a úrovne zdravotníckej techniky a personálneho obsadenia obslužných činností.

Školské a predškolské zariadenia v obci

Obec v rámci existujúcich kompetencií zabezpečuje výchovno-vzdelávací proces vo formálnom vzdelávacom zariadení MŠ. Môže ale ponúkať rôznorodé záujmové a doplnkové vzdelávacie služby v rámci voľno-časových a záujmových aktivít pre deti a žiakov.

Spádovou základnou školou, ktorú deti z obce navštevujú je základná škola v obci Župkov a v meste Žarnovica. Základná škola s materskou školou v Župkove i ZŠ v Žarnovici sú plno organizované školy s právnou subjektivitou. Majú deväť postupných ročníkov. Prvý stupeň tvoria triedy (1.− 4.), druhý stupeň tvoria triedy (5.- 9.) Súčasť základnej školy v Župkove je školský klub detí, materská škola, zariadenie školského stravovania, telocvičňa a školská knižnica. V ZŠ sa nachádzajú kmeňové triedy, odborné učebne výpočtovej techniky, multifunkčné učebne s interaktívnymi tabuľami, cvičná kuchyňa, školská jedáleň a kuchyňa, zborovňa, riaditeľňa, miestnosť pre ekonómku, všetky kabinety, šatne a plynové kotolňa.

V obci je zriadená **Materská škola Veľké Pole**. (Viď odkaz: https://sk-sk.facebook.com/M%C5%A1-Ve%C4%BEk%C3%A9-Pole-235417606643446/)

Šport

Zo zariadení telovýchovy sa v obci nachádzajú dve športové ihriská, ktoré prispievajú k športovej výchove mládeže, ale aj dospelých.

Zber odpadu

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch. Jedným zo základných nástrojov stratégie hospodárenia s odpadmi je vypracovanie „Programov odpadového hospodárstva“. Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky vypracováva Ministerstvo životného prostredia a následne samosprávny kraj, obec a pôvodca odpadu. Odpadové hospodárstvo v obci píla zahŕňa všetky činnosti zamerané na predchádzanie a obmedzovanie vzniku všetkých druhov odpadov (komunálneho odpadu, stavebného odpadu, zeleného odpadu), znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie, ako aj na nakladanie s odpadmi v súlade s platnými zákonmi. Nakladanie s odpadmi je definované ako zber odpadov, preprava odpadov, zhodnocovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania.

Obec má upravené nakladanie s komunálnym odpadom a drobnými stavebnými odpadmi, vznikajúcimi v obci cez VZN. Separovaný zber využiteľných zložiek komunálneho odpadu je v súčasnosti organizovaný v rôznych formách, separované zložky budú využité ako druhotné suroviny. Likvidáciu komunálneho odpadu sa odporúča riešiť v súlade so širšími vzťahmi v okrese v nadväznosti na zákon o odpadoch. V obci je vybudovaný zberný dvor, ktorého cieľom je dosiahnuť zvýšenú mieru zhodnocovania

odpadov so zameraním na ich prípravu na opätovné použitie a recykláciu nie nebezpečných odpadov vrátane podpory systémov triedeného zberu komunálnych odpadov a podpory predchádzania vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov.

Civilná ochrana obyvateľstva

V obci v súčasnosti nie sú vybudované nijaké väčšie špeciálne zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou. Ukrytie obyvateľov nie je riešené formou jednoduchých vybudovaných úkrytov. Väčšia časť objektov v obci je podpivničená, pivničné priestory slúžia pre ukrytie obyvateľstva. Na ukrytie obyvateľstva slúžia len zariadenia občianskej vybavenosti.

1.6 Domový a bytový fond

V obci Veľké Pole bytový fond tvorí zástavba 300 rodinných domov, niektoré rodinné domy sú roztrúsené po okolí. Obec má spolu 8 bytov a celkový bytový fond tvorí spolu 308 obývaných jednotiek (viď. Tabuľka 8).

Tabuľka 8 Domový a bytový fond

Domový a bytový fond v obci Veľké Pole	
Počet domov	**300**
Počet bytov	**8**
Spolu	**308**

Zdroj: OcÚ Veľké Pole (SODB, 2021)

1.7 Doprava

Výhodou v území je dopravná sieť, ktorá výrazne napomáha zatraktívniť toto územie a je predpokladom rozvoja cestovného ruchu, rekreácie a ďalšieho potenciálu v území. Dopravná sieť má znaky kotlinovej siete.

Štátna komunikácia

Hlavná dopravná os sa sformovala pozdĺž Hrona v smere východ- západ na ceste E 75/E 571- E 50 (štátna hranica A/SK – Bratislava – Nitra – Zvolen – Lučenec – Košice – Michalovce – štátna hranica SK/UA). Z hľadiska integrácie mesta do vnútroštátnych i medzinárodných hospodárskych vzťahov je najdôležitejším dopravným spojením tzv. *„stredný ťah“* R1, R2: Bratislava – Nitra –Zvolen – Lučenec – Rimavská Sobota – Rožňava – Košice. Svojimi intenzitami sieť rýchlostných komunikácii v úseku Nitra-Zvolen (43 km) vychádza z existujúcej siete 1.triedy a je porovnateľná s diaľničným ťahom D1. Sieť slovenských rýchlostných ciest (R1, R2, R3), ktoré sú súčasťou medzinárodných cestných ťahov (E58, E572, E77), spáduje do centrálneho územia Slovenska (Zvolenskej a Žiarskej kotliny). Úsek rýchlostnej cesty R1 prechádza územím združenia južným okrajom k.ú. v súbehu so železničnou traťou a riekou Hron a vedie úsek rýchlostnej cesty R1 (Trnava – Nitra – Zvolen – Banská Bystrica), Orovnica – Žarnovica. Cesta R1 má európsky význam ako E58 v úseku Trnava – Zvolen, s pokračovaním do Banskej Bystrice. Po vybudovaní R1 Nitra – Banská Bystrica vedenej mimo intravilán došlo k odľahčeniu cestnej siete I/65, k zrýchleniu prepravy a zvýšeniu dostupnosti mesta Nová Baňa.

Miestna komunikácia

Z plošných dopravných prvkov nosným a prakticky jediným komunikačným systémom zabezpečujúcim dopravnú obsluhu v skúmanom území je cestná doprava. Sídelné útvary v obci Veľké Pole ležia po ľavej a pravej strane cesty II. triedy/512. V miestnej časti obce sú komunikácie spevnené asfaltovým povrchom, v niektorých miestach sú v dobrom technickom stave, v iných miestach vyžadujú celoročnú údržbu a opravu. Obec nemá hlavnú autobusovú stanicu, pre potreby odchodu a dochádzky slúžia obojsmerné autobusové zastávky, rozmiestnené tak, aby čo najviac zodpovedali potrebám obyvateľov. Miestne komunikácie v intravilánoch obcí sú vybudované prevažne v extravilánovom prevedení, bez chodníkov resp. samostatných pruhov pre nemotorovú dopravu (peších a cyklistov) s povrchovým odvedením dažďovej vody. Kvalita miestnej komunikačnej siete, najmä jej stavebno-technický stav nezodpovedá požiadavkám rastúcej motorovej dopravy. Obtiažny je najmä prístup do vyššie položených lokalít z dôvodu existujúcich úsekov prístupových ciest so značným pozdĺžnym sklonom, s nedostatočnou šírkou pre obojsmernú prevádzku na týchto cestách, čo komplikuje (v zimnom období pohotovostne až znemožňuje) sprístupnenie týchto lokalít (samôt).

Železničná doprava

Železničná doprava nemá zastúpenie v dopravnej sieti v mikroregióne. Železničné spojenie nie je také výhodné ako autobusové, čo je ovplyvnené hlavne jednokoľajovou traťou. Najbližšie železničné spojenie s obcami sa nachádza v okresnom meste Žarnovica. Mestom prechádza železničná trať číslo 121. Železničná trať je elektrifikovaná. Žarnovica leží na železničnej trati: Bratislava – Zvolen – Lučenec a Nové Zámky – Zvolen – Košice. Okres má cestné a železničné napojenie na dopravné koridory celonárodného a medzinárodného charakteru.

Letecká doprava

Najbližšie letisko sa nachádza v Sliači, ktoré je od sídla okresu Žarnovica vzdialené 50 km.

Riečna doprava

Rieka Hron nevytvára vhodné predpoklady na realizáciu vodnej (riečnej) dopravy. Využíva sa len na športovú a rekreačnú osobnú plavbu (http://www.vucbb.sk).

Pešie komunikácie a priestranstvá

Pešia doprava vyplýva z celkového riešenia prostredia. Pozdĺž obslužných komunikácií v jestvujúcej zástavbe nie sú v obci zväčša vybudované chodníky. Chodníky pre peších nie sú vybudované ani pozdĺž cesty III triedy. Podiel bicyklovej dopravy z pohľadu celkovej dopravnej práce a z pohľadu nemotorovej dopravy nie je v obci rozhodujúci a nedosahuje podiel so zavedeným systémom bicyklovej dopravy, ale aj napriek tomu patrí medzi významné spôsoby dopravnej obsluhy. Konfigurácia terénu, rozmiestnenie urbanistických prvkov (bývanie, vybavenosť) v obci dáva predpoklady k významnejšiemu postaveniu bicyklovej dopravy, ako jedného zo základných vnútro sídelných dopravných systémov. V okolí obce sa nachádza niekoľko cyklistických

trás vedúcich náučnými chodníkmi. Zámerom obce je rozvinúť cyklistickú dopravu, vybudovať požičovňu bicyklov, vytvárať nové pešie komunikácie a skrášľovať verejné priestranstvá, budovať oddychové plochy, vybudovať školské detské dopravné ihrisko a pod. Cyklistické trasy je potrebné vybudovať v obci v súbehu s novovybudovanými chodníkmi, pokiaľ to priestorové podmienky umožnia vrátane prepojenia susedných obcí.

Statická doprava

V súčasnosti sú v obci čiastočne vybudované parkoviská. V budúcnosti je potrebné parkoviská riadne vymedziť a vyznačiť odstavné státia. Statická doprava v sebe zahŕňa nielen umiestnenie vozidla mimo jazdné pruhy komunikácie po dobu návštevy, nákupu (krátkodobé parkovanie, do 2 hod.), či zamestnania (parkovanie dlhodobé, nad 2 hod., v obci zastúpené pomenej vzhľadom na skutočnosť, že hlavný pracovný trh sa nachádza mimo územia obce), ale aj v čase kedy sa vozidlo nepoužíva (odstavenie vozidla). Parkovanie v obci je v súčasnosti organizované v dvoch formách, jednou je parkovanie mimo jazdných pruhov, ale na vozovke, druhou je parkovanie na vyhradených parkovacích plochách (napr. obecný úrad, pošta, kostol a pod.). Odstavenie vozidiel sa zabezpečuje, v prípade individuálnej bytovej zástavby na vlastnom pozemku, buď v jednotlivo stojacich, alebo vstavaných garážach, alebo mimo vlastného pozemku.

1.8 Kultúra a kultúrne podujatia v obci Veľké Pole

Strediskom kultúrnej infraštruktúry v obci je budova OcÚ s potenciálom mnohostranného využitia. Počas celého roka si obec zachováva nasledujúce akcie a podujatia: Deň matiek, Deň obce, Deň detí, Mikuláš, Vianočné posedenie. Na prípravách aj realizácií týchto akcií sa podieľajú všetci aktívni obyvatelia, poľovnícke zväzy, deti z MŠ, starosta a zamestnanci obce Veľké Pole. Organizačné, materiálno-technické zabezpečenie, ako aj dary a darčeky zabezpečuje samotná obec a sponzori.

Ku kultúrnym pamiatkam patrí rímskokatolícky kostol postavený asi roku 1511 v neskorogotickom štýle. V roku 1716 bol barokovo prestavaný a v druhej polovici 19. storočia opravený. Zvon katolíckeho kostola sa spomína z roku 1696. Kostol je zasvätený všetkým svätým. Pred kostolom bola v roku 1792 vybudovaná kaplnka na znak veľkého krupobitia, kedy bola týmto prírodným živlom zničená celá obec. Kostol zobrazuje Obrázok 8.

Obrázok 8 Rímskokatolícky kostol z roku 1511 v obci Veľké Pole

K ďalším pozoruhodnostiam patrí Morový stĺp. Bol postavený v roku 1787 na znak, že v obci sa vyskytol mor. Táto socha bola pomenovaná ako Morový stĺp, ktorý sa nachádza v obci pri kultúrnom dome. Na stĺpe sú vyznačené dátumy posledných opráv rekonštrukcii tejto pamiatky (viď. 0brázok 9).

Obrázok 9 Morový stĺp z roku 1787

Z pamiatok obce Veľké Pole treba spomenúť Pomník padlým vojakom, ktorý je umiestnený v strede obce a to pri Obecnom úrade. Jedná sa o pomník padlých vojakov v I. svetovej vojne. Tento pomník bol vybudovaný nemeckými občanmi obce Veľké Pole.

Obec Veľké Pole bola nemeckou obcou a títo nemeckí občania boli v roku 1946 vysťahovaní do Nemecka (viď. Obrázok 10).

Obrázok 10 Pomník padlým hrdinom I. svetovej vojny

Medzi zaujímavé objekty môžeme zaradiť aj dubovú zvoničku, ktorá sa nachádza na miestnom cintoríne pri dome smútku. Do zvoničky bol v roku 2006 odliaty zvon rodákom obce p. Michalom Trvalcom (viď. Obrázok 11).

Obrázok 11 Dubová zvonička v obci Veľké Pole

2 FINANČNÁ ANALÝZA

2.1 Finančná analýza obce Veľké Pole

Súvaha k 31.12.2025

IČO: 00321079

Tabuľka 9 Skrátená súvaha- aktíva k 31.12.2025

Označenie	STRANA AKTÍV	Číslo riadku	Brutto
	SPOLU MAJETOK	1	9 292 432,74
A.	Neobežný majetok	2	9 107 849,81
A.I.	Dlhodobý nehmotný majetok	3	1 256,51
A.II.	Dlhodobý hmotný majetok	11	8 993 272,30
A.III.	Dlhodobý finančný majetok	24	113 321,00
B.	Obežný majetok	33	184 582,93
B.I	Zásoby	34	1132,33
B.II	Zúčtovanie medzi subjektmi VS	40	0,00
B.III	Dlhodobé pohľadávky	48	0,00
B.IV.	Krátkodobé pohľadávky	60	5 145,82
B.V.	Finančné účty	85	179 304,78
B.VI.	Poskytnuté návratné finančné výpomoci	98	0,00
B.VIII.	Poskytnuté návratné finančné výpomoci krátkodobé	104	0,00
C.	Časové rozlíšenie	110	0,00
D.	Vzťahy k účtom klientov	114	0,00

Zdroj: https://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/financialreport/show/10094832/546

Tabuľka 10 Skrátená súvaha- pasíva k 31.12.2025

Označenie	STRANA PASÍV	Číslo riadku	Brutto
	SPOLU VLASTNÉ IMANIE A ZÁVÄZKY	115	8 704 968,05
A.	Vlastné imanie	116	8 259 627,48
A.I.	Oceňovacie rozdiely	117	0,00
A.II.	Fondy	120	0,00
A.III.	Výsledok hospodárenia minulých rokov	123	8 259 627,48
B.	Záväzky	126	201 341,70
B. I.	Rezervy súčet	127	2 500,00
B.II.	Zúčtovanie medzi subjektmi VS	132	11 323,06
B.III.	Dlhodobé záväzky	140	160 987,78
B.IV.	Krátkodobé záväzky	151	26 530,86
B.V.	Bankové úvery a výpomoci	173	0,00
C.	Časové rozlíšenie	180	243 998,87
D.	Vzťahy k účtom klientov štátnej pokladnice	183	0,00

Zdroj: https://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/financialreport/show/10094832/547

Tabuľka 11 Skrátená súvaha- Výkaz ziskov a strát- náklady k 31.12.2025

Označenie	Náklady	Číslo riadku	Spolu
50	Spotrebované nákupy	1	67 646,34
51	Služby	6	91 289,31
52	Osobné náklady	11	255 371,88
53	Dane a Poplatky	17	0,00
54	Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	21	3 525,75
55	Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	29	67 624,00
	Rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti	31	2 500,00
	Rezervy a opravné položky z finančnej činnosti	36	0,00

56	Finančné náklady	40	7 427,36
57	Mimoriadne náklady	49	0,00
58	Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	54	0,00
	Účtové skupiny 50 – 58 súčet	64	492 884,64

Tabuľka 12 Skrátená súvaha- Výkaz ziskov a strát- výnosy k 31.12.2025

Označenie	Výnosy	Číslo riadku	Spolu
60	Tržby za vlastné výkony a tovar	65	23 424,97
61	Zmena stavu vnútroorganizačných zásob	69	0,00
62	Aktivácia	74	0,00
63	Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	79	190 132,91
64	Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	83	162 232,16
65	Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	90	2 000,00
	Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti (r. 092 až r. 095)	91	2 000,00
	Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z finančnej	96	0,00
66	Finančné výnosy	100	0,00
67	Mimoriadne výnosy	109	0,00
68	Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v štátnych rozpočtových organizáciách a príspevkových organizáciách	114	0,00
69	Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, vyšších územných celkoch a v rozpočtových organizáciách a príspevkových organizáciách zriadených obcou alebo vyšším územným celkom	124	165 518,25
	Účtová trieda 6 súčet	134	543 308,29
	Výsledok hospodárenia pred zdanením	135	50 423,65
	Výsledok hospodárenia po zdanení r. 135 mínus (r. 136, r. 137) (+/-)	138	50 157,05

Zdroj: https://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/financialreport/show/10094833/561

3 ZHODNOTENIE CELKOVÉHO SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA

Celkový pohľad na situáciu obce, na jej silné a slabé stránky, príležitosti a prípadné ohrozenia rozvoja obce Veľké Pole poskytuje komplexná SWOT analýza a syntéza výsledkov. „*SWOT analýza v procese rozvoja regiónov je veľmi jednoduchou technikou. Predstavuje východisko pre strategické plánovanie a má široké uplatnenie pri tvorbe budúcich rozhodnutí o rozvoji*" .

Podľa povahy sledovaných javov sa vo SWOT analýze rozlišujú pozitívne a negatívne faktory. Hodnotením SWOT analýzy a silných a slabých stránok, možných príležitostí a ohrození sa hodnotia faktory, ktoré sa dajú využiť a zrealizovať v prospech rozvoja územia. Týmto faktorom je potrebné čeliť v navrhovanej regionálnej stratégii.

Hodnotenie faktorov, ktoré ovplyvňujú rozvoj regiónu môžeme za pomoci SWOT matice rozčleniť na dve skupiny:

- ***Vnútorné (endogénne) faktory rozvoja*** (silné a slabé stránky);
- ***Vonkajšie (exogénne) faktory rozvoja- pozitívne vplyvy*** (príležitosti a ohrozenia).

Silné stránky, ktoré obec má a odstraňovanie slabých stránok v obci majú vplyv na rast pravdepodobnosti využitia ponúkajúcich sa príležitostí a potenciálny záujem zo strany obyvateľov pre všestrannejšie naplnenie vízie obce a samotného rozvoja obce. Program rozvoja obce z tohto pohľadu nepovažujeme za prevažne analytický dokument, je to skôr koncepčný dokument, v ktorom je analýza a zhodnotenie východiskového stavu nutnou súčasťou. Objektom analýzy sú: ekonomická situácia samosprávy (rozpočet obce, majetok obce), podnikateľský sektor v obci, ľudský potenciál, partnerská spolupráca obce s inštitúciami, so súkromným sektorom, obcami, spolkami a združeniami pôsobiacimi v obci, rozvoj technickej a sociálnej infraštruktúry a prírodné zdroje a ich využitie. Vo SWOT analýze sú všetky analyzované súčasti spracované na záver do jednotného celku. SWOT analýza realizovaných stratégií a opatrení poukazuje na prioritné smerovanie investičných aktivít do budovania infraštruktúry, rekonštrukcie a iných aktivít, ktoré sú v kompetencii obce.

3.1 SWOT analýza interného (vnútorného) prostredia obce Veľké Pole

V analýze interného prostredia obce Veľké Pole sa budeme zaoberať prvými krokmi tvorby rozvojového dokumentu, zostavením relevantnej a výpovednej analýzy interného prostredia obce. Princípom každej SWOT analýzy je výstižne a objektívne charakterizovať slabé a silné stránky obce. Ako sme už uviedli, silné stránky obce majú pozitívny vplyv na rozvoj obce, zahŕňajú v sebe konkurenčné a komparatívne výhody regiónu pre rozvoj aktivít v danom území. Slabé stránky majú nepriaznivý vplyv na rozvoj obci v danom regióne. Pozitívne vplyvy v danom území označujeme ako príležitosti a negatívne vplyvy považujeme za ohrozenia, medzi ktoré môžeme zaradiť hospodársku krízu, nedoriešené majetkové pomery a pod. Kľúčom v procese tvorby stratégie je cyklicky

sa opakujúca sociálna a občianska mobilizácia, ktorá ovplyvňuje každý krok a stupeň ďalšie stanovené tvorby programu sociálneho a ekonomického rozvoja obce.

Nakoľko mnohé plány v obci boli už zrealizované na základe predchádzajúceho strategického dokumentu a v obci je potrebné vykonať ciele, opierame sa o aktuálne rozvojové stratégie, ktoré sa v najbližšom období majú realizovať.

Medzi hlavné transformačné, vízie a ciele obce Veľké Pole patria:

- Obec chce naďalej rozvíjať obytné zóny a diferencované formy bývania v obci, rozvíjať hospodárske aktivity a podporovať tradičnú domácu výrobu.
- Obec chce využívať existujúci prírodný potenciál a zachovávať tradície obce, naďalej rozvíjať a podporovať rozvoj cestovného ruchu, rekreácie a turizmu.
- Veľké Pole i naďalej chce sa starať o kvalitu krajinného prostredia v krajine a starať sa o ekologickú rovnováhu a trvalo udržateľný rozvoj.
- Zámerom obce je starať sa a zveľaďovať životné prostredie a využívať vhodne existujúci prírodný potenciál.
- V oblasti technickej infraštruktúry má obec záujem o odstránenie deficitu napr. výstavbou kanalizácie (ČOV) a pod.
- Obec Veľké Pole chce podporovať rozvoj sociálnych služieb, zabezpečovať dostupnú, kvalitnú a komplexne prepojenú sociálnu a zdravotnú starostlivosť a ostatné služby súvisiace v rámci zákona o sociálnych službách.

Jedným zo základných predpokladov rozvoja obce je dodržiavanie zákonitosti a pravidiel obecnej samosprávy, ochrana života obyvateľov a ich majetku, ako aj životného prostredia.

Tabuľku analýzy interného prostredia pre stratégiu obce Veľké Pole sme spracovali na základe podkladov a zistení v teréne. Zistili sme, že najväčším problémom v obci sú stále nedoriešené a pretrvávajúce otázky odpadového hospodárstva, bývania mladšej generácie, otázky týkajúce sa celkovej infraštruktúry obce, cestovného ruchu, rekreácie a turizmu a pod.

Analýza interného prostredia predstavuje výber, tvorbu a zhodnotenie ukazovateľov vlastností krajiny, jej jednotlivých krajinotvorných zložiek (analýzu zdrojov a analýzu súčasného stavu využitia zdrojov). V tejto analýze sa opierame o fyzicko-geografické analýzy územia, infraštruktúru, kultúrno-historický potenciál a o primárne ponuky pre rozvoj cestovného ruchu a turizmu, prípadne poznávacieho turizmu atď. V Tabuľke 13 sumarizujeme vnútorné faktory rozvoja obce podrobnejšou analýzou interného prostredia, v ktorom definujeme silné a slabé stránky obce. Silné stránky, ktoré bližšie špecifikujeme, vedú k sociálno-ekonomickému rozvoju riešeného územia. Ich cieľom je zatraktívniť vnútorný život v obci a zviditeľniť lokalitu systematickou podporou občanov a zlepšovať stav týkajúci sa vzhľadu obce. Pre propagáciu a marketing obce je dôležité budovať a posilňovať strategické partnerstvá, zlepšovať podnikateľské možnosti a služby občanom formou intenzívnejšej komunikácie s podnikateľmi. Slabé stránky obce Veľké Pole poukazujú na vysokú mieru nezamestnanosti, na absenciu projektov a dokumentácií, na nedostatok finančných prostriedkov, na obmedzené možnosti bývania a množstvo pretrvávajúcich bariér, ktoré je potrebné odstraňovať a riešiť. Je dôležité aktualizovať informácie o živote občanov v obci ako aj názor občanov na ich kvalitu života. Získané informácie vytvárajú podklady pre PHRSR obce ako aj pre iné strategické dokumenty. Týmto chceme poukázať na potrebu monitorovania jednotlivých aktivít sociálno-

ekonomického rozvoja a na potrebu plánovania a na dôležitosť úzkej spolupráci so samosprávou.

Tabuľka 13 SWOT analýza interného prostredia obce Veľké Pole

SILNÉ STRÁNKY – Strengths	SLABÉ STRÁNKY – Weaknesses
Atraktívne prírodné a horské prostredie	Malý počet obyvateľov
Vysoký podiel lesov a zachovaná krajina	Dlhodobý demografický pokles
Turistický a rekreačný potenciál	Starnutie obyvateľstva
Existujúce rekreačné zariadenia	Obmedzené možnosti bývania pre mladé rodiny s deťmi
Kultúrno-historické dedičstvo	Vysoká dochádzka za prácou a službami
Partnerská spolupráca obce s inštitúciami, s inými obcami,	Chýba ČOV, kanalizácia, plynofikácia
Existujúci OcÚ a zariadenia sociálnych služieb	Opotrebovanosť miestnych komuikácií
Materská škola	Nedostatok zdravotníckych služieb
Kultúrny dom a verejné priestory	Obmedzená obchodná a komerčná vybavenosť
Športová infraštruktúra	Dopravná a technická infraštruktúra si vyžaduje investície
Technická infraštruktúra (kompletná elektrifikácia, osvetlenie obce a obecný rozhlas, vlastný zdroj pitnej vody- pre miestny vodovod)	Obmedzené finančné a personálne kapacity malej samosprávy
Internetové pripojenie	Slabšia ekonomická základňa
Existujúca rozvojová dokumentácia PHRSR a KPSS	Riziko závislosti od externého financovania
Organizovanie športových a kultúrno-spoločenských podujatí atď.	Relatívne slabá ponuka služieb pre návštevníkov
Tradícia lesníctva, remesiel a vidieckeho spôsobu života	Sezónnosť cestovného ruchu

Spracovala: RNDr. Mgr. Anna Štefanková, 2026

3.2 SWOT analýza externého (vonkajšieho) prostredia obce

V analýze externého prostredia obce Veľké Pole sa budeme zaoberať analýzou, v ktorej bližšie špecifikujeme príležitosti a ohrozenia. Príležitosti v tejto tabuľke predstavujú externé podmienky, ktoré môžu pomôcť obci k dosiahnutiu cieľov. Ohrozenia predstavujú oblasti, na ktoré je potrebné sa čo najskôr zamerať a odstrániť.

Tabuľka 14 SWOT analýza externého prostredia obce Veľké Pole

Vonkajšie faktory rozvoja obce- analýza externého prostredia.	
PRÍLEŽITOSTI	**OHROZENIA**
Rozvoj krátkodobej a víkendovej rekreácie, turizmu a cestovného ruchu	Rast nezamestnanosti
Rozvoj ubytovacích a stravovacích služieb	Závislosť od eurofondov a grantových schém
Vytváranie nových pracovných príležitostí	Starnutie populácie a odchod mladých
Rozvoj lokálnych produktov a remesiel	Strata príjmov obce z prenájmu obecných priestorov
Podpora malého a stredného podnikania	Politický tlak, legislatívne zmeny a krízové dianie
Medziobecná spolupráca s okolitými obcami	Dochádzanie obyvateľov do väčších vzdialeností do zamestnania

Možnosť poskytnutia pracovných príležitostí pri verejnoprospešných prácach v obci, pri jej skrášľovaní	Rast nákladov na prevádzku a údržbu infraštruktúry
Možnosť zachovať vidiecky štýl a rozptýlený typ osídlenia	Nedostatok stavebných pozemkov pre výstavbu rodinných domov
Využívať dostupnosť úverových zdrojov	Zvyšujúci sa počet občanov trvalo odkázaných na sociálnu pomoc a sociálne služby
Rozvoj infraštruktúry	Neúspech projektových žiadostí o podporné prostriedky z fondov Európskej únie
Podpora rozvoja celoživotného vzdelávania	Kybernetické hrozby
Rozvíjanie sociálnych a zdravotných služieb a starostlivosti v obci/ v regióne	Klimatická zmena a extrémne prejavy počasia
Skvalitnenie marketingu a manažmentu zameraného na propagáciu obce atď.	Strata príležitosti získať dotácie na rozvoj projektov atď.

Spracovala: Mgr. RNDr. Anna Štefanková, 2026

3.3 Analýza problémov

Pri analýze problémov pozornosť sústreďujeme na hlavné nedostatky, ktoré je potrebné v obci Veľké Pole riešiť.

Tabuľka 19 Analýza problémov v obci Veľké Pole

P.č.	Problém	Ako sa prejavuje v malej obci	Dopad na obec	Priorita	Možné riešenie
1	**Úbytok a starnutie obyvateľstva**	Odchod mladých za prácou a štúdiom, nízky počet detí, rast podielu seniorov	Menšia pracovná sila, slabší miestny dopyt, vyššie nároky na sociálne služby	**Veľmi vysoká**	Dostupné bývanie, podpora mladých rodín, pracovné príležitosti, komunitné aktivity
2	**Nedostatok finančných zdrojov obce**	Malá príjmová základňa, vysoká závislosť od transferov a dotácií	Obec nedokáže naraz rekonštruovať cesty, budovy, verejné priestory a služby	**Veľmi vysoká**	Viaczdrojové financovanie, eurofondy, štátne dotácie, spoločné projekty obcí
3	**Nedostatok dostupného bývania**	Málo nájomných bytov a možností pre mladých ľudí	Mladí ľudia odchádzajú alebo sa do obce nevracajú	**Veľmi vysoká**	Výstavba nájomných bytov, využitie obecných pozemkov a nevyužitých objektov
4	**Stav ciest a technickej infraštruktúry**	Nákladná údržba miestnych komunikácií, verejných objektov a sietí	Horšia kvalita života, bezpečnosť a atraktivita obce	**Vysoká**	Postupná obnova, pasportizácia majetku, spoločné projekty a dotácie
5	**Obmedzená dostupnosť služieb**	Chýbajú alebo sú vzdialené zdravotné, obchodné a ďalšie služby	Obyvatelia musia cestovať za zdravotníckymi službami, najmä problém pre seniorov	**Vysoká**	Terénne služby, mobilné služby, medziobecná spolupráca, komunitné centrum
6	**Starostlivosť o seniorov a odkázaných**	Rastúci počet ľudí, ktorí potrebujú pomoc v domácnosti	Tlak na rodiny a obec, riziko sociálnej izolácie	**Vysoká**	Opatrovateľská služba, rozvoz stravy, denný klub, terénna sociálna a opatrovateľská práca a zdravotná starostlivosť
7	**Nedostatok pracovných príležitostí**	Za prácou sa dochádza mimo obce, slabý počet miestnych zamestnávateľov	Odliv mladých a ekonomicky aktívnych obyvateľov	**Vysoká**	Podpora lokálneho podnikania, remesiel, agroturistiky, práce na diaľku
8	**Slabé podnikateľské prostredie**	Malý trh a nízky počet zákazníkov robia podnikanie menej	Menej služieb, pracovných miest a príjmov v miestnej	**Stredne vysoká**	Obecné priestory pre podnikanie, propagácia lokálnych výrobcov,

P.č.	Problém	Ako sa prejavuje v malej obci	Dopad na obec	Priorita	Možné riešenie
		atraktívnym	ekonomike		cestovný ruch
9	**Dopravná a digitálna dostupnosť**	Väčšia vzdialenosť od centier, závislosť od automobilu, potreba kvalitného internetu	Zhoršený prístup k práci, vzdelaniu a službám	**Stredne vysoká**	Kvalitné internetové pripojenie, podpora home-office, lepšia autobusová dostupnosť
10	**Malá personálna kapacita obecného úradu**	Niekoľko pracovníkov musí zvládať veľké množstvo administratívy (chýba samostatný projektový manažér v obci)	Menej času na strategický rozvoj a projekty	**Vysoká**	Zdieľaní odborníci medzi obcami, spoločné projektové kancelárie, digitalizácia
11	**Administratívna náročnosť dotácií a projektov**	Malá obec má rovnaké alebo podobné administratívne požiadavky ako veľká samospráva	Obec môže mať problém pripraviť a administrovať veľké projekty	**Vysoká**	Spoločná projektová kancelária viacerých obcí, externý projektový manažment
12	**Odpadové hospodárstvo a životné prostredie**	Náklady na zvoz, triedenie, údržbu verejných plôch a ekologické opatrenia	Finančná záťaž a environmentálne riziká	**Stredná**	Lepšie triedenie, kompostovanie, obecná technika, environmentálne projekty
13	**Udržanie škôlky a komunitnej infraštruktúry**	Malý počet detí môže ohrozovať ekonomickú udržateľnosť zariadení	Zníženie atraktivity obce pre mladé rodiny	**Vysoká**	Prepojenie MŠ s komunitnými aktivitami, spolupráca so susednými obcami
14	**Nedostatok kultúrnych a voľnočasových aktivít**	Menej možností pre mládež, rodiny a návštevníkov	Slabšie komunitné väzby a atraktivita obce	**Stredná**	Modernizácia kultúrneho domu, šport, podujatia, dobrovoľníctvo
15	**Nedostatočné využitie turistického potenciálu**	Prírodné a kultúrne hodnoty nemusia vytvárať dostatočné ekonomické benefity	Premárnená možnosť prilákať návštevníkov a podnikateľov	**Stredne vysoká**	Turistické trasy, cykloturistika, ubytovanie, lokálne produkty, spoločná propagácia regiónu

Spracovala: Mgr. RNDr. Anna Štefanková, 2026

3.4 Zhodnotenie plnenia predchádzajúceho PHSR obce Veľké Pole

Obec Veľké Pole v rokoch 2015 – 2020 uskutočnila nasledovné projekty:

- Rekonštrukciu hasičskej zbrojnice a priestorov miestnej hasičskej zbrojnice;
- Rekonštrukcia a modernizácia materskej školy;
- Rekonštrukcia a modernizácia detského ihriska;
- Vybudovanie parkoviska pri obecnom úrade;
- Revitalizácia centra obce, plocha, počet objektov, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, parametrami, projektom a podmienkami výzvy;

Obec Veľké Pole v rokoch 2020 – 2025 uskutočnila nasledovné projekty:

doplniť

ČASŤ B.

STRATEGICKÁ ČASŤ

4 HIERARCHIA STRATEGICKÝCH CIEĽOV

Silné stránky obce Veľké Pole majú pozitívny vplyv na rozvoj obce, zahŕňajú v sebe konkurenčné a komparatívne výhody regiónu pre rozvoj aktivít v danom území. Slabé stránky majú nepriaznivý vplyv na rozvoj obci v danom regióne. Pozitívne vplyvy v danom území označujeme ako príležitosti a negatívne vplyvy považujeme za ohrozenia, medzi ktoré môžeme zaradiť hospodársku krízu, nedoriešené majetkové pomery a pod. Kľúčom v procese tvorby stratégie je cyklicky sa opakujúca sociálna a občianska mobilizácia, ktorá ovplyvňuje každý krok a stupeň tvorby programu sociálneho a ekonomického rozvoja obce.

4.1 Stratégia rozvoja obce Veľké Pole na obdobie rokov 2026 − 2031

Rozvojová stratégia je výstupom procesu strategického plánovania a jej ťažiskom je stanovenie hlavných cieľov a oblastí rozvoja. Strategické programovanie a jeho výstup programu rozvoja sa preto zameriava viac na konkretizáciu procesov realizácie a napĺňania cieľov. Obec Veľké Pole nemá vypracovaný územný plán obce. Pre svoj rozvoj potrebuje mať preto PHRSR, ktorý bude podporovať rozvojové ciele a rozumnou stratégiou sa k týmto cieľom dopracuje.

Stratégia rozvoja obce je vypracovaná v súlade so strategickými dokumentmi SR a EÚ a vychádza z výsledkov analytickej časti, z dotazníkového prieskumu a nadväzuje na SWOT analýzu, pričom sa snaží eliminovať a zmierniť identifikované problémy pomocou určených faktorov rozvoja. Stratégia zvolená na dosiahnutie strategického cieľa vychádza z poznania komplexných potrieb obce.

Účelom strategickej časti tohto dokumentu je navrhnúť prioritné oblasti a opatrenia, ktoré sú priamo v kompetencii samosprávy (obce) a obec ich zabezpečuje v zmysle platnej legislatívy, alebo nie sú priamo v kompetencii obce, ale obec ich v rámci svojich schopností a možností dokáže ovplyvniť najmä pri využití princípu partnerstva vytváraním synergických efektov.

Obec si stanovila nasledovné prioritné oblasti svojho rozvoja počas rokov 2026 – 2031. Pri definovaní rozvojových priorít obce vychádzame zo strategických dokumentov Európskej únie, Slovenskej republiky a regionálnej úrovne, predovšetkým z **Plánu obnovy a odolnosti SR**, **Stratégie Európa 2030**, **Programu Slovensko 2021 – 2027**, **Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja**, z **Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR, z KPSS** a **Envirostratégie 2030**.

Na základe týchto dokumentov možno identifikovať nasledujúce prioritné oblasti rozvoja obce:

1. **Rozvoj technickej infraštruktúry**
    - modernizácia miestnych komunikácií a mostov,
    - budovanie a rekonštrukcia vodovodu a kanalizácie,
    - zlepšenie odvodnenia a protipovodňových opatrení,
    - rozvoj digitálnej infraštruktúry atď.
2. **Doprava a udržateľná mobilita**
    - zvyšovanie bezpečnosti cestnej premávky,

- budovanie chodníkov a cyklotrás,
- podpora verejnej dopravy,
- rozvoj nabíjacej infraštruktúry pre elektromobilitu a pod.

3. **Ochrana životného prostredia a adaptácia na zmenu klímy**
   - zvyšovanie energetickej efektívnosti verejných budov,
   - využívanie obnoviteľných zdrojov energie,
   - ochrana lesov, vodných tokov a biodiverzity,
   - zlepšenie odpadového hospodárstva a recyklácie,
   - výsadba zelene a zadržiavanie dažďovej vody, atď.
4. **Rozvoj cestovného ruchu a kultúrneho dedičstva**
   - obnova kultúrnych a technických pamiatok,
   - rozvoj turizmu, rekreácie a cestovného ruchu,
   - budovanie turistickej a cyklistickej infraštruktúry,
   - propagácia kultúrnych a prírodných hodnôt obce,
   - podpora miestnych tradícií, športových a kultúrnych podujatí.
5. **Sociálna infraštruktúra a kvalita života**
   - rozvoj materskej školy a predškolskej výchovy,
   - podpora sociálnych služieb,
   - rozvoj sociálneho podniku v obci/v regióne,
   - rozvoj zdravotnej starostlivosti,
   - podpora športu, kultúry a voľnočasových aktivít,
   - vytváranie bezbariérového prostredia.
   - rozvoj terénnej a opatrovateľskej služby v domácom prirodzenom prostredí (integrácia sociálnych a zdravotných služieb a zlepšovanie celkovej efektivity starostlivosti),
   - poskytovanie služieb cez Centrum integrovanej sociálnej a zdravotnej služby v Novej Bani a VÚC,
   - zabezpečovanie dostupnej, kvalitnej a komplexne prepojenej sociálnej a zdravotnej starostlivosti na komunitnej úrovni v regióne (CISZS Nová Baňa),
   - zabezpečovanie a poskytovanie služieb cez DD a DSS,
   - budovanie služieb občianskej vybavenosti,
   - rozvoj dlhodobej starostlivosti poskytovanej na komunitnej úrovni prostredníctvom CISZS v BBSK, podpora seniorov, zdravotne znevýhodnených a ľudí v náročných životných situáciách,
   - rozvoj terénnej opatrovateľskej služby v obci tak, aby boli dostupnejšie, flexibilnejšie a prispôsobené individuálnym potrebám občanov.
6. **Podpora bývania a územného rozvoja**
   - vytváranie podmienok pre individuálnu bytovú výstavbu a výstavbu rodinných domov
   - príprava územia pre stavebné pozemky pri rešpektovaní ochranných režimov CHKO, území Natura 2000 a prvkov ÚSES, v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou,
   - rozvoj nájomného bývania,
   - revitalizácia verejných priestranstiev.
7. **Hospodársky rozvoj a zamestnanosť**
   - podpora malého a stredného podnikania,
   - rozvoj domácich remesiel a miestnych služieb,
   - podpora inovácií a digitalizácie,

- vytváranie nových pracovných príležitostí v obci,

8. **Bezpečnosť a krízové riadenie**
   - modernizácia vybavenia dobrovoľného hasičského zboru,
   - rozvoj kamerových systémov,
   - preventívne opatrenia proti živelným pohromám,
   - zvyšovanie pripravenosti na mimoriadne udalosti.
9. **Efektívna verejná správa a digitalizácia**
   - digitalizácia služieb samosprávy,
   - elektronická komunikácia s občanmi,
   - inteligentné (smart) riešenia pre obec,
   - efektívne využívanie externých finančných zdrojov.
10. **Rozvoj komunitného života**
    - podpora činnosti spolkov a občianskych združení,
    - podpora dobrovoľníctva,
    - organizovanie komunitných, športových a kultúrnych podujatí,
    - posilňovanie spolupráce medzi obcou, spolkami, združeniami, podnikateľmi a občanmi.

1. Oblasť: Rozvoj technickej infraštruktúry

Cieľom rozvoja technickej infraštruktúry je vytvoriť moderné, bezpečné, ekologické a inteligentné technické zázemie obce, ktoré zabezpečí kvalitné životné podmienky obyvateľov, podporí hospodársky rozvoj, zvýši odolnosť voči klimatickým zmenám a prispeje k efektívnemu riadeniu samosprávy prostredníctvom princípov Smart Village (tzn. inteligentná obec).

Dopravná infraštruktúra

- modernizácia, rekonštrukcia, dostavba a výstavba miestnych komunikácií,
- rekonštrukcia mostov, lávok a oporných múrov,
- budovanie nových miestnych ciest podľa rozvojových lokalít,
- obnova asfaltových a spevnených povrchov,
- výstavba a rekonštrukcia chodníkov,
- budovanie bezbariérových prístupov,
- budovanie cyklotrás a cyklochodníkov,
- výstavba spoločných trás pre chodcov a cyklistov,
- budovanie prestupných bodov verejnej dopravy,
- rekonštrukcia parkovísk,
- budovanie záchytných parkovísk,
- inteligentné riadenie parkovania,
- výstavba nabíjacích staníc pre elektromobily,
- budovanie nabíjacích staníc pre elektrobicykle,
- doplnenie dopravného značenia,
- inteligentné priechody pre chodcov,
- zvýšenie bezpečnosti v obci,
- doplnenie spomaľovacích prvkov,
- inteligentné dopravné značenie.

Vodné hospodárstvo

- rozvoj a rekonštrukcia verejného vodovodu v obci,

- rozšírenie vodovodnej siete do nových lokalít,
- modernizácia vodojemu,
- budovanie záložných zdrojov pitnej vody,
- digitalizácia monitorovania vodovodnej siete,
- znižovanie strát vody,
- inteligentné meranie spotreby vody,
- diaľkový monitoring porúch,
- ochrana vodných zdrojov.

Kanalizácia a čistenie odpadových vôd

- výstavba splaškovej kanalizácie s čistením odpadových vôd,
- rozšírenie kanalizačnej siete,
- rekonštrukcia kanalizačných potrubí,
- výstavba dažďovej kanalizácie,
- rozvoj a modernizácia čistiarní odpadových vôd,
- budovanie malých lokálnych ČOV,
- oddelenie dažďových a splaškových vôd,
- inteligentné monitorovanie kanalizačnej siete,
- monitorovanie kvality odpadových vôd.

Odvodnenie a protipovodňové opatrenia

- budovanie dažďových rigolov,
- rekonštrukcia priepustov,
- čistenie odvodňovacích kanálov,
- budovanie retenčných nádrží,
- budovanie vsakovacích systémov,
- výstavba dažďových záhrad,
- budovanie zelených pásov na zachytávanie vody,
- revitalizácia vodných tokov,
- stabilizácia brehov,
- protipovodňové hrádze,
- inteligentný monitoring vodných tokov,
- systém včasného varovania pred povodňami.

Energetická infraštruktúra

- inteligentné riadenie verejného osvetlenia,
- regulácia intenzity osvetlenia podľa pohybu,
- modernizácia elektrických rozvodov,
- posilnenie distribučnej siete,
- budovanie fotovoltických elektrární na verejných budovách (budovách v majetku samosprávy),
- komunitná energetika,
- budovanie batériových úložísk,
- energetický manažment obecných budov,
- využívanie obnoviteľných zdrojov energie,
- využitie tepelných čerpadiel,
- modernizácia vykurovacích systémov,
- energetické audity,

- znižovanie energetickej náročnosti verejných objektov.

Digitálna infraštruktúra

- rozšírenie vysokorýchlostného optického internetu,
- podpora 5G infraštruktúry,
- budovanie verejných Wi-Fi zón,
- rozvoj internetu vecí (IoT),
- inteligentné senzory v obci,
- budovanie dátovej infraštruktúry,
- modernizácia serverovej infraštruktúry,
- kybernetická bezpečnosť obecného úradu,
- záložné dátové centrá,
- cloudové riešenia pre samosprávu,
- digitalizácia technických máp,
- GIS systémy,
- digitálny pasport komunikácií,
- digitálny pasport verejného osvetlenia,
- digitálny pasport zelene,
- digitálna evidencia inžinierskych sietí.

Odpadové hospodárstvo

- modernizácia zberných miest,
- dobudovanie zberného dvora,
- inteligentné kontajnery so senzormi naplnenosti,
- optimalizácia zberových trás,
- podpora triedeného zberu,
- kompostáreň,
- komunitné kompostovanie,
- zber biologicky rozložiteľného odpadu,
- elektronická evidencia odpadov.

Smart Village projekty (obecné projekty)

- centrálna Smart platforma obce,
- digitálny informačný systém obce,
- mobilná aplikácia pre občanov,
- online hlásenie porúch,
- digitálne podnety občanov,
- inteligentné riadenie verejného osvetlenia,
- inteligentné parkovanie,
- inteligentné odpadové hospodárstvo,
- inteligentné meranie spotreby energií,
- smart vodomery,
- smart elektromery,
- inteligentný monitoring ovzdušia,
- monitoring hluku,
- monitoring prašnosti,
- monitoring kvality vody,
- inteligentné zavlažovanie verejnej zelene,
- inteligentné riadenie spotreby vody,

- inteligentné riadenie budov,
- automatizácia vykurovania,
- diaľkový dohľad nad obecnými objektmi,
- inteligentný kamerový systém,
- analytické kamerové systémy,
- elektronické úradné služby,
- digitálne úradné tabule,
- elektronické rezervácie služieb obce,
- inteligentné informačné kiosky,
- digitálny obecný rozhlas,
- varovný informačný systém,
- inteligentné riadenie krízových situácií,
- využitie umelej inteligencie pri správe majetku,
- prediktívna údržba infraštruktúry,
- otvorené obecné dáta (Open Data),
- digitálne dvojča obce (Digital Twin),
- energetický manažment obce v reálnom čase,
- monitorovanie uhlíkovej stopy,
- smart komunitná energetika,
- zdieľanie energie medzi verejnými budovami,
- inteligentné nabíjacie stanice pre elektromobilitu.

Technická správa obecného majetku

- digitalizácia správy obecného majetku,
- pasportizácia všetkých inžinierskych sietí,
- evidencia technického stavu infraštruktúry,
- plánovanie preventívnej údržby,
- automatizovaný monitoring porúch,
- modernizácia technického vybavenia obce,
- obstaranie komunálnej techniky,
- inteligentné riadenie zimnej údržby,
- inteligentné riadenie letnej údržby,
- ekologizácia komunálnej techniky.

Klimatická odolnosť technickej infraštruktúry

- adaptácia infraštruktúry na klimatické zmeny,
- zvyšovanie odolnosti voči extrémnym zrážkam,
- znižovanie prehrievania zastavaného územia,
- budovanie zelenej infraštruktúry,
- využívanie prírode blízkych opatrení,
- podpora modro-zelenej infraštruktúry,
- využívanie dažďovej vody vo verejných objektoch,
- recyklácia vody na technické účely,
- zvyšovanie energetickej sebestačnosti obce,
- podpora uhlíkovo neutrálnej infraštruktúry.

Strategický zámer: Budovať modernú, bezpečnú, ekologickú a inteligentnú technickú infraštruktúru založenú na princípoch Smart Village, digitalizácie, energetickej efektívnosti, klimatickej odolnosti a udržateľného rozvoja, ktorá zabezpečí kvalitné verejné služby, efektívnu správu majetku a vysokú kvalitu života obyvateľov obce.

Tabuľka 20: 1. Prioritná oblasť: Rozvoj technickej infraštruktúry a Smart Village

1. Rozvoj technickej infraštruktúry a Smart Village	**1.1 Modernizácia dopravnej infraštruktúry**	Rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií, mostov, lávok, oporných múrov, chodníkov, bezbariérových trás, cyklochodníkov, parkovísk, modernizácia autobusových zastávok, budovanie dopravného značenia, inteligentných priechodov, dopravných ostrovčekov, spomaľovacích prvkov, inteligentného riadenia dopravy a parkovania, nabíjacích staníc pre elektromobily a elektrobicykle.
	1.2 Rozvoj vodného hospodárstva a kanalizácie	Výstavba a rekonštrukcia vodovodu, rozšírenie vodovodnej siete, rekonštrukcia vodojemu, budovanie splaškovej kanalizácie s čistením odpadových vôd, budovanie dažďovej kanalizácie, čistiarní odpadových vôd, lokálnych ČOV,inteligentný monitoring vodovodnej a kanalizačnej siete, znižovanie strát vody, smart vodomery.
	1.3 Zvyšovanie odolnosti voči klimatickým zmenám	Rekonštrukcia odvodňovacích systémov, budovanie retenčných nádrží, dažďových záhrad, vsakovacích systémov, revitalizácia vodných tokov, stabilizácia brehov, protipovodňové opatrenia, monitoring vodných tokov, systémy včasného varovania pred povodňami, modro-zelená infraštruktúra.
	1.4 Modernizácia energetickej infraštruktúry	Modernizácia verejného osvetlenia na LED, inteligentné riadenie osvetlenia, fotovoltické elektrárne, komunitná energetika, batériové úložiská, energetický manažment verejných budov, využívanie obnoviteľných zdrojov energie, tepelné čerpadlá, znižovanie energetickej náročnosti objektov.
	1.5 Rozvoj digitálnej infraštruktúry	Budovanie optických sietí, podpora 5G, verejné Wi-Fi siete, cloudové riešenia, modernizácia IT infraštruktúry, kybernetická bezpečnosť, GIS, digitálny pasport komunikácií, zelene a inžinierskych sietí, digitálne technické mapy.
	1.6 Modernizácia odpadového hospodárstva	Dostavba zberného dvora, modernizácia zberných miest, polopodzemné kontajnery, inteligentné kontajnery, elektronická evidencia odpadov, optimalizácia zberových trás, rozvoj triedeného zberu, komunitné kompostovanie a zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu.
	1.7 Zavádzanie Smart	Inteligentné riadenie verejného osvetlenia,

	Village riešení	Smart senzory, monitoring kvality ovzdušia, vody a hluku, meteostanice, inteligentné zavlažovanie, smart parkovanie, digitálny obecný rozhlas, informačné kiosky, mobilná aplikácia obce, elektronické služby, otvorené dáta (Open Data), Digital Twin obce, umelá inteligencia pri správe majetku.
	1.8 Efektívna správa obecného majetku	Digitalizácia správy majetku, pasportizácia infraštruktúry, evidencia technického stavu, plánovanie údržby, automatizovaný monitoring porúch, modernizácia komunálnej techniky, ekologizácia vozového parku, inteligentné riadenie zimnej a letnej údržby.
	1.9 Rozvoj bezpečnostnej a krízovej infraštruktúry	Kamerové systémy, analytické kamerové riešenia, inteligentné monitorovanie verejných priestorov, varovné systémy, krízové informačné systémy, záložné zdroje energie, inteligentné riadenie mimoriadnych udalostí, ochrana kritickej infraštruktúry.
	1.10 Budovanie udržateľnej a inteligentnej obce budúcnosti	Zavádzanie princípov Smart Village, digitalizácia samosprávy, podpora inovácií, energetická sebestačnosť, znižovanie uhlíkovej stopy, inteligentné riadenie spotreby energií, adaptácia na klimatické zmeny, podpora cirkulárnej ekonomiky, prepájanie inteligentných systémov do jednotnej platformy riadenia obce.

2 Oblasť: Doprava a udržateľná mobilita

Cieľom rozvoja dopravy a udržateľnej mobility je vytvoriť bezpečný, moderný, dostupný, ekologický a inteligentný dopravný systém obce, ktorý zabezpečí bezpečný pohyb obyvateľov, podporí rozvoj pešej, cyklistickej a verejnej dopravy, prispeje k znižovaniu negatívnych vplyvov dopravy na životné prostredie a zvýši kvalitu života prostredníctvom princípov udržateľnej mobility a Smart Mobility.

Bezpečnosť cestnej premávky

- modernizácia a rekonštrukcia miestnych komunikácií,
- rekonštrukcia nebezpečných dopravných úsekov,
- modernizácia odbočiek, značenie štálov a trás v obci,
- výstavba a modernizácia priechodov pre chodcov,
- inteligentné priechody pre chodcov,
- budovanie bezbariérových priechodov,
- doplnenie vodorovného a zvislého dopravného značenia,
- inštalácia bezpečnostných zvodidiel,
- budovanie spomaľovacích prahov,
- dopravné ostrovčeky,
- osvetlenie priechodov pre chodcov,
- merače rýchlosti,
- inteligentné dopravné značenie,

- kamerové systémy na monitorovanie dopravy,
- preventívne dopravno-bezpečnostné kampane,
- dopravná výchova detí a mládeže.

Pešia doprava

- výstavba nových chodníkov,
- rekonštrukcia existujúcich chodníkov,
- budovanie bezbariérových trás,
- prepájanie obytných zón s občianskou vybavenosťou,
- budovanie peších zón,
- bezpečné trasy do materskej školy,
- bezpečné trasy k zastávkam verejnej dopravy,
- modernizácia lávok pre peších,
- oddychové zóny pre peších,
- orientačný informačný systém.

Cyklistická infraštruktúra

- výstavba cyklotrás,
- budovanie cyklochodníkov,
- prepojenie obce s okolitými obcami,
- napojenie na regionálne a národné cyklotrasy,
- budovanie cyklomostov a lávok,
- stojany na bicykle,
- cykloprístrešky,
- bezpečné úschovne bicyklov,
- servisné stojany,
- nabíjacie stanice pre elektrobicykle,
- podpora cykloturistiky.

Verejná doprava

- modernizácia autobusových zastávok,
- budovanie bezbariérových zastávok,
- elektronické informačné tabule,
- inteligentné autobusové zastávky,
- koordinácia cestovných poriadkov,
- podpora integrovanej dopravy,
- budovanie prestupných uzlov,
- Park & Ride,
- Bike & Ride,
- zvyšovanie komfortu cestujúcich,
- podpora ekologických autobusov.

Statická doprava

- výstavba parkovísk,
- rekonštrukcia parkovacích plôch,
- budovanie záchytných parkovísk,
- inteligentné parkovanie,
- parkovanie pre bicykle,
- parkovanie pre motocykle, automobily,

- bezbariérové parkovacie miesta,
- zelené parkoviská,
- hospodárenie s dažďovou vodou na parkoviskách.

Elektromobilita

- budovanie verejných nabíjacích staníc,
- nabíjacie stanice pre elektrobicykle,
- elektrifikácia obecného vozového parku,
- podpora nízkoemisných vozidiel,
- inteligentné riadenie nabíjania,
- podpora komunitnej elektromobility,
- infraštruktúra pre alternatívne palivá.

Smart Mobility

- inteligentné riadenie dopravy,
- inteligentné križovatky,
- dopravné senzory,
- monitoring intenzity dopravy,
- smart parkovanie,
- digitálne informačné systémy,
- mobilná aplikácia pre dopravu,
- navigačné systémy,
- otvorené dopravné dáta,
- využitie umelej inteligencie pri riadení dopravy,
- prediktívne riadenie dopravy.

Bezbariérová mobilita

- odstraňovanie architektonických bariér,
- bezbariérové chodníky,
- bezbariérové priechody,
- vodiace pásy pre nevidiacich,
- bezbariérové zastávky,
- bezpečný pohyb seniorov,
- podpora mobility osôb so zdravotným znevýhodnením.

Ekologická a aktívna mobilita

- podpora pešej dopravy,
- podpora cyklistickej dopravy,
- zdieľané bicykle,
- zdieľané elektrobicykle,
- zelené koridory pozdĺž komunikácií,
- výsadba stromov pri cestách,
- oddychové zóny,
- kampane na podporu udržateľnej mobility,
- Európsky týždeň mobility,
- znižovanie emisií z dopravy.

Klimatická odolnosť dopravnej infraštruktúry

- adaptácia komunikácií na klimatické zmeny,
- zlepšenie odvodnenia komunikácií,
- využívanie priepustných povrchov,
- výsadba zelene pozdĺž komunikácií,
- znižovanie prehrievania spevnených plôch,
- ochrana dopravnej infraštruktúry pred extrémnymi poveternostnými javmi.

Strategický zámer: Budovať bezpečný, moderný, inteligentný a ekologický dopravný systém založený na princípoch udržateľnej mobility, Smart Mobility, bezbariérovosti a klimatickej odolnosti, ktorý zabezpečí kvalitnú dopravnú dostupnosť, zvýši bezpečnosť všetkých účastníkov cestnej premávky a prispeje k znižovaniu negatívnych environmentálnych vplyvov dopravy.

Tabuľka 21: 2. Prioritná oblasť: Doprava a udržateľná mobilita

Prioritná oblasť	Prioritný cieľ	Opatrenia / aktivity
2. Doprava a udržateľná mobilita	**2.1 Zvyšovanie bezpečnosti cestnej premávky**	Rekonštrukcia nebezpečných úsekov ciest, modernizácia odbočiek, budovanie inteligentných priechodov pre chodcov, doplnenie dopravného značenia, osadenie spomaľovacích prvkov, budovanie dopravných ostrovčekov, modernizácia verejného osvetlenia na rizikových miestach, inštalácia meračov rýchlosti, kamerových systémov, zvyšovanie bezpečnosti v okolí škôl a verejných budov, realizácia preventívnych dopravno-bezpečnostných kampaní.
	2.2 Rozvoj pešej dopravy a cyklistickej infraštruktúry	Výstavba a rekonštrukcia chodníkov, budovanie bezbariérových trás, cyklotrás a cyklochodníkov, spoločných trás pre chodcov a cyklistov, lávok, odpočívadiel, stojanov na bicykle, cykloprístreškov, servisných stanovíšť, bezpečných úschovní bicyklov, prepojenie na regionálne a národné cyklotrasy, rozvoj cykloturistiky.
	2.3 Podpora verejnej dopravy	Modernizácia autobusových zastávok, budovanie bezbariérových nástupíšť, inteligentných zastávok s elektronickými informačnými panelmi, zlepšenie prestupných bodov, podpora integrovanej verejnej dopravy, koordinácia cestovných poriadkov, budovanie parkovísk Park & Ride a Bike & Ride, podpora ekologických autobusov a digitálnych informačných systémov pre cestujúcich a návštevníkov.
	2.4 Rozvoj nabíjacej infraštruktúry pre elektromobilitu	Budovanie verejných nabíjacích staníc pre elektromobily, nabíjacích staníc pre elektrobicykle, podpora elektrifikácie obecného vozového parku, budovanie parkovacích miest s nabíjaním, rozvoj infraštruktúry pre alternatívne palivá, inteligentné riadenie nabíjania a podpora komunitnej elektromobility.
	2.5 Inteligentné riadenie dopravy (Smart Mobility)	Zavádzanie inteligentných dopravných systémov (ITS), monitorovanie intenzity dopravy, inteligentné riadenie križovatiek, smart parkovanie, elektronické informačné tabule, dopravné senzory, mobilné aplikácie pre dopravu, zber a analýza dopravných dát, využitie umelej inteligencie pri riadení dopravy.
	2.6 Rozvoj statickej dopravy	Výstavba a rekonštrukcia parkovísk, záchytných parkovísk, parkovacích plôch pri verejných budovách, inteligentné

		riadenie parkovania, budovanie parkovacích miest pre bicykle a motocykle, bezbariérové parkovacie miesta, zelené parkoviská s prvkami hospodárenia s dažďovou vodou.
	2.7 Podpora bezbariérovej mobility	Odstraňovanie architektonických bariér, budovanie bezbariérových priechodov, zastávok a chodníkov, inštalácia vodiacich prvkov pre osoby so zdravotným znevýhodnením, budovanie bezpečných trás do škôl, zdravotníckych zariadení a verejných inštitúcií.
	2.8 Podpora ekologickej a aktívnej mobility	Podpora pešej dopravy, cyklistiky, zdieľaných bicyklov a elektrobicyklov, budovanie oddychových zón pri cyklotrasách, výsadba zelene pozdĺž komunikácií, organizovanie kampaní na podporu udržateľnej mobility, realizácia Európskeho týždňa mobility a ďalších environmentálnych aktivít.
	2.9 Modernizácia dopravnej infraštruktúry	Rekonštrukcia miestnych komunikácií, mostov, lávok, odvodnenia komunikácií, modernizácia dopravného značenia, zvyšovanie klimatickej odolnosti dopravnej infraštruktúry, obnova dopravných objektov a technického vybavenia.
	2.10 Budovanie udržateľného dopravného systému obce	Vypracovanie a realizácia plánov udržateľnej mobility (SUMP), prepájanie jednotlivých druhov dopravy, digitalizácia dopravných služieb, znižovanie emisií z dopravy, podpora nízkouhlíkovej mobility, adaptácia dopravnej infraštruktúry na klimatické zmeny a implementácia princípov Smart Mobility.

3. Oblasť: Ochrana životného prostredia a adaptácia na zmenu klímy

Cieľom rozvoja ochrany životného prostredia a adaptácie na zmenu klímy je zabezpečiť udržateľné využívanie prírodných zdrojov, zlepšovať kvalitu životného prostredia, zvyšovať odolnosť obce voči dôsledkom klimatických zmien, podporovať efektívne hospodárenie s energiou, vodou a odpadmi, rozvíjať zelenú a modrú infraštruktúru a vytvárať zdravé, bezpečné a ekologicky stabilné prostredie pre život obyvateľov.

Energetická efektívnosť a udržateľné hospodárenie s energiou

- zvyšovanie energetickej efektívnosti verejných budov,
- komplexná obnova budov,
- zatepľovanie objektov,
- výmena okien a dverí,
- modernizácia vykurovacích systémov,
- inteligentné riadenie spotreby energií,
- energetický manažment,
- energetické audity,
- modernizácia verejného osvetlenia,
- znižovanie energetickej náročnosti obecného majetku.

Obnoviteľné zdroje energie

- inštalácia fotovoltických zariadení, elektrární,
- využívanie tepelných čerpadiel,

- využívanie solárnych kolektorov,
- podpora komunitnej energetiky,
- budovanie batériových úložísk,
- využívanie biomasy,
- podpora výroby energie z obnoviteľných zdrojov,
- zvyšovanie energetickej sebestačnosti obce.

Ochrana prírody a biodiverzity

- ochrana lesných porastov,
- ochrana vodných tokov,
- revitalizácia vodných tokov,
- ochrana biotopov,
- podpora biodiverzity,
- obnova prirodzených ekosystémov,
- výsadba pôvodných druhov drevín,
- eliminácia inváznych druhov rastlín,
- ochrana chránených území,
- ekologická stabilita krajiny.

Odpadové hospodárstvo a obehové hospodárstvo

- rozvoj triedeného zberu odpadu,
- budovanie zberných dvorov,
- modernizácia zberných miest,
- inteligentné kontajnery,
- komunitné kompostovanie,
- zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu,
- podpora recyklácie,
- predchádzanie vzniku odpadu,
- znižovanie množstva komunálneho odpadu,
- podpora obehového hospodárstva,
- environmentálna osveta.

Voda a adaptácia na klimatické zmeny

- zadržiavanie dažďovej vody,
- budovanie retenčných nádrží,
- budovanie vsakovacích systémov,
- dažďové záhrady,
- zelené strechy,
- zelené steny,
- využívanie dažďovej vody vo verejných budovách,
- revitalizácia vodných plôch,
- ochrana pred povodňami,
- zlepšovanie odvodnenia územia.

Zeleň a modro-zelená infraštruktúra

- výsadba stromov,
- výsadba alejí,
- obnova parkov,
- revitalizácia verejných priestranstiev,
- budovanie oddychových zón,
- zakladanie komunitných záhrad,

- zakladanie ovocných sadov,
- obnova zelene pri komunikáciách,
- zvyšovanie podielu zelene v zastavanom území,
- ochrana významných stromov.

Ochrana ovzdušia

- znižovanie emisií z vykurovania,
- podpora ekologických zdrojov tepla,
- znižovanie prašnosti,
- monitoring kvality ovzdušia,
- podpora nízkoemisnej dopravy,
- výsadba izolačnej zelene,
- opatrenia na znižovanie uhlíkovej stopy.

Environmentálne vzdelávanie

- environmentálna osveta,
- vzdelávacie programy pre materskú školu,
- komunitné environmentálne aktivity,
- dobrovoľnícke brigády,
- kampane na ochranu prírody,
- podpora ekologického správania obyvateľov.

Smart Environment

- inteligentný monitoring kvality ovzdušia,
- monitoring kvality vody,
- monitoring hluku,
- inteligentné zavlažovanie verejnej zelene,
- digitálny monitoring spotreby energií,
- smart odpadové hospodárstvo,
- environmentálne informačné systémy,
- otvorené environmentálne dáta.

Strategický zámer: Budovať ekologicky zodpovednú, klimaticky odolnú a energeticky efektívnu obec, ktorá chráni prírodné zdroje, podporuje využívanie obnoviteľných zdrojov energie, rozvíja zelenú a modro-zelenú infraštruktúru, efektívne hospodári s odpadmi a vodou a vytvára zdravé životné prostredie pre súčasné aj budúce generácie.

Tabuľka 22 – 3. Prioritná oblasť Ochrana životného prostredia a adaptácia na zmenu klímy

Prioritná oblasť	Prioritný cieľ	Opatrenia / aktivity
3. Ochrana životného prostredia a adaptácia na zmenu klímy	**3.1 Zvyšovanie energetickej efektívnosti verejných budov**	Obnova a modernizácia administratívnych a verejných budov, zatepľovanie, modernizácia vykurovania, energetický manažment, inteligentné riadenie spotreby energií, energetické audity.
	3.2 Podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie	Fotovoltické systémy, tepelné čerpadlá, solárne kolektory, komunitná energetika, batériové úložiská, využívanie biomasy a ďalších obnoviteľných zdrojov energie.
	3.3 Ochrana prírody, krajiny a biodiverzity	Ochrana lesov, vodných tokov a biotopov, revitalizácia krajiny, výsadba pôvodných drevín, eliminácia inváznych druhov, podpora ekologickej stability územia.
	3.4 Rozvoj odpadového a obehového hospodárstva	Rozšírenie triedeného zberu, rozvoj a dobudovanie zberného dvora, inteligentné kontajnery, komunitné kompostovanie, podpora recyklácie, predchádzanie vzniku odpadu a environmentálna osveta.
	3.5 Adaptácia na klimatické zmeny a hospodárenie s vodou	Zadržiavanie dažďovej vody, retenčné nádrže, vsakovacie systémy, dažďové záhrady, zelené strechy, protipovodňové opatrenia, revitalizácia vodných tokov.
	3.6 Rozvoj zelenej a modro-zelenej infraštruktúry	Výsadba stromov, revitalizácia parkov, zakladanie komunitných záhrad, obnova verejnej zelene, zelené koridory, oddychové zóny, ochrana významných stromov.
	3.7 Zlepšovanie kvality ovzdušia a znižovanie emisií	Podpora ekologického vykurovania, monitoring ovzdušia, znižovanie prašnosti, podpora nízkoemisnej dopravy, opatrenia na znižovanie uhlíkovej stopy.
	3.8 Environmentálne vzdelávanie a zapájanie verejnosti	Environmentálna osveta, vzdelávacie aktivity pre školy, komunitné projekty, dobrovoľnícke brigády, podpora ekologického správania obyvateľov.
	3.9 Zavádzanie Smart Environment riešení	Inteligentné monitorovanie kvality ovzdušia, vody a hluku, smart meteostanice, inteligentné zavlažovanie, digitálny monitoring energií, smart odpadové hospodárstvo a otvorené environmentálne dáta.
	3.10 Podpora udržateľného rozvoja a klimatickej odolnosti obce	Realizácia adaptačných opatrení, podpora uhlíkovej neutrality, cirkulárnej ekonomiky, implementácia environmentálnych stratégií, zvyšovanie odolnosti obce voči klimatickým rizikám.

4. Oblasť: Rozvoj cestovného ruchu, turizmu a kultúrneho dedičstva

Cieľom rozvoja cestovného ruchu a kultúrneho dedičstva je chrániť, obnovovať a udržateľne využívať kultúrne, historické, technické a prírodné dedičstvo obce, rozvíjať atraktívnu turistickú ponuku, podporovať turizmus, zvyšovať návštevnosť územia, rozvíjať turistickú a cyklistickú infraštruktúru, propagovať miestne tradície, kultúru a šport a vytvárať podmienky pre rozvoj miestnej ekonomiky a podnikania v oblasti cestovného ruchu.

Obnova kultúrneho a historického dedičstva

- obnova národných kultúrnych pamiatok,
- obnova sakrálnych pamiatok,
- obnova technických pamiatok,
- obnova objektov (cintorína, kostola),
- revitalizácia historických verejných priestranstiev,
- obnova pamätníkov a pamätných miest, krížov,
- rekonštrukcia historických budov,
- sprístupňovanie pamiatok verejnosti.

Rozvoj turizmu a podpora cestovného ruchu

- budovanie náučných chodníkov,
- rozvoj obecného múzea,
- rozvoj zážitkového turizmu,
- budovanie návštevníckych centier,
- organizovanie miestnych podujatí,
- prezentácia histórie obce,
- spolupráca so združeniami v regióne

Rozvoj turistickej infraštruktúry

- budovanie turistických chodníkov,
- rekonštrukcia turistických trás,
- budovanie náučných chodníkov, turistickej infraštruktúry,
- oddychové zóny,
- altánky a prístrešky,
- rozhľadne,
- vyhliadkové miesta,
- informačné tabule,
- orientačný systém,
- turistické odpočívadlá,
- hygienická infraštruktúra,
- parkoviská pri turistických lokalitách.
- ubytovacie a stravovacie zariadenia.

Rozvoj cykloturistiky

- budovanie cyklotrás,
- prepájanie regionálnych cyklotrás,
- cykloodpočívadlá,

- stojany na bicykle,
- servisné stanice,
- nabíjacie stanice pre elektrobicykle,
- informačný systém pre cyklistov,
- podpora cykloturistických produktov.

Propagácia cestovného ruchu

- tvorba marketingovej stratégie,
- propagácia obce,
- tvorba turistických máp,
- propagačné materiály,
- webová stránka cestovného ruchu,
- mobilná aplikácia,
- virtuálne prehliadky,
- digitálny marketing,
- informačné kampane,
- spolupráca s oblastnými organizáciami cestovného ruchu.

Rozvoj kultúrneho života

- organizovanie kultúrnych podujatí,
- folklórne festivaly,
- banícke dni,
- koncerty,
- výstavy,
- divadelné predstavenia,
- podpora miestnych umelcov,
- rozvoj komunitných aktivít,
- podpora tradičných remesiel.

Rozvoj športu a rekreácie

- organizovanie športových podujatí,
- turistické pochody,
- cyklistické podujatia,
- športové súťaže,
- rozvoj rekreačných zón,
- podpora aktívneho trávenia voľného času,
- športovo-turistické podujatia.

Ochrana prírodného a kultúrneho dedičstva

- ochrana prírodných lokalít,
- revitalizácia krajiny,
- ochrana vodných tokov,
- ochrana lesov,
- ochrana biodiverzity,
- budovanie náučných prírodných chodníkov,
- environmentálny turizmus.

Smart Tourism

- digitálny informačný systém,
- inteligentné informačné kiosky,
- QR kódy na pamiatkach,
- virtuálne prehliadky,
- audioguide,
- mobilná aplikácia pre turistov,
- online rezervačný systém,
- inteligentné sčítanie návštevníkov,
- digitálny kalendár podujatí,
- otvorené turistické dáta.

Strategický zámer: Budovať atraktívnu a konkurencieschopnú destináciu cestovného ruchu a turizmu založenú na ochrane kultúrneho a prírodného dedičstva, rozvoji poznávacieho turizmu, rekreácie a ekoturizmu, na kvalitnej turistickej infraštruktúre, podpore miestnych tradícií, kultúry, športu a na využívaní moderných Smart Tourism riešení, ktoré prispejú k rozvoju miestnej ekonomiky a k zvýšeniu kvality života obyvateľov.

Tabuľka 23 – 4. Prioritná oblasť: Rozvoj cestovného ruchu- turizmu a kultúrneho dedičstva

Prioritná oblasť	Prioritný cieľ	Opatrenia / aktivity
4. Rozvoj cestovného ruchu a kultúrneho dedičstva	**4.1 Obnova kultúrneho, historického a technického dedičstva**	Obnova národných kultúrnych pamiatok, sakrálnych a technických pamiatok, objektov, historických budov, pamätníkov, revitalizácia historických verejných priestranstiev a digitalizácia kultúrneho dedičstva.
	4.2 Rozvoj turizmu, cestovného ruchu a ekoturizmu	Budovanie náučných chodníkov, expozícií, návštevníckych centier, organizovanie podujatí a prezentácia histórie obce.
	4.3 Rozvoj turistickej infraštruktúry	Budovanie turistických chodníkov, náučných chodníkov, rozhľadne, vyhliadkových miest, oddychových zón, informačných tabúľ, orientačných systémov, parkovísk a ďalšieho vybavenia pre návštevníkov.
	4.4 Rozvoj cyklistickej infraštruktúry a cykloturistiky	Budovanie cyklotrás, cyklistických odpočívadiel, servisných stanovíšť, stojanov na bicykle, nabíjacích staníc pre elektrobicykle a prepájanie na regionálne cyklistické siete (prípadne na cyklochodníky).
	4.5 Propagácia kultúrnych a prírodných hodnôt obce	Marketing destinácie, tvorba propagačných materiálov, turistických máp, webovej stránky, mobilnej aplikácie, virtuálnych prehliadok, informačných kampaní a spolupráca s organizáciami cestovného ruchu.
	4.6 Podpora miestnych tradícií a kultúrnych podujatí	Organizovanie folklórnych festivalov, obecných dní, výstav, jarmokov, koncertov, divadelných predstavení, podpora tradičných remesiel, folklórnych súborov a komunitných, obecných podujatí.

	4.7 Rozvoj športových a rekreačných aktivít	Organizovanie športových podujatí, turistických pochodov, cyklistických podujatí, budovanie rekreačných zón a podpora aktívneho trávenia voľného času.
	4.8 Ochrana prírodného a kultúrneho dedičstva a rozvoj ekoturizmu	Ochrana prírodných a kultúrnych lokalít, lesov, vodných tokov, biodiverzity, revitalizácia krajiny, budovanie prírodných náučných chodníkov a rozvoj environmentálneho turizmu.
	4.9 Zavádzanie Smart Tourism riešení	Digitálne informačné systémy, QR kódy na pamiatkach, inteligentné informačné kiosky, audioguide, mobilné aplikácie, online rezervačné systémy, digitálny kalendár podujatí a inteligentné monitorovanie návštevnosti.
	4.10 Budovanie udržateľného cestovného ruchu	Podpora udržateľného rozvoja cestovného ruchu, rozvoj spolupráce s podnikateľmi, vytváranie nových turistických produktov, zvyšovanie kvality služieb a prepájanie kultúrneho, prírodného a športového potenciálu obce.

5. Oblasť: Sociálna infraštruktúra a kvalita života

Cieľom rozvoja sociálnej infraštruktúry a kvality života je vytvárať kvalitné, dostupné a inkluzívne podmienky pre život všetkých obyvateľov obce prostredníctvom rozvoja vzdelávania, sociálnych a zdravotných služieb, podpory rodín, seniorov, osôb so zdravotným znevýhodnením a zraniteľných skupín, rozvoja športovej, kultúrnej a komunitnej infraštruktúry, zvyšovania dostupnosti občianskej vybavenosti a vytvárania bezbariérového a zdravého prostredia. Prioritou je zabezpečiť integrovanú sociálnu a zdravotnú starostlivosť na komunitnej úrovni, podporovať aktívne starnutie, sociálne začlenenie a zvyšovať kvalitu života obyvateľov v súlade s princípmi modernej a udržateľnej samosprávy. Táto prioritná oblasť už zahŕňa aj aktuálne smerovanie sociálnej politiky Slovenska – **komunitnú a integrovanú sociálno-zdravotnú starostlivosť**, rozvoj **Centra integrovanej sociálnej a zdravotnej starostlivosti (CISZS) Nová Baňa**, spoluprácu s **DD a DSS Societa**, podporu terénnych a opatrovateľských služieb, bezbariérovosť a digitalizáciu sociálnych a zdravotných služieb, čo je v súlade s cieľmi Programu Slovensko 2021 – 2027 a pripravovanými stratégiami do roku 2035.

Rozvoj školstva a predškolskej výchovy

- modernizácia materských a základných škôl v obci a v regióne,
- rozširovanie kapacít v materskej škole,
- modernizácia odborných učební,
- digitalizácia vzdelávania,
- inteligentné učebne,
- podpora inkluzívneho vzdelávania,
- bezbariérovosť školských zariadení,
- modernizácia športovísk, ihrísk pri školách,
- podpora celoživotného vzdelávania,
- environmentálne vzdelávanie.

Rozvoj sociálnych služieb

- rozvoj terénnej opatrovateľskej služby,
- rozvoj domácej opatrovateľskej služby,
- rozvoj dennej starostlivosti,
- podpora ambulantných sociálnych služieb,
- podpora odľahčovacej služby,
- podpora komunitných sociálnych služieb,
- rozvoj sociálneho poradenstva,
- podpora sociálnej prevencie,
- rozvoj krízovej pomoci,
- podpora rodín v nepriaznivej sociálnej situácii.
- dlhodobá starostlivosť poskytovania sociálnej a zdravotnej starostlivosti na komunitnej úrovni,
- vybudovanie a rozvoj sociálneho podniku v obci/regióne.

Integrovaná sociálna a zdravotná starostlivosť

- spolupráca s **Centrom integrovanej sociálnej a zdravotnej starostlivosti (CISZS) Nová Baňa**,
- zabezpečenie dostupných služieb prostredníctvom CISZS,
- integrácia sociálnych a zdravotných služieb,
- komunitná dlhodobá starostlivosť,
- koordinácia starostlivosti o seniorov,
- podpora osôb so zdravotným znevýhodnením,
- podpora ľudí v nepriaznivej životnej situácii,
- rozvoj multidisciplinárnej spolupráce.

Rozvoj zdravotnej starostlivosti

- zlepšovanie dostupnosti zdravotnej starostlivosti,
- podpora preventívnych programov,
- podpora primárnej zdravotnej starostlivosti,
- podpora telemedicíny,
- podpora mobilných zdravotných služieb,
- preventívne zdravotné aktivity,
- podpora zdravého životného štýlu.

Starostlivosť o seniorov

- rozvoj terénnych služieb,
- podpora aktívneho starnutia,
- rozvoj komunitných služieb,
- podpora dennej starostlivosti,
- spolupráca s **DD a DSS Societa**, Samaritánka a s ostatnými zariadeniami soc. služieb,
- podpora domácej starostlivosti,
- rozvoj dobrovoľníctva,

- podpora klubov seniorov.

Rozvoj občianskej vybavenosti

- budovanie komunitných centier,
- modernizácia domu smútku a areálu cintorína,
- rozvoj verejných služieb, ubytovacích aj stravovacích,
- budovanie detských ihrísk,
- oddychové zóny,
- komunitné priestory,
- rozvoj verejných priestranstiev.

Šport a voľnočasové aktivity

- modernizácia športovísk,
- výstavba multifunkčných ihrísk,
- podpora športových klubov,
- podpora mládežníckeho športu,
- organizovanie športových a kultúrnych, spoločenských, hudobných podujatí,
- podpora rekreačného športu,
- rozvoj turistiky,
- podpora voľnočasových aktivít.

Kultúra a komunitný život

- podpora kultúrnych podujatí,
- folklórne podujatia,
- komunitné akcie,
- podpora miestnych spolkov,
- podpora dobrovoľníctva,
- podpora tradičných remesiel, jarmoky, obecné dni a pod.
- rozvoj kultúrnej infraštruktúry,
- podpora medzigeneračných aktivít.

Bezbariérovosť a inklúzia

- odstraňovanie architektonických bariér,
- bezbariérové obecné budovy,
- bezbariérové chodníky,
- bezbariérové zastávky,
- podpora univerzálneho dizajnu,
- podpora sociálnej inklúzie,
- rovnaký prístup k verejným službám (ubytovacích, stravovacích, sociálnych a pod.).

Smart Health & Smart Community

- digitalizácia sociálnych služieb,
- elektronická komunikácia s občanmi,
- online objednávanie služieb,

- inteligentný monitoring potrieb obyvateľov,
- telemedicína,
- digitálne sociálne poradenstvo,
- smart komunitné centrá,
- inteligentné riadenie verejných služieb.

Strategický zámer: Budovať dostupnú, kvalitnú a integrovanú sociálnu a zdravotnú infraštruktúru, podporovať kvalitné vzdelávanie, zdravý životný štýl, šport, kultúru, komunitný život a bezbariérové prostredie s dôrazom na podporu rodín, seniorov, osôb so zdravotným znevýhodnením a všetkých skupín obyvateľov, pričom rozvoj bude založený na princípoch komunitnej starostlivosti, inklúzie, digitalizácie a partnerstva.

Tabuľka 24 – 5. Prioritná oblasť: Sociálna infraštruktúra a kvalita života

Prioritná oblasť	Prioritný cieľ	Opatrenia / aktivity
5. Sociálna infraštruktúra a kvalita života	**5.1 Rozvoj školstva a predškolskej výchovy**	Modernizácia materskej školy, rozširovanie kapacít, rozvoj detského ihriska, digitalizácia vzdelávania, inkluzívne vzdelávanie, modernizácia športovísk, ihrísk a bezbariérovosť predškolského zariadenia.
	5.2 Rozvoj sociálnych služieb	Rozvoj terénnej a opatrovateľskej služby, ambulantných a komunitných sociálnych služieb, sociálne poradenstvo, podpora rodín a sociálna prevencia. Vybudovanie sociálneho podniku v obci/ podpora sociálneho podniku v regióne.
	5.3 Rozvoj integrovanej sociálnej a zdravotnej starostlivosti	Rozvoj služieb prostredníctvom Centra integrovanej sociálnej a zdravotnej starostlivosti (CISZS) Nová Baňa, integrácia sociálnych a zdravotných služieb, komunitná dlhodobá starostlivosť a koordinácia starostlivosti o odkázané osoby.
	5.4 Rozvoj zdravotnej starostlivosti	Zvyšovanie dostupnosti zdravotnej starostlivosti, preventívne programy, podpora primárnej zdravotnej starostlivosti, telemedicína a podpora zdravého životného štýlu.
	5.5 Podpora seniorov a osôb so zdravotným znevýhodnením	Rozvoj terénnych služieb, podpora aktívneho starnutia, spolupráca s DD a DSS, podpora domácej starostlivosti, klubov seniorov a dobrovoľníctva.
	5.6 Rozvoj občianskej vybavenosti	Budovanie komunitných centier, modernizácia budov v správe obci, ubytovacích a stravovacích zariadení, detských ihrísk, verejných priestranstiev, cintorínov, domova smútku a ďalších zariadení občianskej vybavenosti.
	5.7 Podpora športu, kultúry a voľnočasových aktivít	Modernizácia športovísk, výstavba multifunkčných ihrísk, podpora športových klubov, kultúrnych podujatí, folklóru, komunitných aktivít a voľnočasových programov.
	5.8 Vytváranie bezbariérového a inkluzívneho prostredia	Odstraňovanie architektonických bariér, bezbariérové verejné budovy, chodníky, zastávky, podpora univerzálneho dizajnu a sociálnej inklúzie.
	5.9 Digitalizácia sociálnych a zdravotných služieb (Smart Health &	Zavádzanie elektronických služieb, online komunikácie, telemedicíny, digitálneho sociálneho poradenstva, inteligentného monitorovania potrieb

	Smart Community)	obyvateľov a smart komunitných riešení.
	5.10 Zvyšovanie kvality života a komunitného rozvoja	Podpora komunitného života, dobrovoľníctva, medzigeneračnej spolupráce, zdravého životného štýlu, dostupnosti služieb občianskej vybavenosti a vytvárania priaznivého prostredia pre občanov.

6. Oblasť: Podpora bývania a územného rozvoja

Cieľom rozvoja bývania a územného rozvoja je vytvárať podmienky pre udržateľný rozvoj obce prostredníctvom plánovitého využívania územia, podpory individuálnej a nájomnej bytovej výstavby, prípravy stavebných pozemkov, rozvoja technickej a občianskej infraštruktúry, revitalizácie verejných priestranstiev a zvyšovania kvality sídelného prostredia. Prioritou je zabezpečiť atraktívne podmienky pre bývanie, podporiť stabilizáciu obyvateľstva, prilákať mladé rodiny a vytvárať moderné, bezpečné, estetické a klimaticky odolné verejné priestory.

Územné plánovanie a rozvoj územia

- vypracovanie a aktualizácia územnoplánovacej dokumentácie, MÚSES,
- spracovanie územných štúdií,
- príprava rozvojových lokalít,
- usporiadanie vlastníckych vzťahov,
- pozemkové úpravy,
- koordinácia územného rozvoja,
- zabezpečenie rezerv pre bývanie a občiansku vybavenosť,
- podpora udržateľného rozvoja územia,
- digitalizácia územnoplánovacej dokumentácie (prostredníctvom GIS).

Individuálna bytová výstavba

- vytváranie nových stavebných pozemkov,
- príprava územia pre výstavbu rodinných domov,
- budovanie technickej infraštruktúry v nových lokalitách,
- budovanie prístupových komunikácií,
- rozširovanie inžinierskych sietí,
- podpora mladých rodín pri výstavbe bývania,
- podpora ekologickej výstavby,
- podpora energeticky efektívnych stavieb.

Rozvoj nájomného bývania

- vypracovanie územno-plánovacej dokumentácie (Územný plán obce) a MÚSES,
- výstavba obecných nájomných bytov,
- rekonštrukcia nevyužívaných objektov na bytové účely,
- podpora dostupného bývania,
- podpora sociálneho bývania,
- rozvoj bývania pre mladé rodiny,
- podpora bývania pre seniorov,
- podpora bezbariérových bytov.

Technická a občianska infraštruktúra nových lokalít

- budovanie vodovodu,
- budovanie kanalizácie,
- budovanie miestnych komunikácií,
- verejné osvetlenie do rozvojových plôch,
- optické siete,
- dažďová kanalizácia,
- rozšírenie energetických sietí,
- budovanie občianskej vybavenosti v nových obytných zónach.

Revitalizácia verejných priestranstiev

- obnova centrálnych zón obce,
- revitalizácia parkov,
- modernizácia verejnej zelene,
- budovanie oddychových zón,
- detské ihriská,
- workoutové ihriská,
- mestský mobiliár,
- fontány, zavlažovanie,
- estetizácia verejného priestoru.

Bezbariérové a bezpečné prostredie

- odstraňovanie architektonických bariér,
- bezbariérové chodníky,
- bezpečné priechody,
- univerzálny dizajn verejných priestorov,
- bezpečnostné kamerové systémy,
- inteligentné verejné osvetlenie v odľahlých častiach obce.

Smart Urban Development

- digitálne územné plánovanie,
- GIS systémy,
- digitálne pasporty územia,
- Smart City riešenia,
- inteligentné riadenie verejných priestranstiev,
- inteligentné zavlažovanie zelene,
- smart verejné osvetlenie,
- digitálna evidencia obecného majetku,
- otvorené priestorové dáta.

Klimaticky odolný rozvoj sídla

- modro-zelená infraštruktúra,
- zelené strechy,
- dažďové záhrady,
- výsadba stromov,
- hospodárenie s dažďovou vodou,
- priepustné povrchy,
- znižovanie prehrievania zastavaného územia,

- podpora nízkouhlíkového rozvoja.

Strategický zámer: Budovať atraktívne, bezpečné, ekologické a moderné sídelné prostredie založené na princípoch udržateľného územného rozvoja, kvalitného bývania, dostupnej technickej a občianskej infraštruktúry, revitalizovaných verejných priestranstiev a inteligentného plánovania rozvoja obce.

Tabuľka 25 – 6. Prioritná oblasť: Podpora bývania a územného rozvoja

Prioritná oblasť	Prioritný cieľ	Opatrenia / aktivity
6. Podpora bývania a územného rozvoja	**6.1 Rozvoj územného plánovania a udržateľného rozvoja územia**	Aktualizácia územného plánu podľa potrieb, spracovanie územných štúdií, príprava rozvojových lokalít, pozemkové úpravy, koordinácia územného rozvoja a digitalizácia územnoplánovacej dokumentácie a PHRSR, KPSS.
	6.2 Vytváranie podmienok pre individuálnu bytovú výstavbu	Príprava stavebných pozemkov (odkup pozemkov nevyužívaných majiteľmi), budovanie inžinierskych sietí, prístupových komunikácií, podpora ekologickej a energeticky efektívnej výstavby rodinných domov.
	6.3 Rozvoj nájomného a dostupného bývania	Výstavba obecných nájomných bytov, rekonštrukcia objektov na bytové účely, podpora sociálneho bývania, bývania pre mladé rodiny, seniorov a ľudí so zdravotným znevýhodnením. Obnova a rozvoj zariadenia DD a DSS.
	6.4 Budovanie technickej a občianskej infraštruktúry v rozvojových lokalitách	Budovanie vodovodu, kanalizácie, miestnych komunikácií, verejného osvetlenia v odľahlých častiach obce, optických sietí, dažďovej kanalizácie a občianskej vybavenosti.
	6.5 Revitalizácia verejných priestranstiev	Obnova parkov, centrálnej časti, pamätníkov, verejnej zelene, oddychových zón, detských a športových ihrísk, vybudovanie obecného mobiliáru a estetizácia verejných priestorov.
	6.6 Vytváranie bezbariérového a bezpečného prostredia	Odstraňovanie architektonických bariér, budovanie bezbariérových chodníkov, priechodov, inteligentného verejného osvetlenia a kamerových systémov.
	6.7 Rozvoj Smart Urban riešení	Zavádzanie GIS, digitálnych pasportov, inteligentného riadenia verejných priestranstiev, smart osvetlenia (kde chýba v obci), inteligentného zavlažovania a digitálnej správy majetku.
	6.8 Podpora klimaticky odolného rozvoja sídla	Budovanie modro-zelenej infraštruktúry, zelených striech, dažďových záhrad, hospodárenie s dažďovou vodou, výsadba stromov a využívanie priepustných povrchov.
	6.9 Rozvoj občianskej vybavenosti a verejných služieb	Výstavba a modernizácia komunitných centier, verejných budov, oddychových zón, detských ihrísk, športových plôch a ďalších zariadení občianskej vybavenosti.
	6.10 Zvyšovanie atraktivity a kvality sídelného prostredia	Komplexný rozvoj obytného prostredia, podpora estetizácie obce, udržateľného urbanizmu, zvyšovanie kvality života a vytváranie atraktívnych podmienok pre bývanie a investície.

7. Oblasť: Hospodársky rozvoj a zamestnanosť

Cieľom rozvoja hospodárstva a zamestnanosti je vytvárať priaznivé podmienky pre rozvoj miestnej ekonomiky, podporovať podnikateľské prostredie, rozvoj malého a stredného podnikania, remesiel a miestnych služieb, zvyšovať konkurencieschopnosť obce prostredníctvom inovácií, digitalizácie a inteligentných riešení, vytvárať nové pracovné príležitosti, podporovať zamestnanosť obyvateľov a rozvíjať partnerstvá medzi samosprávou, podnikateľským sektorom, školami a regionálnymi inštitúciami.

Podpora malého a stredného podnikania

- vytváranie priaznivého podnikateľského prostredia v obci,
- podpora začínajúcich podnikateľov (start-upov),
- podpora rodinného podnikania,
- podpora miestnych podnikateľov,
- rozvoj podnikateľských zón,
- budovanie podnikateľskej infraštruktúry,
- poskytovanie podnikateľského poradenstva,
- podpora podnikateľských inkubátorov,
- prepájanie podnikateľov s výskumnými organizáciami.

Rozvoj remesiel a miestnych služieb

- podpora tradičných remesiel,
- rozvoj miestnych služieb,
- podpora a rozvoj sociálnych podnikov,
- podpora regionálnych výrobcov,
- podpora lokálnych produktov,
- organizovanie remeselných trhov,
- podpora krátkych dodávateľských reťazcov,
- zachovanie tradičných výrobných postupov.

Inovácie a digitalizácia

- podpora digitálnej transformácie podnikov,
- zavádzanie inteligentných technológií,
- automatizácia výrobných procesov,
- podpora Priemyslu 4.0,
- kybernetická bezpečnosť,
- cloudové riešenia,
- využívanie umelej inteligencie,
- podpora digitálnych zručností,
- rozvoj e-commerce.

Rozvoj zamestnanosti

- vytváranie nových pracovných miest,

- podpora miestnej zamestnanosti,
- podpora zamestnávania mladých ľudí,
- podpora zamestnávania seniorov,
- podpora zamestnávania osôb so zdravotným znevýhodnením,
- podpora dlhodobo nezamestnaných,
- podpora flexibilných foriem zamestnávania,
- podpora sociálnej ekonomiky.

Vzdelávanie a rozvoj ľudských zdrojov

- celoživotné vzdelávanie,
- rekvalifikačné programy,
- odborné vzdelávanie,
- podpora duálneho vzdelávania,
- rozvoj digitálnych zručností,
- spolupráca so školami,
- podpora podnikateľského vzdelávania,
- rozvoj manažérskych kompetencií.

Regionálna ekonomika

- podpora regionálnych produktov,
- rozvoj lokálnych dodávateľských reťazcov,
- spolupráca podnikateľov,
- podpora inovatívnych odvetví,
- rozvoj kreatívneho priemyslu,
- podpora vidieckej ekonomiky,
- podpora sociálneho podnikania.

Investície a podnikateľská infraštruktúra

- príprava investičných lokalít,
- budovanie podnikateľských parkov,
- modernizácia podnikateľskej infraštruktúry,
- podpora strategických investícií,
- podpora verejno-súkromných partnerstiev.

Smart Economy

- digitalizácia verejných služieb pre podnikateľov,
- inteligentná správa podnikateľských zón,
- otvorené ekonomické dáta,
- elektronická komunikácia s podnikateľmi,
- podpora smart riešení v podnikaní,
- inteligentné energetické riešenia,
- rozvoj inovačných ekosystémov.

Medzisektorová spolupráca

- spolupráca samosprávy s podnikateľmi,

- spolupráca so školami a univerzitami,
- partnerstvá s regionálnymi rozvojovými agentúrami,
- spolupráca s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny,
- zapájanie do medzinárodných projektov,
- podpora cezhraničnej spolupráce.

Strategický zámer: Budovať konkurencieschopnú, inovatívnu a digitálne orientovanú miestnu ekonomiku založenú na podpore miestneho a regionálneho podnikania, rozvoji remesiel, vytváraní kvalitných pracovných príležitostí, rozvoji ľudského kapitálu a partnerstve verejného, súkromného a neziskového sektora s dôrazom na udržateľný hospodársky rozvoj obce.

Tabuľka 26: 7. Prioritná oblasť- Hospodársky rozvoj a zamestnanosť

Prioritná oblasť	Prioritný cieľ	Opatrenia / aktivity
7. Hospodársky rozvoj a zamestnanosť	**7.1 Podpora malého a stredného podnikania**	Podpora podnikateľského prostredia, začínajúcich podnikateľov, rodinných firiem a fariem, podnikateľských inkubátorov, podnikateľských zón a poradenských služieb.
	7.2 Rozvoj remesiel a miestnych služieb	Podpora tradičných remesiel, regionálnych výrobcov, sociálnych podnikov, lokálnych produktov, krátkych dodávateľských reťazcov a miestnych služieb.
	7.3 Podpora inovácií a digitalizácie	Digitalizácia podnikov, zavádzanie inteligentných technológií, automatizácia, Priemysel 4.0, rozvoj digitálnych zručností, kybernetická bezpečnosť a e-commerce.
	7.4 Podpora zamestnanosti a tvorba pracovných miest	Vytváranie nových pracovných príležitostí, podpora zamestnávania mladých ľudí, seniorov, osôb so zdravotným znevýhodnením, dlhodobo nezamestnaných a rozvoj sociálnej ekonomiky.
	7.5 Rozvoj ľudských zdrojov a celoživotného vzdelávania	Rekvalifikačné programy, odborné vzdelávanie, duálne vzdelávanie, podnikateľské vzdelávanie a rozvoj digitálnych kompetencií.
	7.6 Posilnenie regionálnej ekonomiky a lokálnej produkcie	Podpora regionálnych produktov, miestnych výrobcov, kreatívneho priemyslu, sociálnych podnikov a rozvoj vidieckej ekonomiky.
	7.7 Rozvoj investičného prostredia	Príprava investičných lokalít, podnikateľských parkov, priemyselných zón, podpora strategických investícií a verejno-súkromných partnerstiev.
	7.8 Zavádzanie Smart Economy riešení	Digitalizácia služieb pre podnikateľov, otvorené ekonomické dáta, inteligentná správa podnikateľských zón, podpora smart technológií a inovačných ekosystémov.
	7.9 Rozvoj partnerstiev a spolupráce	Spolupráca samosprávy s podnikateľmi, školami, univerzitami, Úradom práce, regionálnymi rozvojovými agentúrami a zapájanie do národných a medzinárodných projektov.
	7.10 Zvyšovanie konkurencieschopnosti miestnej ekonomiky	Komplexná podpora podnikateľského prostredia, inovácií, zamestnanosti, investícií, produktivity práce a udržateľného hospodárskeho rozvoja.

8 Oblasť: Bezpečnosť a krízové riadenie

Cieľom rozvoja bezpečnosti a krízového riadenia je vytvárať bezpečné, odolné a pripravené prostredie pre život obyvateľov prostredníctvom posilňovania systému ochrany života, zdravia a majetku, rozvoja integrovaného systému krízového riadenia, modernizácie technického vybavenia zložiek civilnej ochrany a dobrovoľného hasičského zboru, zvyšovania pripravenosti na mimoriadne udalosti, využívania inteligentných technológií pri monitorovaní rizík a posilňovania preventívnych opatrení proti prírodným aj technologickým hrozbám.

Rozvoj systému ochrany obyvateľstva

- modernizácia systému civilnej ochrany,
- rozvoj krízového riadenia obce,
- aktualizácia krízových plánov,
- aktualizácia povodňových plánov,
- aktualizácia evakuačných plánov,
- tvorba plánov obnovy po mimoriadnych udalostiach,
- budovanie systému varovania a vyrozumenia obyvateľov,
- pravidelné krízové cvičenia.

Rozvoj dobrovoľného hasičského zboru

- modernizácia hasičskej techniky,
- obstaranie hasičských vozidiel,
- obnova zásahovej techniky,
- modernizácia hasičskej zbrojnice,
- nákup osobných ochranných pracovných prostriedkov,
- modernizácia komunikačných systémov,
- nákup čerpacej techniky,
- vybavenie na zásahy pri dopravných nehodách,
- vybavenie na zásahy pri povodniach,
- odborná príprava a výcvik členov DHZ,
- podpora práce s mládežou v DHZ.

Prevencia pred živelnými pohromami

- protipovodňové opatrenia,
- regulácia vodných tokov,
- čistenie vodných tokov a priepustov,
- budovanie retenčných opatrení,
- stabilizácia svahov,
- protierózne opatrenia,
- monitoring zosuvných území,
- ochrana pred veternými kalamitami,
- ochrana pred požiarmi v prírodnom prostredí,
- preventívna údržba rizikových lokalít.

Kamerové a monitorovacie systémy

- rozširovanie kamerového systému obce,
- inteligentný kamerový monitoring,
- monitorovanie verejných priestranstiev,

- monitorovanie dopravných uzlov,
- monitorovanie rizikových lokalít,
- inteligentná analýza obrazu,
- prepojenie kamerového systému s krízovým riadením,
- ochrana obecného majetku.

Pripravenosť na mimoriadne udalosti

- zabezpečenie núdzového materiálu,
- budovanie skladov civilnej ochrany,
- zabezpečenie náhradných zdrojov elektrickej energie,
- mobilné komunikačné prostriedky,
- zabezpečenie núdzového zásobovania,
- evakuačné cvičenia,
- školenia obyvateľov,
- informačné kampane.

Kybernetická bezpečnosť a ochrana údajov

- ochrana informačných systémov obce,
- zálohovanie dát,
- ochrana pred kybernetickými útokmi,
- bezpečnostné audity,
- školenia zamestnancov,
- rozvoj bezpečnej digitálnej infraštruktúry,
- krízové plány pre IT systémy.

Smart Safety

- inteligentné varovné systémy,
- smart senzory monitorujúce povodne,
- inteligentné riadenie krízových situácií,
- mobilné aplikácie pre informovanie obyvateľov,
- digitálny systém hlásenia porúch,
- využívanie GIS pri krízovom riadení,
- bezpilotné prostriedky (drony) na monitoring rizikových lokalít.

Bezpečnosť verejných priestranstiev

- zlepšovanie verejného osvetlenia v odľahlých častiach obce,
- odstraňovanie rizikových miest,
- zabezpečenie preškolského areálu,
- bezpečnostné prvky na detských a predškolských, športových ihriskách,
- ochrana verejných budov,
- spolupráca s Policajným zborom SR,
- preventívne bezpečnostné kampane.

Environmentálna a klimatická bezpečnosť

- adaptácia na klimatické zmeny,

- opatrenia proti suchu,
- ochrana pred extrémnymi prejavmi počasia,
- zvyšovanie odolnosti kritickej infraštruktúry,
- zabezpečenie strategických objektov,
- rozvoj ekologických preventívnych opatrení.

Strategický zámer: Budovať moderný, efektívny a technologicky vyspelý systém bezpečnosti a krízového riadenia založený na prevencii, pripravenosti, spolupráci záchranných zložiek, inteligentnom monitorovaní rizík a ochrane obyvateľov, majetku a životného prostredia pred prírodnými, technickými a spoločenskými hrozbami.

Tabuľka 27– 8. Prioritná oblasť: Bezpečnosť a krízové riadenie

Prioritná oblasť	Prioritný cieľ	Opatrenia / aktivity
8. Bezpečnosť a krízové riadenie	**8.1 Modernizácia systému ochrany obyvateľstva a krízového riadenia**	Aktualizácia a tvorba obecných krízových, evakuačných a povodňových plánov, rozvoj systému civilnej ochrany, budovanie varovných systémov, organizovanie krízových cvičení a zvyšovanie pripravenosti obce.
	8.2 Modernizácia dobrovoľného hasičského zboru	Obnova hasičskej techniky, modernizácia hasičskej zbrojnice, obstaranie moderných zásahových vozidiel, ochranných pracovných prostriedkov, čerpacej techniky, komunikačných zariadení a odborná príprava členov DHZ.
	8.3 Prevencia a ochrana pred živelnými pohromami	Realizácia protipovodňových opatrení, regulácia a čistenie vodných tokov, stabilizácia svahov, protierózne opatrenia, ochrana pred požiarmi a monitoring rizikových území.
	8.4 Rozvoj kamerových a monitorovacích systémov	Rozširovanie kamerového systému, monitorovanie verejných priestranstiev, dopravných uzlov a rizikových lokalít, inteligentná analýza obrazu a ochrana obecného majetku.
	8.5 Zvyšovanie pripravenosti na mimoriadne udalosti	Budovanie skladov civilnej ochrany, zabezpečenie núdzového materiálu, záložných zdrojov energie, evakuačné cvičenia, školenia obyvateľov a informačné kampane.
	8.6 Posilnenie kybernetickej bezpečnosti a ochrany údajov	Ochrana informačných systémov, bezpečnostné audity, zálohovanie dát, školenia zamestnancov a budovanie bezpečnej digitálnej infraštruktúry.
	8.7 Zavádzanie Smart Safety riešení	Inteligentné varovné systémy, senzory monitorujúce povodne, meteostanice, mobilné aplikácie, GIS, digitálne hlásenie porúch a využívanie dronov pri monitorovaní rizík.
	8.8 Zvyšovanie bezpečnosti verejných priestranstiev	Modernizácia verejného osvetlenia, zabezpečenie verejných budov, školských areálov a detských ihrísk, preventívne kampane a spolupráca s Policajným zborom SR.
	8.9 Posilnenie environmentálnej a klimatickej bezpečnosti	Adaptácia na klimatické zmeny, ochrana kritickej infraštruktúry, opatrenia proti suchu, extrémnym prejavom počasia a zvyšovanie odolnosti obce voči rizikám.
	8.10 Budovanie bezpečnej	Komplexný rozvoj bezpečnostného systému,

	a odolnej obce	koordinácia záchranných zložiek, rozvoj preventívnych opatrení a využívanie moderných technológií pri ochrane obyvateľov.

9. Oblasť: Efektívna verejná správa a digitalizácia

Cieľom rozvoja efektívnej verejnej správy a digitalizácie je budovať modernú, otvorenú, transparentnú, výkonnú a na občana orientovanú samosprávu, ktorá efektívne využíva digitálne technológie, inteligentné (Smart Village/Smart City) riešenia a inovatívne prístupy pri riadení obce. Prioritou je zvyšovanie kvality verejných služieb, elektronizácia komunikácie s občanmi, digitalizácia procesov samosprávy, rozvoj kybernetickej bezpečnosti, zvyšovanie odbornej kapacity obecného úradu a efektívne využívanie národných, európskych a medzinárodných finančných zdrojov na zabezpečenie udržateľného rozvoja obce.

Digitalizácia verejnej správy

- elektronizácia služieb samosprávy,
- digitalizácia administratívnych procesov,
- elektronický obeh dokumentov,
- elektronický archív,
- digitalizácia registratúry,
- elektronické podania,
- elektronické podpisovanie dokumentov,
- online rezervácie služieb,
- elektronické formuláre,
- digitalizácia obecnej agendy.

Elektronická komunikácia s občanmi

- elektronická úradná tabuľa,
- mobilná aplikácia obce,
- SMS a e-mailové notifikácie,
- online podnety občanov,
- elektronické ankety,
- participatívne platformy,
- online konzultácie,
- livestream zasadnutí obecného zastupiteľstva,
- digitálne informačné kanály,
- rozvoj otvorenej komunikácie s verejnosťou.

Smart Village a inteligentné riešenia

- zavádzanie Smart Village (Smart obecných) riešení,
- inteligentné riadenie verejného osvetlenia,
- inteligentné monitorovanie spotreby energií,
- inteligentné odpadové hospodárstvo,
- inteligentné parkovanie,
- digitálne monitorovanie obecného majetku,

- inteligentné zavlažovanie verejnej zelene,
- smart senzory,
- otvorené dáta,
- dátovo riadené rozhodovanie.

Modernizácia informačných technológií

- modernizácia hardvéru,
- modernizácia softvéru,
- budovanie serverovej infraštruktúry,
- cloudové riešenia,
- zálohovanie dát,
- modernizácia počítačových sietí,
- rozvoj digitálnej infraštruktúry,
- bezpečný vzdialený prístup.

Kybernetická bezpečnosť

- ochrana informačných systémov,
- bezpečnostné audity,
- ochrana osobných údajov,
- zálohovanie systémov,
- ochrana pred kybernetickými útokmi,
- školenia zamestnancov,
- implementácia bezpečnostných štandardov,
- plán obnovy informačných systémov.

Rozvoj ľudských zdrojov vo verejnej správe

- odborné vzdelávanie zamestnancov,
- zvyšovanie digitálnych kompetencií,
- projektové riadenie,
- manažérske vzdelávanie,
- vzdelávanie v oblasti verejného obstarávania,
- rozvoj strategického plánovania,
- zvyšovanie kvality poskytovaných služieb.

Projektové riadenie a získavanie externých zdrojov

- príprava projektovej dokumentácie,
- vypracovanie projektových zámerov,
- príprava žiadostí o nenávratný finančný príspevok,
- riadenie projektov,
- monitoring projektov,
- hodnotenie projektov,
- budovanie projektového tímu,
- rozvoj partnerstiev,
- zapájanie sa do národných a medzinárodných výziev.

Transparentnosť a participácia

- zvyšovanie transparentnosti samosprávy,
- otvorené rozpočty,
- zverejňovanie údajov,
- participatívny rozpočet,
- zapájanie občanov do rozhodovania,
- verejné konzultácie,
- podpora občianskych iniciatív,
- rozvoj otvoreného vládnutia.

Smart Governance

- využívanie dát pri riadení obce,
- digitálne rozhodovacie nástroje,
- GIS pre správu majetku,
- digitálny pasport obecného majetku,
- Business Intelligence nástroje,
- monitorovanie výkonnosti samosprávy,
- automatizácia rutinných procesov,
- využívanie umelej inteligencie pri spracovaní údajov.

Strategický zámer: Budovať modernú, digitálnu, transparentnú a efektívnu samosprávu založenú na princípoch Smart Village, otvoreného vládnutia, kvalitných elektronických služieb, na bezpečných informačných technológiách, na aktívnej participácii občanov a na efektívnom využívaní domácich i európskych finančných zdrojov na rozvoj obce.

Tabuľka 28 – 9. Prioritná oblasť: Efektívna verejná správa a digitalizácia

Prioritná oblasť	Prioritný cieľ	Opatrenia / aktivity
9. Efektívna verejná správa a digitalizácia	**9.1 Digitalizácia služieb samosprávy**	Elektronizácia služieb, digitalizácia administratívnych procesov, elektronický obeh dokumentov, elektronické formuláre, elektronické podania, online rezervácie služieb a digitalizácia registratúry.
	9.2 Rozvoj elektronickej komunikácie s občanmi	Mobilná aplikácia obce, elektronická úradná tabuľa, SMS a e-mailové notifikácie, online podnety občanov, elektronické ankety, participatívne platformy a online konzultácie.
	9.3 Zavádzanie Smart Village riešení	Inteligentné riadenie verejného osvetlenia, energetiky, odpadového hospodárstva, monitorovanie obecného majetku, smart senzory, otvorené dáta a dátovo riadené rozhodovanie.
	9.4 Modernizácia informačných technológií	Modernizácia hardvéru a softvéru, cloudové riešenia, serverová infraštruktúra, modernizácia počítačových sietí a rozvoj digitálnej infraštruktúry.
	9.5 Posilnenie kybernetickej bezpečnosti	Ochrana informačných systémov, bezpečnostné audity, zálohovanie dát, ochrana osobných údajov, školenia zamestnancov a implementácia bezpečnostných štandardov.
	9.6 Rozvoj odborných	Vzdelávanie zamestnancov, rozvoj digitálnych

	kapacít verejnej správy	kompetencií, projektového riadenia, strategického plánovania a verejného obstarávania.
	9.7 Efektívne využívanie externých finančných zdrojov	Príprava projektových zámerov, spracovanie projektovej dokumentácie, podávanie žiadostí o granty, riadenie projektov, monitoring a rozvoj partnerstiev.
	9.8 Zvyšovanie transparentnosti a participácie občanov	Otvorené rozpočty, participatívny rozpočet, zverejňovanie údajov, verejné konzultácie, podpora občianskych iniciatív a otvorené vládnutie.
	9.9 Rozvoj Smart Governance	Zavádzanie GIS, Business Intelligence nástrojov, digitálneho pasportu majetku, automatizácie procesov, umelej inteligencie a dátového riadenia samosprávy.
	9.10 Modernizácia riadenia a zvyšovanie výkonnosti samosprávy	Optimalizácia procesov, zvyšovanie kvality verejných služieb, implementácia moderných manažérskych nástrojov a podpora inovatívnych riešení vo verejnej správe.

10.Oblasť: Rozvoj komunitného života

Cieľom rozvoja komunitného života je vytvárať aktívnu, súdržnú a participatívnu komunitu, ktorá podporuje spoluprácu medzi obcou, občanmi, občianskymi združeniami, podnikateľmi, školami, cirkvami a ďalšími partnermi. Prioritou je posilňovanie občianskej angažovanosti, dobrovoľníctva, rozvoj komunitných aktivít, podpora miestnych tradícií, medzigeneračnej spolupráce, kultúrneho a spoločenského života a vytváranie podmienok na aktívne zapájanie verejnosti do rozvoja obce.

Rozvoj komunitných aktivít

- podpora komunitného života,
- organizovanie komunitných podujatí,
- komunitné stretnutia,
- susedské podujatia,
- komunitné festivaly,
- podpora miestnych iniciatív,
- rozvoj komunitných centier,
- podpora komunitných projektov,
- podpora občianskej participácie.

Podpora občianskych združení a spolkov

- podpora činnosti občianskych združení,
- podpora športových klubov,
- podpora dobrovoľných organizácií,
- podpora záujmových spolkov,
- podpora folklórnych súborov,
- podpora poľovníckych, hasičských, rybárskych a záhradkárskych organizácií,
- podpora mládežníckych organizácií,
- podpora seniorských organizácií,
- podpora kultúrnych organizácií.

Podpora dobrovoľníctva

- rozvoj dobrovoľníckych programov,
- dobrovoľnícke brigády,
- zapájanie mládeže,
- podpora dobrovoľníkov pri organizovaní podujatí,
- environmentálne dobrovoľníctvo,
- sociálne dobrovoľníctvo,
- oceňovanie dobrovoľníkov,
- budovanie databázy dobrovoľníkov.

Kultúrny a spoločenský život

- organizovanie kultúrnych podujatí,
- folklórne festivaly,
- obecné slávnosti,
- dni obce,
- koncerty,
- výstavy,
- divadelné predstavenia,
- tvorivé dielne,
- podpora miestnych tradícií,
- uchovávanie kultúrneho dedičstva.

Šport a voľnočasové aktivity

- športové podujatia,
- turnaje,
- turistické pochody,
- cyklistické podujatia,
- podpora športových klubov,
- voľnočasové aktivity pre deti a mládež,
- podpora zdravého životného štýlu,
- rodinné športové podujatia a pod.

Medzigeneračná spolupráca

- spoločné aktivity detí a seniorov,
- komunitné vzdelávanie,
- podpora rodinných aktivít,
- podpora aktívneho starnutia,
- podpora mládežníckych iniciatív,
- generačné mentoringové programy.

Partnerstvá a spolupráca

- spolupráca obce s podnikateľmi,
- spolupráca so školami,
- spolupráca s cirkvami,
- spolupráca s občianskymi a mikroregionálnymi združeniami,
- spolupráca s mikroregiónom,

- medzinárodná spolupráca,
- partnerské obce,
- rozvoj verejno-súkromných partnerstiev.

Participácia občanov

- verejné stretnutia,
- participatívne plánovanie,
- verejné diskusie,
- participatívny rozpočet,
- elektronické ankety,
- zapájanie občanov do prípravy projektov,
- podpora občianskych iniciatív,
- transparentná komunikácia.

Smart Community

- digitálne komunitné platformy,
- mobilná aplikácia obce,
- online kalendár podujatí,
- elektronické prihlasovanie na podujatia,
- digitálna komunikácia s občanmi,
- komunitné sociálne siete,
- online dobrovoľnícke platformy,
- digitálne zdieľanie informácií,
- inteligentné komunitné služby.

Strategický zámer: Budovať aktívnu, súdržnú a spolupracujúcu komunitu založenú na občianskej angažovanosti, dobrovoľníctve, partnerstvách, zachovávaní miestnych tradícií, rozvoji kultúrneho a spoločenského života a využívaní moderných digitálnych nástrojov na podporu komunikácie, participácie a komunitného rozvoja.

Tabuľka 29 – 10. Prioritná oblasť: Rozvoj komunitného života

Prioritná oblasť	Prioritný cieľ	Opatrenia / aktivity
10. Rozvoj komunitného života	**10.1 Podpora komunitných aktivít a občianskej participácie**	Organizovanie komunitných podujatí, podpora miestnych iniciatív, komunitných centier, susedských stretnutí a zapájanie občanov do rozvoja obce.
	10.2 Podpora činnosti spolkov a občianskych združení	Podpora športových klubov, kultúrnych organizácií, dobrovoľných hasičov, folklórnych súborov, poľovníckych, rybárskych, záhradkárskych a ďalších miestnych združení.
	10.3 Rozvoj dobrovoľníctva	Organizovanie dobrovoľníckych programov, brigád, zapájanie mládeže, environmentálne a sociálne dobrovoľníctvo, oceňovanie dobrovoľníkov a budovanie dobrovoľníckej siete.
	10.4 Rozvoj kultúrneho a spoločenského života	Organizovanie obecných slávností, festivalov, koncertov, výstav, jarmokov, divadelných predstavení, tvorivých dielní a podpora zachovávania miestnych tradícií.
	10.5 Podpora športových a voľnočasových aktivít	Organizovanie športových podujatí, turistických pochodov, cyklistických akcií, podpora športových

		klubov a voľnočasových aktivít pre všetky vekové skupiny.
	10.6 Posilňovanie medzigeneračnej spolupráce	Podpora spoločných aktivít detí, mládeže, dospelých a seniorov, komunitného vzdelávania, rodinných podujatí a aktívneho starnutia.
	10.7 Posilňovanie partnerstiev medzi obcou, podnikateľmi a inštitúciami	Rozvoj spolupráce s podnikateľmi, školami, cirkvami, občianskymi združeniami, s banskou spoločnosťou, mikroregiónom a partnerskými obcami.
	10.8 Podpora participácie občanov na riadení obce	Verejné stretnutia, participatívny rozpočet, verejné diskusie, elektronické ankety, zapájanie verejnosti do prípravy projektov a rozhodovacích procesov.
	10.9 Zavádzanie Smart Community riešení	Digitálne komunitné platformy, mobilná aplikácia obce, online kalendár podujatí, elektronická registrácia na podujatia, komunitné informačné systémy a digitálna komunikácia.
	10.10 Posilňovanie sociálnej súdržnosti a kvality komunitného života	Podpora spolupráce medzi občanmi, rozvoj komunitných služieb, podpora solidarity, dobrovoľníctva a vytváranie priaznivých podmienok pre aktívny život v obci.

ČASŤ C PROGRAMOVÁ (PLÁNOVACIA) ČASŤ

5 PROGRAMOVÁ (PLÁNOVACIA) ČASŤ PHRSR OBCE VEĽKÉ POLE NA OBDOBIE ROKOV 2026 − 2031

Programová časť PHRSR nadväzuje na strategickú časť a obsahuje opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám. Zmyslom programovej časti je jej príspevok k splneniu stanoveného strategického cieľa: *Vytvoriť podmienky pre zvýšenie kvality života obyvateľov obce, pre zvýšenie jeho konkurencieschopnosti a ekonomickej výkonnosti s vyváženým rozvojom prioritných oblastí v rámci trvale udržateľného rozvoja.*

Metodika tvorby PHRSR udáva nasledovný postup:

- Starosta obce Veľké Pole spolu so spracovateľmi PHRSR špecifikoval opatrenia, prioritné ciele, aktivity (opatrenia). Na jednotlivé opatrenia a aktivity budú potrebné možné zdroje financovania, ktoré sa budú odvíjať o aktuálnych výziev, financií EÚ a od finančných zdrojov obce. Sumárny návrh prioritných oblastí, cieľov, aktivít, časový horizont a zdroje financovania prezentuje podkapitola 5.1.

5.1 Prioritné oblasti, ciele, aktivity a možné zdroje financovania

Tabuľka 30- 1. Prioritná oblasť- Rozvoj technickej infraštruktúry a Smart Village

Prioritná oblasť	Prioritný cieľ	Opatrenia / aktivity	Zodpovedný subjekt	Časový horizont	Možné zdroje financovania
1. Rozvoj technickej infraštruktúry a Smart Village	**1.1 Modernizácia dopravnej infraštruktúry**	Rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií, mostov, lávok, oporných múrov, chodníkov, bezbariérových trás, cyklochodníkov, parkovísk, modernizácia autobusových zastávok, dopravného značenia, inteligentných priechodov, dopravných ostrovčekov, spomaľovacích prvkov, inteligentného riadenia dopravy a parkovania, nabíjacích staníc pre elektromobily a elektrobicykle.	Obec, VÚC, Správa ciest, projektoví partneri	krátkodobý	Program Slovensko 2021 – 2027, IÚI, Plán obnovy a odolnosti SR, Environmentálny fond, ŠFRB, rozpočet obce, úvery, PPP projekty
	1.2 Rozvoj vodného hospodárstva a kanalizácie	Výstavba a rekonštrukcia vodovodu, rozšírenie vodovodnej siete, rekonštrukcia vodojemu a budovanie kanalizácie, dažďovej kanalizácie,	Obec, vodárenská spoločnosť, projektoví partneri	strednodobý až dlhodobý	Program Slovensko, Environmentálny fond, Plán obnovy a odolnosti SR, rozpočet obce

		čistiarní odpadových vôd, lokálnych ČOV, inteligentný monitoring vodovodnej a kanalizačnej siete, smart vodomery.			
	1.3 Zvyšovanie odolnosti voči klimatickým zmenám	Rekonštrukcia odvodňovacích systémov, budovanie retenčných nádrží, dažďových záhrad, vsakovacích systémov, revitalizácia vodných tokov, stabilizácia brehov, protipovodňové opatrenia, monitoring vodných tokov, systémy včasného varovania pred povodňami, modro-zelená infraštruktúra.	Obec, Slovenský vodohospodársky podnik, projektoví partneri	strednodobý až dlhodobý	Program Slovensko, LIFE, Environmentálny fond, Interreg, Plán obnovy a odolnosti SR
	1.4 Modernizácia energetickej infraštruktúry	Modernizácia verejného osvetlenia na LED v odľahlých častiach obce, inteligentné riadenie osvetlenia, fotovoltické elektrárne, komunitná energetika, batériové úložiská, energetický manažment verejných budov, využívanie obnoviteľných zdrojov energie, tepelné čerpadlá, znižovanie energetickej náročnosti objektov.	Obec, distribučné spoločnosti, energetický manažér	krátkodobý až strednodobý	Program Slovensko, Plán obnovy a odolnosti SR, Environmentálny fond, Modernizačný fond, rozpočet obce
	1.5 Rozvoj digitálnej infraštruktúry	Budovanie optických sietí, podpora 5G, verejné Wi-Fi siete, cloudové riešenia, modernizácia IT infraštruktúry, kybernetická bezpečnosť, GIS, digitálny pasport komunikácií, verejného osvetlenia, zelene a inžinierskych sietí, digitálne technické mapy.	Obec, IT partneri, telekomunikační operátori	krátkodobý až strednodobý	Program Slovensko, Digitálna Európa, Plán obnovy a odolnosti SR, rozpočet obce
	1.6 Modernizácia odpadového hospodárstva	Výstavba zberných dvorov, modernizácia zberných miest, polopodzemné kontajnery, inteligentné kontajnery, elektronická evidencia odpadov, optimalizácia zberových trás, rozvoj triedeného zberu, komunitné kompostovanie a zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu.	Obec, zberová spoločnosť	priebežne	Environmentálny fond, Program Slovensko, ENVIRO projekty, rozpočet obce

	1.7 Zavádzanie Smart Village riešení	Inteligentné riadenie verejného osvetlenia, Smart senzory, monitoring kvality ovzdušia, vody a hluku, meteostanice, inteligentné zavlažovanie, smart parkovanie, digitálny obecný rozhlas, informačné kiosky, mobilná aplikácia obce, elektronické služby, otvorené dáta (Open Data), Digital Twin obce, využitie umelej inteligencie pri správe majetku.	Obec, IT partneri, univerzity, podnikateľský sektor	priebežne počas celého programového obdobia	Program Slovensko, Digitálna Európa, Horizon Europe, Interreg, Plán obnovy a odolnosti SR
	1.8 Efektívna správa obecného majetku	Digitalizácia správy majetku, pasportizácia infraštruktúry, evidencia technického stavu, plánovanie údržby, automatizovaný monitoring porúch, modernizácia komunálnej techniky, ekologizácia vozového parku, inteligentné riadenie zimnej a letnej údržby.	Obec	krátkodobý až strednodobý	Rozpočet obce, Program Slovensko, Plán obnovy a odolnosti SR
	1.9 Rozvoj bezpečnostnej a krízovej infraštruktúry	Kamerové systémy, analytické kamerové riešenia, inteligentné monitorovanie verejných priestorov, varovné systémy, krízové informačné systémy, záložné zdroje energie, inteligentné riadenie mimoriadnych udalostí, ochrana kritickej infraštruktúry.	Obec, DHZ, Polícia SR, krízový štáb obce	priebežne	Ministerstvo vnútra SR, Program Slovensko, Interreg, rozpočet obce
	1.10 Budovanie udržateľnej a inteligentnej obce budúcnosti	Zavádzanie princípov Smart Village, digitalizácia samosprávy, podpora inovácií, energetická sebestačnosť, znižovanie uhlíkovej stopy, inteligentné riadenie spotreby energií, adaptácia na klimatické zmeny, podpora cirkulárnej ekonomiky a prepájanie inteligentných systémov do jednotnej platformy riadenia obce.	Obec, partneri, podnikateľský sektor, mimovládne organizácie	priebežne počas celého programového obdobia	Program Slovensko 2021 – 2027, Plán obnovy a odolnosti SR, Horizon Europe, LIFE, Interreg, Environmentálny fond, Modernizačný fond, EIB, rozpočet obce, súkromné investície, PPP projekty

Tabuľka 31- 2. Prioritná oblasť: Doprava a udržateľná mobilita

Prioritná oblasť	Prioritný cieľ	Opatrenia / aktivity	Zodpovedný subjekt	Časový horizont	Možné zdroje financovania
2. Doprava a udržateľná mobilita	**2.1 Zvyšovanie bezpečnosti cestnej premávky**	Rekonštrukcia nebezpečných úsekov ciest, budovanie bezpečných a značených križovatiek, inteligentných priechodov pre chodcov, doplnenie dopravného značenia, osadenie spomaľovacích prvkov, budovanie dopravných ostrovčekov, modernizácia verejného osvetlenia na rizikových miestach, inštalácia radarov na meranie rýchlosti, dopravné kamerové systémy, preventívne dopravno-bezpečnostné kampane a vzdelávanie účastníkov cestnej premávky.	Obec, Slovenská správa ciest, VÚC, Polícia SR, projektoví partneri	krátkodobý až dlhodobý	Program Slovensko 2021 – 2027, IÚI, Plán obnovy a odolnosti SR, rozpočet obce, Ministerstvo dopravy SR
	2.2 Rozvoj pešej dopravy a cyklistickej infraštruktúry	Výstavba a rekonštrukcia chodníkov, bezbariérových trás, cyklotrás, cyklochodníkov a spoločných trás pre chodcov a cyklistov, budovanie lávok, odpočívadiel, stojanov na bicykle, cykloprístreškov, servisných stanovíšť, bezpečných úschovní bicyklov, inteligentného navigačného systému pre cyklistov a prepojenie na regionálne cyklotrasy.	Obec, VÚC, projektoví partneri, cyklistické združenia	krátkodobý až dlhodobý	Program Slovensko 2021 – 2027, IÚI, Interreg, Plán obnovy a odolnosti SR, rozpočet obce
	2.3 Podpora verejnej dopravy a integrovanej mobility	Modernizácia autobusových zastávok, budovanie bezbariérových nástupíšť, inteligentných zastávok s elektronickými informačnými panelmi, zlepšenie prestupných bodov, podpora integrovaného dopravného systému, budovanie parkovísk Park & Ride a Bike & Ride, koordinácia cestovných poriadkov, podpora ekologických autobusov a digitálnych informačných systémov pre cestujúcich.	Obec, VÚC, dopravcovia, Ministerstvo dopravy SR	strednodobý až dlhodobý	Program Slovensko, IÚI, Plán obnovy a odolnosti SR, rozpočet obce, Európska investičná banka
	2.4 Rozvoj elektromobility aalternatívnych palív	Budovanie verejných nabíjacích staníc pre elektromobily, nabíjacích staníc pre elektrobicykle, podpora elektrifikácie obecného vozového parku, budovanie parkovacích miest s nabíjaním, rozvoj infraštruktúry pre alternatívne palivá, inteligentné riadenie nabíjania a podpora komunitnej elektromobility.	Obec, distribučné spoločnosti, súkromní investori	krátkodobý až strednodobý	Program Slovensko, Plán obnovy a odolnosti SR, Modernizačný fond, Environmentálny fond, súkromné investície
	2.5 Inteligentné riadenie dopravy (Smart Mobility)	Zavádzanie inteligentných dopravných systémov (ITS), dopravných senzorov, monitorovania intenzity dopravy, inteligentného riadenia križovatiek, smart parkovania, elektronického navigačného	Obec, IT partneri, VÚC, Ministerstvo dopravy SR	priebežne počas celého programového obdobia	Program Slovensko, Digitálna Európa, Horizon Europe, Interreg, Plán obnovy a odolnosti SR

		systému, zberu dopravných dát, dopravných aplikácií pre občanov a využívania umelej inteligencie pri riadení dopravy.			
	2.6 Rozvoj statickej dopravy	Výstavba a rekonštrukcia parkovísk, záchytných parkovísk, parkovacích domov podľa potrieb obce, parkovísk pri verejných budovách, inteligentný systém riadenia parkovania, parkovanie pre bicykle a motocykle, bezbariérové parkovacie miesta a zelené parkoviská s prvkami hospodárenia s dažďovou vodou.	Obec	krátkodobý až strednodobý	Program Slovensko, rozpočet obce, IÚI, PPP projekty
	2.7 Bezbariérová a inkluzívna mobilita	Odstraňovanie architektonických bariér, budovanie bezbariérových priechodov, zastávok, chodníkov, orientačných prvkov pre osoby so zdravotným znevýhodnením, bezpečných trás do škôl a verejných inštitúcií, podpora mobility seniorov a osôb so zníženou schopnosťou pohybu.	Obec, organizácie zastupujúce osoby so zdravotným znevýhodnením	priebežne	Program Slovensko, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, rozpočet obce
	2.8 Rozvoj ekologickej a aktívnej mobility	Podpora pešej dopravy, cyklistiky, zdieľaných bicyklov a elektrobicyklov, podpora ekologických spôsobov dopravy, výsadba zelene pozdĺž komunikácií, budovanie oddychových zón pri cyklotrasách, kampane na podporu udržateľnej mobility a realizácia Európskeho týždňa mobility.	Obec, školy, občianske združenia, partneri	priebežne počas celého programového obdobia	Program Slovensko, LIFE, Interreg, Environmentálny fond, rozpočet obce
	2.9 Modernizácia dopravnej infraštruktúry	Rekonštrukcia miestnych komunikácií, mostov, lávok, oporných múrov, odvodnenia komunikácií, dopravného značenia, inteligentného verejného osvetlenia, zvyšovanie kvality cestnej siete a jej klimatickej odolnosti.	Obec, Slovenská správa ciest, VÚC	krátkodobý až dlhodobý	Program Slovensko, IÚI, Plán obnovy a odolnosti SR, Environmentálny fond, rozpočet obce
	2.10 Budovanie udržateľného dopravného systému obce	Tvorba plánov udržateľnej mobility (SUMP), prepojenie všetkých druhov dopravy, digitalizácia dopravných služieb, podpora Smart Mobility, znižovanie emisií z dopravy, adaptácia dopravnej infraštruktúry na klimatické zmeny a rozvoj nízkouhlíkovej dopravy.	Obec, VÚC, Ministerstvo dopravy SR, projektoví partneri	priebežne počas celého programového obdobia	Program Slovensko 2021 – 2027, IÚI, Horizon Europe, LIFE, Interreg, Plán obnovy a odolnosti SR, Modernizačný fond, rozpočet obce

Tabuľka 32- 3. Prioritná oblasť: Ochrana životného prostredia a adaptácia na zmenu klímy

3. Prioritná oblasť	Prioritný cieľ	Opatrenia a/aktivity	Zodpovedný subjekt	Časový horizont	Možné zdroje financovania
3. Ochrana životného prostredia a adaptácia na zmenu klímy	**3.1 Zvyšovanie energetickej efektívnosti verejných budov**	Obnova administratívnych a verejných budov, zatepľovanie, modernizácia vykurovania, energetický manažment, inteligentné riadenie spotreby energií, energetické audity.	Obec, správcovia budov, energetickí partneri	krátkodobý až strednodobý	Program Slovensko 2021 – 2027, Plán obnovy a odolnosti SR, Environmentálny fond, Modernizačný fond, rozpočet obce
	3.2 Podpora využívania obnoviteľ-ných zdrojov energie	Fotovoltické systémy, tepelné čerpadlá, solárne kolektory, komunitná energetika, batériové úložiská, využívanie biomasy a ďalších obnoviteľných zdrojov energie.	Obec, energetické spoločnosti, partneri	strednodobý až dlhodobý	Program Slovensko, Modernizačný fond, Plán obnovy a odolnosti SR, Environmentálny fond
	3.3 Ochrana prírody, krajiny a biodiverzity	Ochrana lesov, vodných tokov a biotopov, revitalizácia krajiny, výsadba pôvodných drevín, eliminácia inváznych druhov, podpora ekologickej stability územia.	Obec, Štátna ochrana prírody SR, Slovenský vodohospodársky podnik, Lesy SR, občianske združenia	priebežne	Program Slovensko, LIFE, Environmentálny fond, Interreg
	3.4 Rozvoj odpadového a obehového hospodárstva	Rozšírenie triedeného zberu, dobudovanie zberného dvora, inteligentné kontajnery, komunitné kompostovanie, podpora recyklácie, predchádzanie vzniku odpadu a environmentálna osveta.	Obec, zberová spoločnosť	priebežne	Environmentálny fond, Program Slovensko, rozpočet obce
	3.5 Adaptácia na klimatické zmeny a hospodárenie s vodou	Zadržiavanie dažďovej vody, retenčné nádrže, vsakovacie systémy, dažďové záhrady, zelené strechy, protipovodňové opatrenia, revitalizácia vodných tokov.	Obec, Slovenský vodohospodársky podnik, partneri	strednodobý až dlhodobý	Program Slovensko, LIFE, Interreg, Environmentálny fond, Plán obnovy a odolnosti SR
	3.6 Rozvoj zelenej a modro-zelenej infraštru-ktúry	Výsadba stromov, revitalizácia parkov, zakladanie komunitných záhrad, obnova verejnej zelene, zelené koridory, oddychové zóny, ochrana významných stromov.	Obec, organizácie ochrany prírody, občianske združenia	priebežne	Program Slovensko, Environmentálny fond, LIFE, Interreg
	3.7 Zlepšovanie kvality ovzdušia a znižovanie emisií	Podpora ekologického vykurovania, monitoring ovzdušia, znižovanie prašnosti, podpora nízkoemisnej dopravy, opatrenia na znižovanie uhlíkovej stopy.	Obec, partneri, Environmentálny fond	priebežne	Program Slovensko, Environmentálny fond, Modernizačný fond
	3.8	Environmentálna osveta,	Obec, školy,	priebežne	Program

	Environmentálne vzdelávanie a zapájanie verejnosti	vzdelávacie aktivity pre školy, komunitné projekty, dobrovoľnícke brigády, podpora ekologického správania obyvateľov.	občianske združenia		Slovensko, Erasmus+, Interreg, Environmentálny fond, rozpočet obce
	3.9 Zavádzanie Smart Environment riešení	Inteligentné monitorovanie kvality ovzdušia, vody a hluku, smart meteostanice, inteligentné zavlažovanie, digitálny monitoring energií, smart odpadové hospodárstvo a otvorené environmentálne dáta.	Obec, IT partneri, univerzity, výskumné organizácie	priebežne počas celého programového obdobia	Program Slovensko, Digitálna Európa, Horizon Europe, Interreg, Plán obnovy a odolnosti SR
	3.10 Podpora udržateľného rozvoja a klimatickej odolnosti obce	Realizácia adaptačných opatrení, podpora uhlíkovej neutrality, cirkulárnej ekonomiky, implementácia environmentálnych stratégií, zvyšovanie odolnosti obce voči klimatickým rizikám.	Obec, partneri, mimo-vládne organi-zácie, podnikateľ-ský sektor	priebežne počas celého programového obdobia	Program Slovensko 2021 – 2027, LIFE, Horizon Europe, Interreg, Environmentálny fond, Modernizačný fond, rozpočet obce

Tabuľka 33- 4. Prioritná oblasť: Rozvoj cestovného ruchu a kultúrneho dedičstva

Prioritná oblasť	Prioritný cieľ	Opatrenia / aktivity	Zodpovedný subjekt	Časový horizont	Možné zdroje financovania
4. Rozvoj cestovného ruchu a kultúrneho dedičstva	**4.1 Obnova kultúrneho, historického a technického dedičstva**	Obnova kultúrnych pamiatok, sakrálnych a technických pamiatok, objektov, historických budov, pamätníkov, revitalizácia historických verejných priestranstiev a digitalizácia kultúrneho dedičstva.	Obec, vlastníci pamiatok, pamiatkové úrady, občianske združenia	strednodobý až dlhodobý	Program Slovensko 2021 – 2027, Ministerstvo kultúry SR, Obnovme si svoj dom, Interreg, rozpočet obce
	4.2 Rozvoj turizmu a rekreácie, agroturizmu	Obnova a sprístupnenie náučných chodníkov, expozícií, návštevníckych centier, organizovanie obecných, kultúrnych, športových a vzdelávacích podujatí a prezentácia histórie obce	Obec, združenia, oblastná organizácia cestovného ruchu	strednodobý až dlhodobý	Program Slovensko, Interreg, Program cezhraničnej spolupráce, Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR, rozpočet obce
	4.3 Rozvoj turistickej infraštruktúry	Budovanie turistických chodníkov, náučných chodníkov, rozhľadní, vyhliadkových miest, oddychových zón, informačných tabúľ, orientačných systémov, parkovísk a ďalšieho vybavenia pre návštevníkov.	Obec, oblastná organizácia cestovného ruchu, Lesy SR, partneri	priebežne	Program Slovensko, Interreg, rozpočet obce, Environmentálny fond
	4.4 Rozvoj cyklistickej infraštruktúry a	Budovanie cyklotrás, cyklo odpočívadiel, servisných stanovíšť, stojanov na bicykle, nabíjacích staníc pre	Obec, VÚC, partneri	krátkodobý až dlhodobý	Program Slovensko, IÚI, Interreg, Plán obnovy a odolnosti

	cykloturistiky	elektrobicykle a prepájanie na regionálne cyklistické siete.			SR
	4.5 Propagácia kultúrnych a prírodných hodnôt obce	Marketing destinácie, tvorba propagačných materiálov, turistických máp, webovej stránky, mobilnej aplikácie, virtuálnych prehliadok, informačných kampaní a spolupráca s organizáciami cestovného ruchu.	Obec, oblastná organizácia cestovného ruchu, podnikatelia	priebežne	Program Slovensko, Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR, Interreg, rozpočet obce
	4.6 Podpora miestnych tradícií a kultúrnych podujatí	Organizovanie folklórnych festivalov, baníckych dní, výstav, koncertov, divadelných predstavení, podpora tradičných remesiel, folklórnych súborov a komunitných podujatí.	Obec, kultúrne organizácie, školy, občianske združenia	priebežne	Fond na podporu umenia, Ministerstvo kultúry SR, Program Slovensko, rozpočet obce
	4.7 Rozvoj športových a rekreačných aktivít	Organizovanie športových podujatí, turistických pochodov, cyklistických podujatí, budovanie rekreačných zón a podpora aktívneho trávenia voľného času.	Obec, športové kluby, školy, občianske združenia	priebežne	Fond na podporu športu, Program Slovensko, rozpočet obce
	4.8 Ochrana prírodného dedičstva a rozvoj ekoturizmu	Ochrana prírodných a kultúrnych lokalít UNESCO, lesov, vodných tokov, biodiverzity, revitalizácia krajiny, budovanie prírodných náučných chodníkov a rozvoj environmentálneho turizmu.	Obec, Štátna ochrana prírody SR, Lesy SR, občianske združenia	priebežne	LIFE, Program Slovensko, Environmentálny fond, Interreg
	4.9 Zavádzanie Smart Tourism riešení	Digitálne informačné systémy, QR kódy na pamiatkach, inteligentné informačné kiosky, audioguide, mobilné aplikácie, online rezervačné systémy, digitálny kalendár podujatí a inteligentné monitorovanie návštevnosti.	Obec, IT partneri, oblastná organizácia cestovného ruchu	priebežne počas celého programového obdobia	Program Slovensko, Digitálna Európa, Horizon Europe, Interreg
	4.10 Budovanie udržateľného cestovného ruchu	Podpora udržateľného rozvoja cestovného ruchu, rozvoj spolupráce s podnikateľmi, vytváranie nových turistických produktov, zvyšovanie kvality služieb a prepájanie kultúrneho, prírodného a športového potenciálu obce.	Obec, oblastná organizácia cestovného ruchu, podnikateľský sektor, partneri	priebežne počas celého programového obdobia	Program Slovensko 2021 – 2027, Interreg, Horizon Europe, rozpočet obce, súkromné investície

Tabuľka 34- 5. Prioritná oblasť: Sociálna infraštruktúra a kvalita života

Prioritná oblasť	Prioritný cieľ	Opatrenia / aktivity	Zodpovedný subjekt	Časový horizont	Možné zdroje financovania
5. Sociálna infraštruktúra a kvalita života	**5.1 Rozvoj školstva a predškolskej výchovy**	Modernizácia materskej školy,, rozširovanie kapacít, digitalizácia vzdelávania, inkluzívne vzdelávanie, modernizácia športovísk, ihrísk a bezbariérovosť preškolského zariadenia.	Obec, školy, Ministerstvo školstva SR	krátkodobý až dlhodobý	Program Slovensko 2021 – 2027, Plán obnovy a odolnosti SR, Ministerstvo školstva SR, rozpočet obce
	5.2 Rozvoj sociálnych služieb	Rozvoj terénnej a opatrovateľskej služby, ambulantných a komunitných sociálnych služieb, sociálne poradenstvo, podpora rodín a sociálna prevencia. Vybudovanie a podpora existujúceho sociálneho podniku v obci/v regióne.	Obec, poskytovatelia sociálnych služieb	priebežne	Program Slovensko, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, rozpočet obce
	5.3 Rozvoj integrovanej sociálnej a zdravotnej starostlivosti	Rozvoj služieb prostredníctvom Centra integrovanej sociálnej a zdravotnej starostlivosti (CISZS) Nová Baňa, integrácia sociálnych a zdravotných služieb, komunitná dlhodobá starostlivosť a koordinácia starostlivosti o odkázané osoby.	Obec, **CISZS Nová Baňa**, Banskobystrický samosprávny kraj, poskytovatelia sociálnych a zdravotných služieb	priebežne počas celého programového obdobia	Program Slovensko, Plán obnovy a odolnosti SR, Ministerstvo zdravotníctva SR, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
	5.4 Rozvoj zdravotnej starostlivosti	Zvyšovanie dostupnosti zdravotnej starostlivosti, preventívne programy, podpora primárnej zdravotnej starostlivosti, telemedicína a podpora zdravého životného štýlu.	Obec, zdravotnícke zariadenia, Ministerstvo zdravotníctva SR	strednodobý až dlhodobý	Program Slovensko, Plán obnovy a odolnosti SR, Ministerstvo zdravotníctva SR
	5.5 Podpora seniorov a osôb so zdravotným znevýhodnením	Rozvoj terénnych služieb, podpora aktívneho starnutia, spolupráca s DD a DSS, podpora domácej starostlivosti,	Obec, DD a DSS, poskytovatelia sociálnych služieb	priebežne	Program Slovensko, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR,

		klubov seniorov a dobrovoľníctva.			rozpočet obce
	5.6 Rozvoj občianskej vybavenosti	Budovanie komunitných centier, modernizácia budov v správe obci, ubytovacích a stravovacích zariadení, detských ihrísk, verejných priestranstiev, cintorínov, domova smútku a ďalších zariadení občianskej vybavenosti.	Obec	krátkodobý až dlhodobý	Program Slovensko, IÚI, rozpočet obce
	5.7 Podpora športu, kultúry a voľnočasových aktivít	Modernizácia športovísk, výstavba multifunkčných ihrísk, podpora športových klubov, kultúrnych podujatí, folklóru, komunitných aktivít a voľnočasových programov.	Obec, školy, športové kluby, kultúrne organizácie	priebežne	Fond na podporu športu, Fond na podporu umenia, Program Slovensko, rozpočet obce
	5.8 Vytváranie bezbariérového a inkluzívneho prostredia	Odstraňovanie architektonických bariér, bezbariérové verejné budovy, chodníky, zastávky, podpora univerzálneho dizajnu a sociálnej inklúzie.	Obec, organizácie zastupujúce osoby so zdravotným znevýhodnením	priebežne	Program Slovensko, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, rozpočet obce
	5.9 Digitalizácia sociálnych a zdravotných služieb (Smart Health & Smart Community)	Zavádzanie elektronických služieb, online komunikácie, telemedicíny, digitálneho sociálneho poradenstva, inteligentného monitorovania potrieb obyvateľov a smart komunitných riešení.	Obec, CISZS Nová Baňa, IT partneri, zdravotnícke zariadenia	priebežne počas celého programového obdobia	Program Slovensko, Digitálna Európa, Horizon Europe, Plán obnovy a odolnosti SR
	5.10 Zvyšovanie kvality života a komunitného rozvoja	Podpora komunitného života, dobrovoľníctva, medzigeneračnej spolupráce, zdravého životného štýlu, dostupnosti služieb občianskej vybavenosti a vytvárania priaznivého prostredia pre život všetkých obyvateľov.	Obec, občianske združenia, komunitné organizácie, partneri	priebežne počas celého programového obdobia	Program Slovensko 2021 – 2027, Erasmus+, Interreg, rozpočet obce, súkromné zdroje

Tabuľka 35- 6. Prioritná oblasť: Podpora bývania a územného rozvoja

Prioritná oblasť	Prioritný cieľ	Opatrenia / aktivity	Zodpovedný subjekt	Časový horizont	Možné zdroje financovania
6. Podpora bývania a územného rozvoja	**6.1 Rozvoj územného plánovania a udržateľného rozvoja územia**	Aktualizácia územného plánu, spracovanie územných štúdií, príprava rozvojových lokalít, pozemkové úpravy, koordinácia územného rozvoja a digitalizácia územnoplánovacej dokumentácie.	Obec, spracovateľ územného plánu, projektanti	krátkodobý až strednodobý	Program Slovensko 2021 – 2027, rozpočet obce
	6.2 Vytváranie podmienok pre individuálnu bytovú výstavbu a pre výstavbu rodinných domov	Príprava stavebných pozemkov (odkup pozemkov nevyužívaných majiteľmi), budovanie inžinierskych sietí, prístupových komunikácií, podpora ekologickej a energeticky efektívnej výstavby rodinných domov.	Obec, developeri, vlastníci pozemkov	strednodobý až dlhodobý	Program Slovensko, rozpočet obce, súkromné investície
	6.3 Rozvoj nájomného a dostupného bývania	Výstavba obecných nájomných bytov, rekonštrukcia objektov na bytové účely, podpora sociálneho bývania, bývania pre mladé rodiny, seniorov a osoby so zdravotným znevýhodnením.	Obec, Štátny fond rozvoja bývania, developeri	strednodobý až dlhodobý	ŠFRB, Program Slovensko, Plán obnovy a odolnosti SR, rozpočet obce
	6.4 Budovanie technickej a občianskej infraštruktúry v rozvojových lokalitách	Budovanie vodovodu, kanalizácie, miestnych komunikácií, verejného osvetlenia, optických sietí, dažďovej kanalizácie a občianskej vybavenosti.	Obec, správcovia inžinierskych sietí	krátkodobý až dlhodobý	Program Slovensko, Environmentálny fond, rozpočet obce
	6.5 Revitalizácia verejných priestranstiev	Obnova parkov, centra obce, verejnej zelene, oddychových zón, detských a športových ihrísk, mestského mobiliáru a estetizácia verejných priestorov.	Obec	priebežne	Program Slovensko, IÚI, Environmentálny fond, rozpočet obce
	6.6 Vytváranie bezbariérového a bezpečného prostredia	Odstraňovanie architektonických bariér, budovanie bezbariérových chodníkov, priechodov, inteligentného verejného osvetlenia a kamerových systémov.	Obec, organizácie zastupujúce osoby so zdravotným znevýhodnením	priebežne	Program Slovensko, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, rozpočet obce
	6.7 Rozvoj Smart Urban riešení	Zavádzanie GIS, digitálnych pasportov, inteligentného riadenia verejných priestranstiev, smart osvetlenia, inteligentného	Obec, IT partneri	priebežne počas celého programového obdobia	Program Slovensko, Digitálna Európa, Horizon Europe, Plán obnovy a

		zavlažovania a digitálnej správy majetku.			odolnosti SR
	6.8 Podpora klimaticky odolného rozvoja sídla	Budovanie modro-zelenej infraštruktúry, zelených striech, dažďových záhrad, hospodárenie s dažďovou vodou, výsadba stromov a využívanie priepustných povrchov.	Obec, partneri, organizácie ochrany prírody	priebežne	LIFE, Environmentálny fond, Program Slovensko, Interreg
	6.9 Rozvoj občianskej vybavenosti a verejných služieb	Výstavba a modernizácia komunitných centier, verejných budov, oddychových zón, detských ihrísk, športových plôch a ďalších zariadení občianskej vybavenosti.	Obec, partneri	krátkodobý až dlhodobý	Program Slovensko, IÚI, rozpočet obce
	6.10 Zvyšovanie atraktivity a kvality sídelného prostredia	Komplexný rozvoj obytného prostredia, podpora estetizácie obce, udržateľného urbanizmu, zvyšovanie kvality života a vytváranie atraktívnych podmienok pre bývanie a investície.	Obec, partneri, podnikateľský sektor	priebežne počas celého programového obdobia	Program Slovensko 2021 – 2027, Interreg, rozpočet obce, súkromné investície

Tabuľka 36 – 7. Prioritná oblasť Hospodársky rozvoj a zamestnanosť

Prioritná oblasť	Prioritný cieľ	Opatrenia / aktivity	Zodpovedný subjekt	Časový horizont	Možné zdroje financovania
7. Hospodársky rozvoj a zamestnanosť	**7.1 Podpora malého a stredného podnikania**	Podpora podnikateľského prostredia, začínajúcich podnikateľov, rodinných firiem, podnikateľských inkubátorov, podnikateľských zón a poradenských služieb.	Obec, podnikatelia, regionálne rozvojové agentúry	priebežne	Program Slovensko 2021 – 2027, Ministerstvo hospodárstva SR, rozpočet obce
	7.2 Rozvoj remesiel a miestnych služieb	Podpora tradičných remesiel, regionálnych výrobcov, sociálnych podnikov, lokálnych produktov, krátkych dodávateľských reťazcov a miestnych služieb.	Obec, podnikatelia, remeselné združenia	priebežne	Program Slovensko, Interreg, rozpočet obce
	7.3 Podpora inovácií a digitalizácie	Digitalizácia podnikov, zavádzanie inteligentných technológií, automatizácia, Priemysel 4.0, rozvoj digitálnych zručností, kybernetická bezpečnosť a e-commerce.	Obec, podnikateľský sektor, IT partneri	strednodobý až dlhodobý	Program Slovensko, Digitálna Európa, Horizon Europe, Plán obnovy a odolnosti SR
	7.4 Podpora zamestnanosti a tvorba pracovných miest	Vytváranie nových pracovných príležitostí, podpora zamestnávania mladých ľudí, seniorov, osôb so zdravotným znevýhodnením, dlhodobo	Obec, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, zamestnávateli a	priebežne	Program Slovensko, ESF+, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

		nezamestnaných a rozvoj sociálnej ekonomiky.			
	7.5 Rozvoj ľudských zdrojov a celoživotného vzdelávania	Rekvalifikačné programy, odborné vzdelávanie, duálne vzdelávanie, podnikateľské vzdelávanie a rozvoj digitálnych kompetencií.	Obec, školy, vzdelávacie inštitúcie	priebežne	Program Slovensko, Erasmus+, ESF+, Plán obnovy a odolnosti SR
	7.6 Posilnenie regionálnej ekonomiky a lokálnej produkcie	Podpora regionálnych produktov, miestnych výrobcov, kreatívneho priemyslu, sociálnych podnikov a rozvoj vidieckej ekonomiky.	Obec, podnikatelia, miestne akčné skupiny	priebežne	Program Slovensko, LEADER, Interreg, rozpočet obce
	7.7 Rozvoj investičného prostredia	Príprava investičných lokalít, podnikateľských parkov, priemyselných zón, podpora strategických investícií a verejno-súkromných partnerstiev.	Obec, investori, developeri	strednodobý až dlhodobý	Program Slovensko, súkromné investície, rozpočet obce
	7.8 Zavádzanie Smart Economy riešení	Digitalizácia služieb pre podnikateľov, otvorené ekonomické dáta, inteligentná správa podnikateľských zón, podpora smart technológií a inovačných ekosystémov.	Obec, IT partneri, podnikatelia	priebežne počas celého programového obdobia	Program Slovensko, Digitálna Európa, Horizon Europe
	7.9 Rozvoj partnerstiev a spolupráce	Spolupráca samosprávy s podnikateľmi, školami, univerzitami, Úradom práce, regionálnymi rozvojovými agentúrami a zapájanie do národných a medzinárodných projektov.	Obec, regionálne rozvojové agentúry, školy, podnikatelia	priebežne	Program Slovensko, Interreg, Erasmus+, rozpočet obce
	7.10 Zvyšovanie konkurencie-schopnosti miestnej ekonomiky	Komplexná podpora podnikateľského prostredia, inovácií, zamestnanosti, investícií, produktivity práce a udržateľného hospodárskeho rozvoja.	Obec, podnikateľský sektor, partneri	priebežne počas celého programového obdobia	Program Slovensko 2021 – 2027, Horizon Europe, Interreg, súkromné investície, rozpočet obce

Tabuľka 37- 8. Prioritná oblasť: Bezpečnosť a krízové riadenie

Prioritná oblasť	Prioritný cieľ	Opatrenia / aktivity	Zodpovedný subjekt	Časový horizont	Možné zdroje financovania
8. Bezpečnosť a krízové riadenie	**8.1 Modernizácia systému ochrany obyvateľstva a krízového riadenia**	Aktualizácia a tvorba krízových, evakuačných a povodňových plánov, rozvoj systému civilnej ochrany, budovanie varovných systémov, organizovanie krízových	Obec, okresný úrad – odbor krízového riadenia	priebežne	Program Slovensko 2021 – 2027, rozpočet obce, Ministerstvo vnútra SR

		cvičení a zvyšovanie pripravenosti obce. Rozvoj a tvorba dokumentov MÚSES, RÚSES			
	8.2 Modernizácia dobrovoľného hasičského zboru	Obnova hasičskej techniky, modernizácia hasičskej zbrojnice, obstaranie moderných zásahových vozidiel, ochranných pracovných prostriedkov, čerpacej techniky, komunikačných zariadení a odborná príprava členov DHZ.	Obec, Dobrovoľný hasičský zbor, Dobrovoľná požiarna ochrana SR	krátkodobý až dlhodobý	Ministerstvo vnútra SR, Dobrovoľná požiarna ochrana SR, Program Slovensko, rozpočet obce
	8.3 Prevencia a ochrana pred živelnými pohromami	Realizácia protipovodňových opatrení, regulácia a čistenie vodných tokov, stabilizácia svahov, protierózne opatrenia, ochrana pred požiarmi a monitoring rizikových území.	Obec, Slovenský vodohospodársky podnik, Slovenský hydrometeorologický ústav	priebežne	Program Slovensko, Environmentálny fond, LIFE, Interreg
	8.4 Rozvoj kamerových a monitorovacích systémov	Rozširovanie kamerového systému, monitorovanie verejných priestranstiev, dopravných uzlov a rizikových lokalít, inteligentná analýza obrazu a ochrana obecného majetku.	Obec, Policajný zbor SR, IT partneri	krátkodobý až strednodobý	Program Slovensko, Ministerstvo vnútra SR, rozpočet obce
	8.5 Zvyšovanie pripravenosti na mimoriadne udalosti	Budovanie skladov civilnej ochrany, zabezpečenie núdzového materiálu, záložných zdrojov energie, evakuačné cvičenia, školenia obyvateľov a informačné kampane.	Obec, Dobrovoľný hasičský zbor, zložky integrovaného záchranného systému	priebežne	Program Slovensko, Ministerstvo vnútra SR, rozpočet obce
	8.6 Posilnenie kybernetickej bezpečnosti a ochrany údajov	Ochrana informačných systémov, bezpečnostné audity, zálohovanie dát, školenia zamestnancov a budovanie bezpečnej digitálnej infraštruktúry.	Obec, IT partneri, Národný bezpečnostný úrad	priebežne	Program Slovensko, Digitálna Európa, Plán obnovy a odolnosti SR
	8.7 Zavádzanie Smart Safety riešení	Inteligentné varovné systémy, senzory monitorujúce povodne, meteostanice, mobilné aplikácie, GIS, digitálne hlásenie porúch a	Obec, IT partneri, záchranné zložky	priebežne počas celého programového obdobia	Program Slovensko, Digitálna Európa, Horizon Europe, Interreg

		využívanie dronov pri monitorovaní rizík.			
	8.8 Zvyšovanie bezpečnosti verejných priestranstiev	Modernizácia verejného osvetlenia, zabezpečenie verejných budov, školských areálov a detských ihrísk, preventívne kampane a spolupráca s Policajným zborom SR.	Obec, Policajný zbor SR	priebežne	Program Slovensko, Ministerstvo vnútra SR, rozpočet obce
	8.9 Posilnenie environmentálnej a klimatickej bezpečnosti	Adaptácia na klimatické zmeny, ochrana kritickej infraštruktúry, opatrenia proti suchu, extrémnym prejavom počasia a zvyšovanie odolnosti obce voči rizikám.	Obec, Slovenský vodohospodársky podnik, Environmentálny fond	strednodobý až dlhodobý	Environmentálny fond, LIFE, Program Slovensko, Interreg
	8.10 Budovanie bezpečnej a odolnej obce	Komplexný rozvoj bezpečnostného systému, koordinácia záchranných zložiek, rozvoj preventívnych opatrení a využívanie moderných technológií pri ochrane obyvateľov.	Obec, partneri, zložky integrovaného záchranného systému	priebežne počas celého programového obdobia	Program Slovensko 2021 – 2027, Ministerstvo vnútra SR, Interreg, rozpočet obce

Tabuľka 38: 9. Prioritná oblasť: Efektívna verejná správa a digitalizácia

Prioritná oblasť	Prioritný cieľ	Opatrenia / aktivity	Zodpovedný subjekt	Časový horizont	Možné zdroje financovania
9. Efektívna verejná správa a digitalizácia	**9.1 Digitalizácia služieb samosprávy**	Elektronizácia služieb, digitalizácia administratívnych procesov, elektronický obeh dokumentov, elektronické formuláre, elektronické podania, online rezervácie služieb a digitalizácia registratúry.	Obec, dodávatelia informačných technológií	krátkodobý až strednodobý	Program Slovensko 2021 – 2027, Plán obnovy a odolnosti SR, rozpočet obce
	9.2 Rozvoj elektronickej komunikácie s občanmi	Mobilná aplikácia obce, elektronická úradná tabuľa, SMS a e-mailové notifikácie, online podnety občanov, elektronické ankety, participatívne platformy a online konzultácie.	Obec	priebežne	Program Slovensko, rozpočet obce
	9.3 Zavádzanie Smart Village riešení	Inteligentné riadenie verejného osvetlenia, energetiky, odpadového	Obec, IT partneri, technologické spoločnosti	strednodobý až dlhodobý	Program Slovensko, Digitálna Európa,

		hospodárstva, monitorovanie obecného majetku, smart senzory, otvorené dáta a dátovo riadené rozhodovanie.			Horizon Europe, Interreg
	9.4 Modernizácia informačných technológií	Modernizácia hardvéru a softvéru, cloudové riešenia, serverová infraštruktúra, modernizácia počítačových sietí a rozvoj digitálnej infraštruktúry.	Obec, IT partneri	priebežne	Program Slovensko, Plán obnovy a odolnosti SR, rozpočet obce
	9.5 Posilnenie kybernetickej bezpečnosti	Ochrana informačných systémov, bezpečnostné audity, zálohovanie dát, ochrana osobných údajov, školenia zamestnancov a implementácia bezpečnostných štandardov.	Obec, Národný bezpečnostný úrad, IT partneri	priebežne	Program Slovensko, Digitálna Európa, Plán obnovy a odolnosti SR
	9.6 Rozvoj odborných kapacít verejnej správy	Vzdelávanie zamestnancov, rozvoj digitálnych kompetencií, projektového riadenia, strategického plánovania a verejného obstarávania.	Obec, vzdelávacie inštitúcie	priebežne	Program Slovensko, ESF+, Erasmus+, rozpočet obce
	9.7 Efektívne využívanie externých finančných zdrojov	Príprava projektových zámerov, spracovanie projektovej dokumentácie, podávanie žiadostí o granty, riadenie projektov, monitoring a rozvoj partnerstiev.	Obec, projektoví manažéri, regionálne rozvojové agentúry	priebežne počas celého programového obdobia	Program Slovensko 2021 – 2027, Interreg, Horizon Europe, LIFE, Erasmus+, rozpočet obce
	9.8 Zvyšovanie transparentnosti a participácie občanov	Otvorené rozpočty, participatívny rozpočet, zverejňovanie údajov, verejné konzultácie, podpora občianskych iniciatív a otvorené vládnutie.	Obec, občania, mimovládne organizácie	priebežne	Program Slovensko, rozpočet obce
	9.9 Rozvoj Smart	Zavádzanie GIS, Business Intelligence	Obec, IT partneri,	priebežne počas celého	Program Slovensko,

	Governance	nástrojov, digitálneho pasportu majetku, automatizácie procesov, umelej inteligencie a dátového riadenia samosprávy.	univerzity a výskumné organizácie	programového obdobia	Digitálna Európa, Horizon Europe, Interreg
	9.10 Modernizácia riadenia a zvyšovanie výkonnosti samosprávy	Optimalizácia procesov, zvyšovanie kvality verejných služieb, implementácia moderných manažérskych nástrojov a podpora inovatívnych riešení vo verejnej správe.	Obec	priebežne počas celého programového obdobia	Program Slovensko 2021 – 2027, Plán obnovy a odolnosti SR, rozpočet obce

Tabuľka 39- 10. Prioritná oblasť: Rozvoj komunitného života

Prioritná oblasť	Prioritný cieľ	Opatrenia / aktivity	Zodpovedný subjekt	Časový horizont	Možné zdroje financovania
10. Rozvoj komunitného života	**10.1 Podpora komunitných aktivít a občianskej participácie**	Organizovanie komunitných podujatí, podpora miestnych iniciatív, komunitných centier, susedských stretnutí a zapájanie občanov do rozvoja obce.	Obec, občianske združenia, komunitné organizácie	priebežne	Program Slovensko 2021 – 2027, rozpočet obce
	10.2 Podpora činnosti spolkov a občianskych združení	Podpora športových klubov, kultúrnych organizácií, dobrovoľných hasičov, folklórnych súborov, poľovníckych, záhradkárskych a ďalších miestnych združení.	Obec, občianske združenia, športové a kultúrne organizácie	priebežne	Program Slovensko, Fond na podporu umenia, Fond na podporu športu, rozpočet obce
	10.3 Rozvoj dobrovoľníctva	Organizovanie dobrovoľníckych programov, brigád, zapájanie mládeže, environmentálne a sociálne dobrovoľníctvo, oceňovanie dobrovoľníkov a budovanie dobrovoľníckej siete.	Obec, dobrovoľnícke organizácie, školy	priebežne	Program Slovensko, Erasmus+, Európsky zbor solidarity, rozpočet obce
	10.4 Rozvoj kultúrneho a spoločenského	Organizovanie obecných slávností, festivalov, koncertov,	Obec, kultúrne organizácie, školy, občianske	priebežne	Fond na podporu umenia, Ministerstvo

	života	výstav, jarmokov, divadelných predstavení, tvorivých dielní a podpora zachovávania miestnych tradícií.	združenia		kultúry SR, Program Slovensko, rozpočet obce
	10.5 Podpora športových a voľnočasových aktivít	Organizovanie športových podujatí, turistických pochodov, cyklistických akcií, podpora športových klubov a voľnočasových aktivít pre všetky vekové skupiny.	Obec, športové kluby, školy	priebežne	Fond na podporu športu, Program Slovensko, rozpočet obce
	10.6 Posilňovanie medzigeneračnej spolupráce	Podpora spoločných aktivít detí, mládeže, dospelých a seniorov, komunitného vzdelávania, rodinných podujatí a aktívneho starnutia.	Obec, školy, zariadenia sociálnych služieb, občianske združenia	priebežne	Program Slovensko, Erasmus+, rozpočet obce
	10.7 Posilňovanie partnerstiev medzi obcou, podnikateľmi a inštitúciami	Rozvoj spolupráce s podnikateľmi, školami, cirkvami, občianskymi združeniami, mikroregiónom a partnerskými obcami.	Obec, podnikatelia, školy, občianske združenia, miestna akčná skupina	priebežne	Program Slovensko, Interreg, LEADER, rozpočet obce
	10.8 Podpora participácie občanov na riadení obce	Verejné stretnutia, participatívny rozpočet, verejné diskusie, elektronické ankety, zapájanie verejnosti do prípravy projektov a rozhodovacích procesov.	Obec	priebežne	Program Slovensko, rozpočet obce
	10.9 Zavádzanie Smart Community riešení	Digitálne komunitné platformy, mobilná aplikácia obce, online kalendár podujatí, elektronická registrácia na podujatia, komunitné informačné systémy a digitálna komunikácia.	Obec, IT partneri	priebežne počas celého programového obdobia	Program Slovensko, Digitálna Európa, Horizon Europe, Interreg
	10.10 Posilňovanie sociálnej súdržnosti a	Podpora spolupráce medzi občanmi, rozvoj komunitných služieb, podpora	Obec, občianske združenia, komunitné organizácie,	priebežne počas celého programového obdobia	Program Slovensko 2021 – 2027, Erasmus+, Európsky zbor

	kvality komunitného života	solidarity, dobrovoľníctva a vytváranie priaznivých podmienok pre aktívny život v obci.	partneri		solidarity, LEADER, rozpočet obce

D REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť PHRSR obce Veľké Pole nadväzuje na programovú časť a to vo väzbe na zoznam prioritných opatrení a aktivít, ktoré sú potrebné za zabezpečenie strategických cieľov a obsahujú vecný a časový harmonogram opatrení a aktivít, systém monitorovania a plnenia opatrení a aktivít.

6 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE VEĽKÉ POLE

PHRSR obce Veľké Pole na roky 2026 – 2031 predstavuje základný strategický dokument obce, ktorý určuje smerovanie jej rozvoja v ekonomickej, sociálnej, environmentálnej a územnej oblasti. Úspešná realizácia stanovených priorít, cieľov a opatrení si vyžaduje vytvorenie funkčného systému riadenia, koordinácie, monitorovania a hodnotenia realizácie dokumentu. Za realizáciu a implementáciu PHRSR zodpovedá obec Veľké Pole prostredníctvom svojich volených orgánov, obecného úradu a partnerov zapojených do rozvoja obce. Pri realizácii jednotlivých aktivít obec spolupracuje s orgánmi štátnej správy, s Banskobystrickým samosprávnym krajom, s miestnymi podnikateľmi, občianskymi združeniami, školami, neziskovými organizáciami, mikroregiónom a ďalšími relevantnými partnermi. Realizácia PHRSR bude založená na princípoch partnerstva, transparentnosti, efektívnosti, participácie verejnosti, hospodárnosti, udržateľného rozvoja a rovnosti príležitostí.

Organizačné zabezpečenie

Riadenie implementácie PHRSR zabezpečujú najmä tieto subjekty:

Obecné zastupiteľstvo

- schvaľuje PHRSR a jeho aktualizácie,
- schvaľuje akčný plán a rozpočet na jeho realizáciu,
- prerokúva správy o plnení PHRSR,
- prijíma rozhodnutia o strategických rozvojových projektoch,
- schvaľuje zapojenie obce do projektov financovaných z externých zdrojov.

Starosta obce

- zodpovedá za celkovú implementáciu PHRSR,
- koordinuje realizáciu strategických priorít,
- zastupuje obec vo vzťahu k partnerom a poskytovateľom finančných prostriedkov,
- zabezpečuje prípravu projektov a ich financovanie,
- predkladá obecnému zastupiteľstvu pravidelné správy o plnení PHRSR.

Obecný úrad

- zabezpečuje administratívnu a odbornú implementáciu PHRSR,
- pripravuje projektové zámery a projektové dokumentácie,
- zabezpečuje verejné obstarávanie,
- koordinuje realizáciu projektov,
- vedie monitorovanie ukazovateľov,
- pripravuje podklady na hodnotenie plnenia PHRSR,

- komunikuje s poskytovateľmi dotácií a nenávratných finančných príspevkov.

Projektový tím

Podľa charakteru pripravovaných projektov si môže obec vytvárať projektové tímy zložené zo zamestnancov obce, externých odborníkov, projektových manažérov, projektantov a zástupcov partnerov.

Projektový tím bude zabezpečovať:

- prípravu projektových zámerov,
- vypracovanie projektových žiadostí,
- implementáciu projektov,
- finančné riadenie projektov,
- monitorovanie realizácie,
- publicitu projektov,
- vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov.

Partneri implementácie

Na realizácii PHRSR sa budú podľa charakteru jednotlivých opatrení podieľať najmä:

- Banskobystrický samosprávny kraj,
- ministerstvá Slovenskej republiky,
- regionálne rozvojové agentúry,
- materská škola,
- zariadenia sociálnych a zdravotných služieb,
- podnikateľské subjekty,
- občianske združenia,
- športové a kultúrne organizácie,
- cirkev a náboženská spoločnosť,
- organizácie cestovného ruchu,
- správcovia technickej infraštruktúry,
- štátne organizácie,
- výskumné a vzdelávacie inštitúcie a iné.

6.1 Akčný plán

Analýza finančných potrieb obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie PHRSR obce Veľké Pole na roky 2026 – 2031. Zdroje z rozpočtu obce sú nevyhnutné na zabezpečenie spolufinancovania aktivít, na riadenie aktivít pokiaľ nie sú oprávnené z iných zdrojov, potrebné vo viacerých prípadoch sú aj verejné obstarávania a iné výdavky pre zabezpečenie dosiahnutia cieľov priorít a opatrení. V tejto časti PHRSR uvádzame rozpracované projekty a odhadované náklady jednotlivých projektov, tzn. akčný plán (viď. Tabuľka 40).

Tabuľka 40 Akčný plán a finančné zabezpečenie strategických cieľov prioritných opatrení PHRSR obce Veľké Pole na roky 2026 – 2031

Prioritná oblasť	Gestor	Partneri	Termín realizácie	Predpokladané náklady (€)	Možné zdroje financovania	Priorita
1. Rozvoj technickej infraštruktúry	Obec Veľké Pole	BBSK, správcovia inžinierskych sietí, projektanti, dodávatelia	2026 – 2031	Budú stanovené na základe projektových dokumentácií.	Program Slovensko 2021 – 2027, Environmentálny fond, Plán obnovy a odolnosti SR, rozpočet obce	Vysoká
2. Doprava a udržateľná mobilita	Obec Veľké Pole	BBSK, Slovenská správa ciest, dopravcovia	2026 – 2031	Budú stanovené na základe projektových dokumentácií.	Program Slovensko 2021 – 2027, Interreg, rozpočet obce	Vysoká
3. Ochrana životného prostredia a adaptácia na zmenu klímy	Obec Veľké Pole	Environmentálny fond, organizácie ochrany prírody, SVP	2026 – 2031	Budú stanovené na základe projektových dokumentácií.	Program Slovensko, Environmentálny fond, LIFE, Interreg	Vysoká
4. Rozvoj cestovného ruchu a historického dedičstva	Obec Veľké Pole	Oblastná organizácia cestovného ruchu, BBSK, kultúrne organizácie	2026 – 2031	Budú stanovené na základe projektových dokumentácií.	Program Slovensko, Interreg, Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR, rozpočet obce	Stredná
5. Sociálna infraštruktúra a kvalita života	Obec Veľké Pole	BBSK, školy, CISZS, DD a DSS Societa, zdravotnícke zariadenia	2026 – 2031	Budú stanovené na základe projektových dokumentácií.	Program Slovensko, Plán obnovy a odolnosti SR, MPSVR SR, rozpočet obce	Vysoká
6. Podpora bývania a územného rozvoja	Obec Veľké Pole	Developeri, ŠFRB, vlastníci pozemkov	2026 – 2031	Budú stanovené na základe projektových dokumentácií.	ŠFRB, Program Slovensko, rozpočet obce, súkromné zdroje	Vysoká
7. Hospodársky rozvoj a zamestnanosť	Obec Veľké Pole	Podnikatelia, ÚPSVaR, regionálne rozvojové agentúry	2026 – 2031	Budú stanovené na základe projektových dokumentácií.	Program Slovensko, ESF+, Interreg, súkromné zdroje	Stredná
8. Bezpečnosť a krízové riadenie	Obec Veľké Pole	DHZ, Ministerstvo vnútra SR, Policajný zbor SR	2026 – 2031	Budú stanovené na základe projektových dokumentácií.	Program Slovensko, Ministerstvo vnútra SR, Environmentálny fond, rozpočet obce	Vysoká
9. Efektívna verejná správa a digitalizácia	Obec Veľké Pole	IT partneri, MIRRI SR, regionálne rozvojové agentúry	2026 – 2031	Budú stanovené na základe projektových dokumentácií.	Program Slovensko, Digitálna Európa, Plán obnovy a odolnosti SR, rozpočet obce	Stredná
10. Rozvoj komunitného života	Obec Veľké Pole	Občianske združenia, MŠ, športový klub, kultúrne organizácie	2026 – 2031	Budú stanovené na základe projektových dokumentácií.	Program Slovensko, LEADER, Erasmus+, Fond na podporu umenia, rozpočet obce	Stredná

ČASŤ E
7 MONITOROVANIE PHRSR

Monitorovanie predstavuje systematický proces priebežného sledovania realizácie PHRSR obce Veľké Pole na roky 2026 – 2031. Jeho cieľom bude priebežne vyhodnocovať plnenie strategických priorít, opatrení a projektových aktivít, kontrolovať efektívnosť využívania finančných prostriedkov a identifikovať prípadné riziká alebo odchýlky od plánovaného rozvoja. Monitorovanie bude takto vytvárať podklady pre rozhodovanie orgánov samosprávy, umožní pružne reagovať na zmeny legislatívnych, ekonomických, spoločenských alebo environmentálnych podmienok a bude prispievať k transparentnej realizácii PHRSR.

Ciele monitorovania

Monitorovanie bude zamerané najmä na:

- sledovanie plnenia strategických priorít, cieľov a opatrení PHRSR,
- kontrolu realizácie projektov a aktivít v rámci Územného plánu a KPSS,
- sledovanie čerpania finančných prostriedkov z vlastných aj externých zdrojov,
- hodnotenie efektívnosti realizovaných projektov,
- identifikáciu rizík a problémov pri implementácii,
- navrhovanie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov,
- zabezpečenie transparentného informovania orgánov obce a verejnosti.

Zodpovednosť za monitorovanie

Za monitorovanie realizácie PHRSR bude vždy zodpovedná obec Veľké Pole prostredníctvom starostu obce a obecného úradu.

Do monitorovania budú podľa charakteru jednotlivých projektov zapojení aj:

- obecné zastupiteľstvo,
- zamestnanci obecného úradu,
- projektoví manažéri,
- partneri zapojení do realizácie projektov,
- odborné organizácie spolupracujúce na implementácii PHRSR.

Obecné zastupiteľstvo bude prerokovávať výsledky monitorovania a v prípade potreby prijímať opatrenia, ktoré budú smerovať e k efektívnejšej realizácii strategického dokumentu.

Predmetom monitorovania budú najmä:

- plnenie jednotlivých prioritných oblastí,
- plnenie prioritných cieľov,
- realizácia projektových zámerov uvedených v Akčnom pláne,
- stav pripravenosti projektov,
- čerpanie finančných zdrojov,
- dodržiavanie harmonogramu realizácie,
- dosahovanie plánovaných výsledkov,
- identifikácia rizík implementácie.

Periodicita monitorovania

Monitorovanie realizácie PHRSR bude vykonávané priebežne počas celého programového obdobia rokov 2026 – 2031. Komplexná monitorovacia správa bude spracovávaná spravidla raz ročne a predkladaná na prerokovanie Obecnému zastupiteľstvu obce Veľké Pole. V prípade realizácie významných investičných projektov alebo získania externých finančných prostriedkov môže obec vykonávať priebežné monitorovanie aj častejšie podľa požiadaviek poskytovateľov finančných prostriedkov.

Tabuľka 41 Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2026 – 2031		
Typ hodnotenia	**Vykonať prvýkrát**	**Dôvod vykonania/ periodicita**
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2027	Podľa rozhodnutia obce a vzniknutej spoločenskej potreby
Tematické hodnotenie časti PHRSR Ad hoc mimoriadne hodnotenie	2027 Nerozhoduje	Téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok Pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov
		Pri návrhu na revíziu PHRSR
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti	2026 – 2031	Na základe rozhodnutia starostu, podnetu poslancov

Spracovala Mgr. RNDr. Anna Štefanková, 2026

Monitorovacia správa bude obsahovať najmä:

- vyhodnotenie plnenia jednotlivých prioritných oblastí,
- informáciu o realizovaných projektoch,
- stav implementácie Akčného plánu,
- prehľad čerpania finančných prostriedkov,
- identifikované riziká a problémy,
- návrhy opatrení na zlepšenie implementácie,
- odporúčania na aktualizáciu Akčného plánu alebo PHRSR.

Aktualizácia PHRSR

Na základe výsledkov monitorovania bude môcť obec kedykoľvek pristúpiť k aktualizácii PHRSR alebo Akčného plánu, najmä v prípade:

- významných legislatívnych zmien,
- zmien rozvojových priorít obce,
- vzniku nových investičných príležitostí,
- vyhlásenia nových dotačných výziev,
- zmien finančných možností obce,
- mimoriadnych udalostí alebo krízových situácií.

Aktualizácia dokumentu bude schvaľovaná Obecným zastupiteľstvom obce Veľké Pole.

Informovanie verejnosti

Výsledky monitorovania budú zverejňované v súlade s princípmi transparentnosti prostredníctvom:

- webového sídla obce,
- úradnej tabule,
- zasadnutí obecného zastupiteľstva,
- ďalších komunikačných kanálov obce.

Priebežné informovanie verejnosti prispeje k posilňovaniu dôvery obyvateľov, k podpore participácie a k zvyšovaniu informovanosti o napĺňaní strategických cieľov rozvoja obce. Monitorovanie PHRSR bude takto predstavovať neoddeliteľnú súčasť implementácie PHRSR obce Veľké Pole. Pravidelné sledovanie plnenia stanovených priorít, vyhodnocovanie dosiahnutých výsledkov a prijímanie nápravných opatrení budú vytvárať predpoklady pre efektívne riadenie rozvoja obce. Zabezpečí sa tiež účelné využívanie verejných financií a zabezpečí sa úspešné napĺňanie strategických cieľov v období rokov 2026 – 2031.

ČASŤ F
8 FINANČNÁ ČASŤ

8.1 Finančné zabezpečenie PHRSR

Po schválení PHRSR nastane vlastná realizácia PHRSR, jeho opatrení a úloh. Uskutočnenie aktivít uvedených v PHRSR predpokladá určité finančné a administratívne zabezpečenie. Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHRSR neuvádza pri väčšine opatrení a aktivít, nakoľko predpokladané náklady budú vždy stanovené na základe vypracovanej komplexnej projektovej dokumentácie. Naplnenie cieľov programu budú uvádzať konečné rozpočty, ktoré budú súčasťou vykonávacích projektov a plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky, environmentálny a trvalo udržateľný rozvoj obce. Viaceré úlohy sa budú realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé z nich však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektmi. Potenciálne zdroje na realizáciu opatrení a úloh PHRSR sú:

- **Vlastné zdroje- rozpočet obce;**

Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii obce ako aj na spoločensko-ekonomických podmienkach.

- **Doplnkové zdroje finančného zabezpečenia**
  - finančné prostriedky z Európskej únie (programovacie obdobie 2026 − 2031);
  - finančné prostriedky z rozpočtu obce;
  - finančné prostriedky zo štátnych dotácií;
  - finančná podpora z VÚC Banská Bystrica a iné.

Model viaczdrojového financovania jednotlivých projektov

Financovanie jednotlivých projektov bude viaczdrojové, pričom závisieť od aktuálnej finančnej situácie obce a od jej aktuálnych potrieb. Financovanie sa bude tiež opierať o zdroje rozpočtu obce, štátu, EÚ, VÚC, OP KŽP, PRV, Programu Slovensko, o zdroje cez Plán obnovy a odolnosti SR, o súkromné zdroje atď. Vyčíslenie jednotlivých zámerov bude vždy stanovené kvalifikovaných odhadom, prieskumom a taktiež sa bude vychádzať z existujúcich výkazov/rozpočtov projektantov. Finálne podoby budú súčasťou ŽoNFP a budú vychádzať najmä z procesu verejného obstarávania.

Finančný rámec pre realizáciu PHRSR pre potreby plánovaných projektov a aktivít budú súčasťou príloh monitorovacích správ, ktoré budú priebežne vypracovávané a dopĺňané po schválení potrebných zdrojov pre ich financovanie a zrealizovanie.

Systém hodnotenia a zaraďovania projektov do financovania

Pri schvaľovaní financovania jednotlivých projektov je nutné prihliadať na ich dôležitosť a význam vo vzťahu k rozvoju obce. Najvyššiu prioritu majú projekty, ktoré vyplývajú priamo z legislatívy (SR, EÚ) a projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu. Do kategórie s vysokou prioritou sú zaradené projekty s oporou vo VZN obce, projekty v rámci celého regiónu a projekty s vydaným právoplatným stavebným povolením a ukončeným procesom verejného obstarávania. Strednú prioritu majú projekty, ktoré majú možnosť uchádzať sa o cudzie a doplnkové zdroje financovania (majú oporu v programovej štruktúre operačných programov a prioritných osí EŠIF).

ČASŤ G
ZÁVER

PHRSR obce Veľké Pole je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce. PHRSR je otvoreným dokumentom, ktorý bude pravidelne ročne vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach obecného zastupiteľstva. Predmetný PHRSR obce Veľké Pole bol aktualizovaný na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa:.....2026 a jeho aktualizáciu dokumentuje Tabuľka 33.

Tabuľka 42 Schválenie a aktualizovanie PHRSR obce Veľké Pole

Schválenie a aktualizácia PHRSR obce Veľké Pole	
Dokument	**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Veľké Pole na roky 2026 – 2031.** PHRSR obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené PHRSR VÚC na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce. Dokument je štruktúrovaný podľa Metodiky na vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC (v zmysle novely Zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja schválenej vládou SR január 2020).
Spracovanie	Spracovanie: spracovanie PHRSR vykonala obec v partnerstve s poradenskou spoločnosťou dokumentu: ARCHIVUJ S. A RNDr. Antónia Semaňáková s. r. o Spracovanie textovej časti spracovala: RNDr. Mgr. Anna Štefanková, ktorá koordinovala proces tvorby PHRSR a zabezpečovala dodržiavanie metodických postupov. Obdobie spracovania jún 2026 − august 2026
Prerokovanie	Prerokovanie v orgánoch samosprávy (výbory, komisie, rada) Verejné pripomienkovanie: august 2026 Posudzovanie SEA – relevantné
Schválenie	Návrh na uznesenie zastupiteľstva – obecné zastupiteľstvo schvaľuje PHRSR obce Veľké Pole na roky 2026 − 2031.

Spracovala RNDr. Mgr. Anna Štefanková, 2026

ČASŤ H
IMPLEMENTAČNÝ RÁMEC

PHRSR s výhľadom do roku 2031 bude implementovaný konkrétnymi projektmi a akčným plánom, ktorý obsahuje časový harmonogram a návrh finančného a organizačného zabezpečenia. Obecný úrad Veľké Pole v spolupráci s obecným zastupiteľstvom vypracuje informatívne správy, ktoré bude zverejňovať na internetovej stránke obci, na verejných informačných tabuliach a webovom sídle.

Predkladať návrhy na modifikovanie PHRSR bude v právomoci výboru pre PHRSR. Koordinátor pre stratégiu môže tiež predkladať výboru návrhy na doplnenie PHRSR. Občania a inštitúcie môžu tiež v písomnej forme predložiť útvaru návrh na modifikovanie PHRSR.

Doplnenie PHRSR, prípadne jeho nové aktualizovanie sa predloží na schválenie obecnému zastupiteľstvu. V nevyhnutnom prípade sa môže kvôli PHRSR tiež iniciovať mimoriadne zasadnutie starostu alebo obecného zastupiteľstva.

Predmetný PHRSR obce Veľké Pole bol schválený a aktualizovaný na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa.....2026 VZN uznesením číslo ..... bod c/.

Pečiatka obce:

_____

František Demeter
podpis starostu obce Veľké Pole

Autorské práva:

Bez súhlasu spracovateľa RNDr. Mgr. Anna Štefanková nemožno vykonať extrakciu a/alebo reutilizáciu podstatnej časti obsahu databázy dokumentu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Veľké Pole na roky 2026 − 2031 (t.j. napr. v časti čo aj len jedného diela), pokiaľ sa táto vykonáva s cieľom získať, hoci aj nepriamo v akýkoľvek majetkový prospech. Právo uverejnenia je výhradne určené za účelom verejného zverejnenia OcÚ Veľké Pole a použitie materiálu je možné len za účelom spracovania projektov a jednotlivých zámerov a za účelom ich pravidelného monitorovania.

PHRSR obce Veľké Pole ako centra Pohronského regiónu a regiónu Tekov s výhľadom na roky 2026 − 2031

PRÍLOHA

1. OZNÁMENIE O STRATEGICKOM DOKUMENTE PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE VEĽKÉ POLE NA ROKY 2026 – 2031

Vstupná správa pre spracovanie/aktualizáciu strategického dokumentu PHRSR **v súlade s Metodikou a inštitucionálnym rámcom tvorby verejných stratégií schválnej uznesením vlády Slovenskej republiky č. 197/2017 zo dňa 26. apríla 2017**	
VÚC/skupina obcí/mesto/obec	*Obec Veľké Pole*
Zadávateľ tvorby stratégie	*Obec Veľké Pole*
Identifikácia územnej/-ných samospráv/-y, pre ktorý/-é sa dokument spracováva	*Obec Veľké Pole* *Banskobystrický samosprávny kraj (BBSK), okres Žarnovica (ZC),*
Plánovacie obdobie	*2026 – 2031*
Navrhovaný/menovaný gestor spracovania PHRSR a jeho kontaktné údaje	*Za riadenie procesu spracovania je zodpovedný:* *p. starosta OcÚ p. František Demeter* *Obecný úrad Veľké Pole 1* *966 74 Veľké Pole* *Tel.: +42145 689 51 23* *E-mail: obec@velkepole.sk*
Navrhovaný/menovaný koordinátor prípravných prác spracovania PHRSR a jeho kontaktné údaje	***ARCHIVUJ S.A RNDr. Antónia Semaňáková s.r.o – spracovateľ*** *Gen. Svobodu 631/49, 059 71 Ľubica* *IČO: 57 533 531* *Kontakt: 0940892263, 0944385213* *E-mail: antoniasemanakova@gmail.com*
Navrhovaný/menovaný koordinátor prípravných prác spracovania PHRSR a jeho kontaktné údaje	***Mgr. RNDr. Anna Štefanková*** *Horné Hámre 86, 966 71* *Kontakt: 0940892263* *E- mail: anulastefankova@gmail.com*
Členovia prípravného tímu/spracovatelia vstupnej správy	***Mgr. RNDr. Anna Štefanková*** *Horné Hámre 86, 966 71* *Kontakt: 0940892263* *E- mail: anulastefankova@gmail.com*
A. Základné údaje o PHRSR	
1. Hlavné ciele, výzvy, problémy a impulzy, na ktoré PHRSR bude reagovať	
1.1. Hlavné impulzy pre spracovanie dokumentu	
Hlavným impulzom pre spracovanie PHRSR obce Veľké Pole je zabezpečiť nový PHRSR z dôvodu identifikovania potrieb a riešenia aktuálnych výziev, z povinnosti vyplývajúcich z aktualizácie zákonov a iných právnych noriem, v záujme zlepšenia kvality života a podmienok pre ekonomické aktivity občanov v obci Veľké Pole. Nový dokument PHRSR a jeho zmeny sa týkajú vytvorenia operatívnych cieľov a nástrojov , priorít a strategických cieľov pre implementáciu integrovanej stratégii miestneho a regionálneho rozvoja a pre lepšie využitie potenciálu obce (s využitím smart obecných prístupov,	

riešení, techník a technológií). PHRSR zabezpečí implementáciu a princípy programovania regionálnej politiky Európskej únie. Cieľom dokumentu je podporiť rozvoj cestovného ruchu, rekreácie, miestneho turizmu a vytvoriť nové pracovné príležitosti. PHRSR bude riešiť adekvátne výzvy a problémy na základe spoločnej reakcie občanov v rámci obce Veľké Pole a zlepšovať prístup k finančným a iným zdrojom pri posudzovaní a poskytovaný finančných prostriedkov z fondov EÚ a ostatných verejných zdrojov. Výstupmi monitorovania údajov sa stali dotazníky (so zameraním na analýzy potrieb obyvateľov obce Veľké Pole) a ostatné dostupné zdroje (analýzy o území), monitoring existujúceho PHRSR a iné potreby v rámci spoločných výziev v rámci územnej spolupráce.

1.2. Hlavné výzvy a problémy, na ktoré dokument reaguje

„Obec Veľké Pole bude obcou s dobrým menom v regióne, atraktívnou pre návštevníkov, bude ústretová a priateľská k svojim obyvateľom a rovnocenným partnerom k susedným obciam. Obec zabezpečí trvalo udržateľný rozvoj, po ekonomickej, sociálnej a kultúrnej stránke. Jej rast bude zabezpečený v súlade s prírodným, kultúrnym a historickým potenciálom. Obec bude poskytovať dobré podmienky pre bývanie, podnikanie, bude smerovať k environmentalistike a k budovanie ekologicky neškodným prevádzkam vo všetkých oblastiach. Obec sa bude snažiť udržiavať život obyvateľov v udržiavanom a kvalitnom životnom prostredí, s komplexne vybavenou technickou a sociálnou infraštruktúrou. Obec bude vytvárať vhodné podmienky pre trávenie voľného času, rozvíjať spoločenský a kultúrny život, uchovávať tradície, organizovať spoločenské, kultúrne a športové podujatia. Obec Veľké Pole sa bude orientovať na vidiecky cestovný ruch a na trvalo udržateľný turizmus a na rozvoj rekreácie. U mladšej generácie bude upevňovať kultúrne a historické tradície predkov obce.“

1.3. Hlavné ciele PHRSR vrátane predbežnej vízie

Pre naplnenie stanovenej vízie si obec v PHRSR stanovila nasledovné hlavné špecifické ciele:

1. Posilňovať hospodárstvo a technický rozvoj v obci.

2. Posilňovať kvalitu života občanov, rozvíjať kultúru, cestovný ruch, rekreáciu, trvalo udržateľný rozvoj, sociálnu, zdravotnú a environmentálnu sféru.

3. Obec Veľké Pole svojimi aktivitami sa bude zameriavať na rozvoj ekologicky neškodných prevádzok a svoje ciele bude smerovať na rozvojové projekty, na environmentálnu oblasť, bezpečnosť a na posilnenie existujúceho potenciálu v obci.

2. Predpokladaný obsah strategického dokumentu

OBSAH
ÚVOD
ČASŤ A
1. AUDIT ÚZEMIA
1.1 Základná charakteristika obce Veľké Pole a vymedzenie územia
1.1.1 Základné údaje o obci
1.1.2 História obce Veľké Pole
1.1.3 Heraldické znaky obce
1.1.4 Členstvo obce Veľké Pole v združeniach
1.2 Stav územnoplánovacej a programovej dokumentácie
1.3 Prírodné, vodné a pôdne pomery
1.3.1 Starostlivosť o životné prostredie a o ochranu životného prostredia
1.3.2 Geomorfologické a litografické pomery
1.3.3 Klimageografické pomery
1.3.4 Fytogeografické pomery
1.3.5 Zoogeografické pomery
1.3.6 Hydrogeografické pomery
1.4 Demografické pomery
1.4.1 Obyvateľstvo

1.4.2 Dynamika obyvateľstva
1.4.3 Veková a pohlavná štruktúra
1.4.4 Národnostné zloženie obyvateľstva
1.4.5 Zamestnanosť
1.4.6 Nezamestnanosť
1.5 Technická vybavenosť obce Veľké Pole
1.6 Domový a bytový fond
1.7 Doprava
1.8 Kultúra a kultúrne podujatia v obci Veľké Pole
2 FINANČNÁ ANALÝZA
2.1 Finančná analýza obce Veľké pole
3 ZHODNOTENIE CELKOVÉHO SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA
3.1 SWOT analýza interného (vnútorného) prostredia obce Veľké Pole
3.2 SWOT analýza externého (vonkajšieho) prostredia obce Veľké Pole
3.3 Analýza problémov
3.4 Zhodnotenie plnenia predchádzajúceho PHRSR obce Veľké Pole
ČASŤ B
STRATEGICKÁ ČASŤ
4 HIERARCHIA STRATEGICKÝCH CIEĽOV
4.1 Stratégia rozvoja obce Veľké Pole na obdobie rokov 2026- 2031
ČASŤ C PROGRAMOVÁ (PLÁNOVACIA) ČASŤ
5 PROGRAMOVÁ (PLÁNOVACIA) ČASŤ OBCE VEĽKÉ POLE
NA OBDOBIE ROKOV 2026 – 2031
5.1 Prioritné oblasti, ciele, aktivity a možné zdroje financovania
D REALIZAČNÁ ČASŤ
6 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE VEĽKÉ POLE
6.1 Akčný plán
ČASŤ E
7 MONITOROVANIE PHRSR
ČASŤ F
8 FINANČNÁ ČASŤ
8.1 Finančné zabezpečenie PHRSR
ČASŤ G
ZÁVER
ČASŤ H
IMPLEMENTAČNÝ RÁMEC
PRÍLOHA

2.1. Charakter dokumentu

PHRSR obce Veľké Pole je strednodobý strategický rozvojový dokument na miestnej úrovni s uplatnením princípov smart (inteligentného, rozumného) rozvoja v zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho hospodárskeho a sociálneho rozvoja a v znení neskorších predpisov a v súlade s Metodikou tvorby PHRSR 2020, verzii 1.0.3 a v zmysle s inštitucionálnym rámcom tvorieb verejných stratégií, ktoré sú schválené uznesením vlády SR č. 197/2017 z 26. apríla 2017 a nadradenými programovými dokumentmi. Hlavné ciele a priority PHRSR sú ustanovené v programe rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec Veľké Pole nachádza.

2.2. Body obsahu PHRSR

PHRSR obce Veľké Pole sa skladá z analytickej, strategickej, programovej, realizačnej a z finančnej časti. Dokument je vypracovaný v zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov a je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v NSRR,

pričom zohľadňuje ciele a prior ty ustanovené v programe rozvoja príslušnej VÚC.

2.3. Vymedzenie územia a územné členenie stratégie/definované strategicko-plánovacie regióny (pri Vstupnej správe PHRSR VÚC a PHRSR skupiny obcí)

Banskobystrický samosprávny kraj (BBSK), okres Žarnovica (ZC), obec Veľké Pole

3. Uvažované/požadované variantné riešenia zohľadňujúce impulzy, výzvy, problémy, ciele a geografický rozmer PHRSR

PHRSR obce Veľké Pole na roky 2026 – 2031 je vypracovaný v jednom variantnom riešení. Strategický dokument určuje ciele a priority rozvoja obce, ktoré boli prerokované a schválené obecným zastupiteľstvom a ktoré vychádzajú z potrieb a vízií obyvateľov obce Veľké Pole.
S prihliadnutím na obsah a rozsah dokumentu obec neplánuje vlastný rozvoj uskutočňovať nad rámec svojho územia a na úkor iných obcí. Zámery presahujúce hranice katastra obce Veľké Pole sú obsiahnuté v programových dokumentoch na vyšších hierarchických úrovniach, ktorých samotná realizácia však nie je v kompetencii obce.

4. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania PHRSR a zodpovednosti za jednotlivé kroky

Fáza/ Krok	Obsah	Začiatok fázy	Koniec fázy	Zodpovedná osoba/partner
1	*Identifikácia potreby a impulzov PHRSR*	*06/2026*	*06/2026*	*Gestor PHRSR*
2	*Prípravné práce, vyhodnotenie predchádzajúceho PHRSR*	*07/2026*	*07/2026*	*Gestor PHRSR*
3	*Analytická fáza spracovania PHRSR*	*07/2026*	*07/2026*	*Gestor PHRSR*
4	*Schválenie vstupnej správy, Stanovenie vízie strategického smerovania, priorít a strategických cieľov PHRSR*	*07/2026*	*07/2026*	*Gestor PHRSR*
5	*Návrh vlastnej stratégie*	*08/2026*	*08/2026*	*Gestor PHRSR*
6	*Návrh implementácie, financovania, monitorovania a vyhodnocovania PHRSR*	*08/2026*	*08/2026*	*Gestor PHRSR*
7	*Ukončenie procesu a dofinalizovanie materiálov*	*08/2026*	*08/2026*	*Gestor PHRSR*
8	*Prerokovanie a schválenie návrhu PHRSR*	*08/2026 po EIA na ŽP*	*09/2026 po EIA na ŽP*	*Obec Veľké Pole*

5. Vzťah PHRSR k iným strategických dokumentom

Názov dokumentu	Subjekt, ktorý dokument obstaral/schvaľoval	Časové zameranie	Relevantnosť k spracovávanému PHRSR
Komunitný plán sociálnych služieb	*Obec Veľké Pole*	*2023 - 2028*	*Vysoká*
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Veľké Pole na roky 2021-2026	*Obec Veľké Pole*	*31. 12.2026*	*Vysoká*
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2022 - 2030	*VÚC BBSK*	*2022 - 2030*	*Stredná miera*
RIUS BBSK 2021-2027	*VUC BBSK*	*2021-2027*	*Stredná miera*
Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2035	*Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky*	*2015 - 2035*	*Nízka miera*
Stratégia EÚ (Agenda 2030)	*Úrad vlády SR*	*Súčasnosť- 2030*	*Vysoká miera*
Partnerská dohoda SR na roky	*Úrad vlády SR*	*2021- 2027*	*Vysoká miera*

2021- 2027			
Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2030	*Úrad vlády SR*	*Súčasnosť- 2030*	*Vysoká miera*
Stratégia SR pre integráciu Rómov do roku 2030.	*Úrad vlády SR*	*Súčasnosť- 2030*	*Stredná miera*

6. Orgán kompetentný na priatie PHRSR

Obecné zastupiteľstvo obce Veľké Pole

B. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch implementácie PHRSR

1. Predpokladané požiadavky na vstupy/zdroje

Finančné zdroje	500 Eur.
Ľudské zdroje	Dotknutú verejnosť tvoria obyvatelia obce Veľké Pole
Materiálne zdroje	

2. Údaje o predpokladaných výstupoch/efektoch

-Definovanie stratégie rozvoja obce
- Stanovenie strategických cieľov, špecifických cieľov a aktivít potrebných na ich zameranie
- Vytvorenie harmonogramu aktivít- akčného plánu plnenia PRO
- Vytvorenie finančného plánu
- Zvýšenie úrovne technickej a občianskej vybavenosti obce Veľké Pole
- Zlepšenie dopravnej infraštruktúry
-Efektívnejšie využitie pozemkov a budov v obci
- Podpora cestovného ruchu, rekreácie a turizmu
-Rekonštrukcia obecných nehnuteľností
- Rozvoj a podpora bývania v obci
- Revitalizácia verejných priestranstiev
- Rozvoj kultúrneho a športového života
- Zefektívnenie odpadového hospodárstva
- Zlepšenie protipovodňových opatrení
- Efektívna ochrana prírody a krajiny
-Zlepšenie sociálnych, zdravotníckych a opatrovateľských služieb v obci
- Hierarchia výstupov (strategických cieľov PHRSR)

3. Možné riziká súvisiace s tvorbou a implementáciou PHRSR

-personálne riziko spojené s nedostatočným záujmom jednotlivých aktérov participovať na tvorbe dokumentu, nedostatočným zapojením socio-ekonomických partnerov na tvorbe dokumentu.
- riziko pri spracovávaní dokumentu PHRSR spojené s nedodržaním časového harmonogramu a predĺžením procesu posudzovania SEA,
- riziko nedostatočného súladu PHRSR so strategickými dokumentmi spracovávanými na vyššie úrovni (ÚPD- O), ktoré sú v proces tvorby, s tým spojené problémové čerpanie finančných prostriedkov z prostriedkov Európskej únie,
- riziko vplyvu na životné prostredie, ktoré môže nastať až pri samotnej realizácii konkrétneho projektu,
- riziko zmeny politických priorít,
- kybernetické riziká a hrozby

C. Dotknuté subjekty

1. Vymedzenie kľúčových partnerov (hlavných aktérov rozvoja, dotknutej verejnosti vrátane

jej združení a osobitne sociálno-ekonomických partnerov)

1.1. Definovanie hlavných aktérov rozvoja obce/skupiny obcí/mesta/VÚC

Obec Veľké Pole
Obecný úrad Veľké Pole
Obyvatelia obce Veľké Pole

1.1. Definovanie dotknutej verejnosti

obyvatelia obce Veľké Pole a záujmové združenia

1.2. Definovanie partnerov verejného sektora – sociálno-ekonomických partnerov

Identifikácia partnera	Hlavná motivácia partnera pre spoluprácu	Kapacita pre zapojenie do tvorby PHRSR	Návrh inštitucionalizácie partnerstva resp. využitia existujúcej	Návrh kľúčových fáz zapojenia partnera
Vedenie OcÚ obce, poslanci, zamestnanci OcÚ, spracovateľ PHRSR	*Identifikácia problémových oblastí, predstavenie vízie obce Veľké Pole, rozvojových a prioritných oblastí*	*Participácia na zbere dát formou dotazníkového prieskumu, individuálnych štruktúrovaných rozhovorov na neformálnych a formálnych stretnutiach*	*1.Rozvoj technickej infraštruktúry* *2. Doprava a udržateľná mobilita* *3. Ochrana životného prostredia a adaptácia na zmenu klímy* *4. Rozvoj cestovného ruchu, rekreácie a kultúrneho dedičstva* *5. Sociálna infraštruktúra a kvalita života* *6. Podpora bývania a územného rozvoja* *7. Hospodársky rozvoj a zamestnanosť* *8. Bezpečnosť a krízové riadenie* *9. Efektívna verejná správa a digitalizácia* *10. Rozvoj komunitného života*	*Analytická časť (verejné stretnutie), Strategická časť- (stretnutia a verejné prerokovania so starostom obce Veľké Pole), Proces EIA*

1.2.1. Návrh koordinačnej štruktúry procesu spracovania PHRSR

Gestor tvorby stratégie	***ARCHIVUJ S.A RNDr. Antónia Semaňáková s.r.o – spracovateľ*** *Gen. Svobodu 631/49, 059 71 Ľubica* *IČO: 57 533 531* *Kontakt: 0940892263, 0944385213* *E-mail: antoniasemanakova@gmail.com*
Koordinátor prípravných prác	***RNDr. Mgr. Anna Štefanková*** *Horné Hámre 86, 966 71* *Kontakt: 0940892263* *E- mail: anulastefankova@gmail.com*
Koordinátor tvorby stratégie	***RNDr. Mgr. Anna Štefanková*** *Horné Hámre 86, 966 71* *Kontakt: 0940892263* *E- mail: anulastefankova@gmail.com*
Členovia riadiaceho výboru	*Poslanci Obecného úradu Veľké Pole spoločne so starostom obce*
Tím pre koordináciu	*Poslanci Obecného úradu Veľké Pole v obci*

tvorby a implementácie	
Pracovné skupiny zodpovedné za jednotlivé úlohy	
Pracovné tímy v strategicko-plánovacích regiónoch a ich koordinátori	**Tematické pracovné tímy a ich koordinátori**
Starosta OcÚ obce Veľké Pole – František Demeter	*RNDr. Mgr. Anna Štefanková a RNDr. Antónia Semaňáková*
2. Zoznam dotknutých subjektov podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a doplnení niektorých zákonov	
Obec Veľké Pole, Bansko-bystrický samosprávny kraj, Okresný úrad Žarnovica- orgány životného prostredia. Príprava a implementácia strategického dokumentu nepredpokladá priamy vplyv na zhoršenie kvality života obyvateľov a životného prostredia.	
3. Dotknuté susedné štáty	
Obec Veľké Pole nie je v rámci Slovenskej republiky pohraničnou obcou a v rámci realizácie PHRSR neplánuje rozvojové aktivity, ktoré by ovplyvnili susedné štáty.	

Miesto a dátum vypracovania oznámenia: Obecný úrad Veľké Pole, Dňa17.08.2026
Potvrdenie správnosti údajov:

1. Meno spracovateľa: RNDr. Antónia Semaňáková a RNDr. Mgr. Anna Štefanková

2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom: oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka svojim podpisom potvrdzuje správnosť údajov.

Starosta obce Veľké Pole
František Demeter